Ilustrația copertei : *V. Socoliuc*

v. voiculescu

poezii

EDIȚIE ȘI PREFAȚĂ DE
LIVIU GRĂSOIU
TABEL CRONOLOGIC DE
ION VOICULESCU ȘI LIVIU GRĂSOIU

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI • 1983
EDITURA MINERVA • BUCUREȘTI

NOTĂ ASUPRA EDIŢIEI

Prin această ediţie ne-am propus să oferim publicului larg o imagine dintre cele mai cuprinzătoare asupra operei poetice a scriitorului Vasile Voiculescu.

Am inclus poezii din toate volumele tipărite antum şi postum, la ele adăugîndu-se versurile publicate după 1970 în diferite periodice, precum şi cîteva dintre poeziile rămase în manuscris.

În stabilirea textelor antume am folosit ediţiile princeps (*Poezii*, tip. Poporul, Bucureşti, 1916 ; *Din ţara zimbrului şi alte poezii*, tip. C.D. Lupaşcu, Brîlad, 1918 ; *Pîrgă*, C.R., Bucureşti, 1921 ; *Poeme cu îngeri*, col. „Cartea Vremii", Ed. Fundaţiei culturale, Bucureşti, 1927 ; *Destin*, Cartea românească, Bucureşti, 1933 ; *Urcuş*, Fundaţia pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1937 ; *Întrezăriri*, Fundaţia pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1939) pe care le-am confruntat cu ediţia *Poezii*, Fundaţia regală pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1944.

Reproducerea textelor postume a fost făcută după manuscrisele aflate în posesia Dr. Radu Voiculescu, fiul scriitorului, căruia îi mulţumim şi pe această cale.

POEZII

1916

POEZIA

Cerească floare, albă, strălucită,
Cu blînd miros de rai, e Poezia.
Sămînța ei de îngeri e zvîrlită
Și brazdă caldă-i e copilăria.

Ascunsă-n suflet, tainică, cuminte,
Din lin izvor de lacrime amare
Și din dulceața bucuriei sfinte
Ea suge hrană și se face mare.

Înmugurește floarea minunată
Sub mîngîierea stelelor iubirii,
Cînd, pătimașă, inima se-mbată
De clocotul năvalnic al simțirii,

Dar nu-nflorește falnică, deplină
Decît la viul soare-al cugetării,
Cînd patima nedreaptă se alină
Și face loc doar milei și iertării...

Cobor la floare gîndurile toate,
Ca un norod de harnice albine,
Și mierea dulce, scumpă care-o scoate
E năzuința largă spre mai bine.

Ca o fîneață pururi înflorită
Îmbălsămat e sufletul de floare
Și-n toată lumea zboară risipită
Mireasma-i dulce, binefăcătoare.

STĂ SUFLETUL FĂRĂ IUBIRE

Stă sufletul fără iubire, ca o fîntînă părăsită,
C-un pic de apă-n fund, sălcie, sub năruirea de pereți...
Stă-n marginea de drum fîntîna netrebnică și oropsită,
Căci nimeni n-o mai cercetează ; găleata-i spînzură dogită
Şi-n ghizdurile putrezite cresc brusturi și-nfloresc bureți.

Stă sufletul fără iubire, pustiu, ca mărul fără roade,
Părăginit într-o livadă și plin de lacome omizi,
Ce-l năpădesc în primăvară și toată frunza încet o roade
Și toată floarea, otrăvită, se scutură curînd și cade,
Lăsîndu-i crengile uscate ca niște sterpe pălămizi.

Stă sufletul fără iubire cum stă o vatră ruinată,
Ca un cuptor surpat de vremuri, fără de vad și fără foc,
La care nimeni nu aduce aluatul proaspăt în covată
Să-l rumenească pe-ndelete dogoarea jarului, uscată,
Și să-l prefacă-n dulce azimi, mirositoare, ce se coc.

...Ții minte basmul vechi ? Pe-atuncea cine putea să-l
înțeleagă ?
Avea unchiașul biet o fată, dar baba rea o izgoni...
Și luîndu-și lumea-n cap, copila plecă, plîngînd ca o
pribeagă,
Dar la răspîntia de drumuri ea n-a mai stat ca să-și aleagă,
Ci drept, cu inima bărbată, spre Sfînta Vineri o porni.

Dar abătîndu-se din cale slei fîntîna părăsită
Și curăți cu rîvnă mărul de-atîția ani părăginit,
Lipi cuptorul spart cu humă, aprinse foc, dospi o pită —
Așa, de dragul hărniciei, din gînd curat, fără ispită,
Dar i s-a tras de-aici norocul, căci Sfînta visul i-a-mplinit.

...Stă sufletul cum sta în basme fîntîna, mărul și cuptorul,
Stă-n drumul către Sfînta Vineri un suflet pururi
pătimaș...
Trec fete mîndre, cu podoabe, dar una nu-i pricepe dorul,
De bunăvoie să s-abată, să-i primenească iar izvorul,
Să-l curețe și să-l aprindă, ca-n basme fata de unchiaș !

ȘOIMUL

Urcînd semeț și singuratec spre bolta cerului senină,
Un șoim bătea pripit din aripi prin larga mare de lumină
Și, beat de zboru-i furtunatec, el nu mai sta să mai
măsoare,
Ci se ducea ca o săgeată cu ochii țintă către soare.

Deasupra crestelor de stîncă, mai sus de piscurile ninse,
S-a ridicat ușor ca gîndul trecînd cu aripile-ntinse,
Purtînd cu el peste pustiul văzduhului, ca o solie,
Năvalnic freamăt de viață și-o negrăită bucurie.

Ajuns în creștetul tăriei, a stat o clipă-n jos să cate,
Și ochii-i ageri străbătură prin văile întunecate,
Căci, cumpănindu-se pe aripi, de sus, din culmile-nălțării,
Sorbea c-o singură privire întreg cuprinsul larg al țării.

Și-n timp ce jos privighetoarea cînta cu glasul ei subțire,
Un dor plăpînd și fără vlagă, plîngînd zadarnic și-n neștire,
Cu pieptul plin zvîcnind puternic ca un vulcan bătut de lavă,
Tăcutul șoim plutea-n lumină și mut se înălța în slavă !

LA RUSALII

Era pe la Rusalii și socul alb de floare
Umplea întreg văzduhul cu dulcea lui mireasmă,
Adîncul cer albastru, încununat de soare,
Părea o strălucită și grea catapeteasmă.

Altarul larg al firii chema pe toți la viață
Și-un duh de-ndrăgostire stăpînitor pe lume
Părea că săvîrșește în liniștea măreață,
Pristol avînd pămîntul, o taină fără nume.

Ca dragostea de mamă se revărsa căldura
Pe luncile-nverzite sporind ocrotitoare...
Din somnul ei amarnic se deștepta făptura,
Trezită la nădejdea rodirii viitoare.

Zîmbind, ca o mireasă sta tînăra dumbravă,
Duios ca un logodnic cînta domol izvorul...
Îndrăgostiți, doi vulturi se fugăreau prin slavă
Și-n sîrg cădeau deodată, împerechindu-și zborul.

Viața pretutindeni își trîmbița chemarea
Cu spor de flori și ape, de pui și miei molateci ;
Roia, cuprins tot crîngul de-un freamăt lung, ca marea
Vuind de gunguritul hulubilor sălbateci.

O vrajă uriașă, năvalnic risipită,
Purta pînă-n adîncuri, tulburător, fiorii
Încît, fără să știe și-mpinși ca de-o ispită,
Cîntau pe lunci departe, la muncă, prășitorii !

DIN VENEȚIA

În faptul cald al serii, cînd piețele deșarte
Răsuflă ușurate de zgomotul mulțimii,
Porumbii doar mai taie albastrul înălțimii...
Cetatea doarme încă și apele par moarte.

Pe Molo iarăși nimeni... Palatele se pleacă
Pustii, bătrîne, triste, cu roșu viu spoite
Ca niște curtezane de vremuri năruite
Ce-n dresuri și podoabe ruina își îneacă.

Și-atît de-amăgitoare-i lumina-n depărtare,
Că Lido fără veste s-acoperă cu aur,
Se clatină, plutește, ia chip ca de balaur,
Spărgînd talazul mării cu pieptu-i lat și tare.

Și iarăși fără veste vedenia se pierde...
Acum argint îmbracă San Giorgio Maggiore.
Ca faclă-nfiptă-n mijloc stă falnicul său torre,
Răsfrînt din temelie de-adîncul clar și verde

Așa, din turlă-n turlă, s-aprinde și se stinge,
Purtată ca de-o mînă, lumina înserării,
Din leneșa-i visare trezind pe doamna mării...
Prelung cetatea cască și somnul își învinge.

Și-atunci cînd Uriașii în clopot bat opt ore,
Chemînd din ceruri noaptea cu glasul lor de-aramă,
Pe insula Giudèca, în zări, spre vechea vamă,
Lucește ca un fulger, departe, Redentore.

POATE

Încordează-ți, frate, arcul nebuniei,
Să trosnească-n zbanțuri capetele strunii :
Poate că săgeata dată vijeliei
Va lovi, departe, ținta-nțelepciunii !

Poartă fără teamă, dreaptă, lancea urii,
Înfigînd-o pururi mai setos ca zbirii...
Poate că din rana ucigașei furii
Va țîșni odată sîngele iubirii !

ARTISTUL

El singur amarul își cîntă cu capul plecat pe vioară...
Ca-n friguri aleargă arcușul pe strunele vii și-ncordate,
Sub viforul asprelor note chiar lemnul pustiu se-nfioară
Şi pare că-n golul vioarei un suflet în zbucium se zbate.

Cum jalnic își tînguie basul greoaiele-i gemete într-una
Şi cum îi răspunde oțelul cu țipăt prelung de izbîndă,
Se-nchipuie-aievea năvala de aprigi topoare, furtuna,
Sub care se frînse copacul ursit pentru aspra osîndă.

MAGII

Pe urma stelei strălucite ce-a izvorît din infinit
Trei magi, sătui de contemplare, încălecară și-au pornit...

Ca trei lunateci prinși de-un farmec, nici nu priviră înapoi,
Ci s-avîntară-n largul lumii, naivii, gîrbovii eroi.

Deși din porțile cetății un pas afară n-au făcut,
Mergeau acum ca duși de aripi pe-un drum de-a pururi cunoscut.

Străini, pe țărmuri neumblate, pe mări, prin codri și pustii,
De-a dreptul cale își croiră pe urma stelei argintii...

Înfrigurați, nu se opriră nici chiar cînd steaua-i părăsi :
...Şi nu știau unde-au s-ajungă, știau atît, ce vor găsi !

În fundul lumii străbătură, apoi încet s-au înturnat,
Prea fericiţi c-au dat prinoase şi că-n sfîrşit s-au închinat.

Şi cum li se vărsa din suflet prisosul sfintei bucurii,
Bătrînii magi de-odinioară păreau acuma trei copii,

Ce-nsufleţiţi ca de-o izbîndă îşi cred tot visul împlinit
C-au mers pe urma unei stele... ce s-a pierdut în infinit !

CASA NOASTRĂ

Ce paşnic era satul... Pitit la poala culmii
Ca un ostrov de cuiburi sub straşina-nvechită.
Îl străjuiau din muche, doinindu-i pururi, ulmii
Şi-l încingea pe vale pădurea de răchită.

Părea bîrlog sălbatec scobit în cremeni sparte,
Ştiind numai de datini, de hori şi dragul glumii,
Ferit din drumul mare, pierdut aşa departe,
Ca-n basmul cu cetatea la marginile lumii !

De cum intrai pe poarta ce-ţi deschidea jitarul,
Te-ntîmpina cu cinste bătrîna noastră casă,
Părînd, din largul curţii ce prejmuia hotarul,
Că-ţi zice bună vreme, poftindu-te voioasă.

Tihnită-n rost şi-n robot, ca un altar de sfîntă,
Curată,-ncăpătoare, primind cum se cuvine,
La spate cu fîntîna şi-un tei cu coama frîntă
Şi-alături cu prisaca chiaburilor albine,

Așa am pomenit-o pe cînd trăiau bunicii,
Zîmbind, ocrotitoare, la marginea pădurii...
Pelinul, izma, cimbrul, rochița-rîndunicii
Umpleau nesupărate tot golul bătăturii.

Și-și împărțeau frățește, vălmași, ograda toată
Pometuri pîrguite de-a verilor arșiță ;
Doi nuci umbroși ca noaptea, cu foaia-ntunecată,
Se-mbrățișau cu cîțiva butuci vînjoși de viță.

Vecini aveam pîrgarul, om harnic și cu carte,
Fecior isteț de popă, ce-ades cînta la strană,
Și-n deal Gavril Pîndarul, un moș uitat de moarte,
Ce-a fost, spunea, la oaste și-avea și-un semn de rană.

Mai sus, spre miazănoapte, ne stăvilea priporul...
Urcau apoi largi plaiuri, se netezeau poiene,
Și-n fund, ocol dînd țării, munți suri țineau soborul
Și-și negurau adesea albitele sprîncene.

Plutea pe noi o pace adîncă, robitoare,
Ca peste-un schit ce pururi ar sta la rugăciune,
Și-și revărsa seninul întreaga-i sărbătoare
Pe inimile noastre, în vremi nespus de bune !

Mijea, sfioasă-n suflet, cucernică și dreaptă,
Ca zorile de vară, domoala fericire.
Curgea viața dulce, firească și-nțeleaptă,
Cum curg din guri sfințite lungi stihuri de psaltire...

Și nu știu aste vremuri de-au fost ani lungi ori clipe...
Creșteam în cuibul pașnic și-ntocmai ca lăstunul
De cum prinsei oleacă a bate din aripe,
Zburai în lungul lumii și părăsii cătunul.

Azi satu-i plin de gloată, străini îl cercetează,
Dar casa ni-i pustie și curțile-n ruine
Și, stors fără de milă, în preajmă greu oftează
Întreg cuprinsul nostru ajuns pe mîini străine.

CA PE UN DIAMANT

Strivit zăceam sub scoarța humii în bezna pururi
blestemată,
Și plin de lut duceam robia în miezul stîncilor bătrîne,
Cînd mîna ta m-a scos de-acolo și m-a spălat de orice pată
În apele eternității ca pe un diamant, Stăpîne!...

Curînd apoi chemași asupră-mi tăișul aspru al durerii
Și mi-ai cioplit în mii de fețe amarnic sufletul din mine,
Ca pe un diamant, Stăpîne, ce și-a sporit harul puterii,
Căci înmiit va să răsfrîngă lumina ce-a cuprins în sine.

Ca pe un diamant, Stăpîne, m-ai pus în crucea stemei tale
Și-n aurul iubirii sfinte m-ai ferecat — deasupra urii —
Să licăresc în noaptea vremii, cînd stele n-or mai fi pe cale,
Ca un surguci al slavei tale pe larga frunte a făpturii!

BĂTEA LA POARTA CERULUI

Bătea la poarta cerului o rază,
Bătea sfios și-ncet ca o străină...
Tîrziu, un înger a deschis să vază
Și-a stat, uimit de palida lumină.

Era o biată rază scăpărată
Dintr-un adînc de minte omenească,
Ce străbătuse calea-nfricoșată
De la pămînt la granița cerească.

Părea atît de tristă și umilă,
Dar totuși credincioasă și curată,
Că îngerul a tresărit de milă
Și-a prins-o blînd de mîna tremurată.

Apoi, grăbit a luat-o-n cer cu dînsul
Și-a dus-o-n sfînta îngerilor horă ;
I-a podidit pe toți, privind-o, plînsul
Și-au strîns-o-n brațe toți ca pe o soră !

Ea le-a zîmbit, ștergîndu-le plînsoarea
Și s-a rugat apoi de ei fierbinte
S-o-nfățișeze bunului Părinte
Ca să primească binecuvîntarea ;

„Stăpîne veșnic, dătător de viață,
Din ce-ntunerec mă-nălțai la Tine.
Din ce prăpăstii crîncene de gheață,
Din ce vîrtej de patimi și ruine !

Cît am luptat cu oarba rătăcire,
Cu nebunia surdă și păcatul
Dar n-am putut să samăn o sclipire
În largul nopții stăpînind de-a latul.

Și-n van am ars un creier, nendurată,
Ca pe-o feștilă, fără de cruțare,
Învinsă, goală, stinsă, spulberată
Doar în surghiun găsesc acum scăpare.

Să pot s-ajung la cerurile albastre,
Ca dintr-o grea cătușă ce mă strînge
Am străbătut prin veacuri de dezastre
Și-abia trecui oceane-ntregi de sînge !"

Cum sta, smerită în fața strălucirii,
Silită ochii sarbezi să și-i plece
Sărmana rază — far al omenirii,
Părea o umbră lîncedă și rece.

„Tu vii aicea singură și-nvinsă ?
Grăi cel veșnic nevăzutul Tată...
Tu fugi de teama ca să nu fii stinsă ?
Dar cînd s-a stins lumin-adevărată ? !

De te-am trimis în lumile-nvrăjbite
Nu te-am chemat cu pumnii strînși și goi :
Ca pe-un mănunchi de raze împletite
Eu te-așteptam s-aduci pe toți la noi !

Dintr-un biet sîmbur' năbușit în fașă,
Din scăpărarea unei minți senine

Să fii crescut o mare uriașă,
Să porți pămîntul însuși pîn' la Mine!

Plîngînd stingheră și tremurătoare,
C-ai fost înfrîntă vii să-mi dai de știre?
Nu te primesc săracă și datoare!
Cui ai lăsat bogata moștenire?!"

Mergînd apoi spre raza-mbărbătată
I-a sărutat obrajii amîndoi:
„Copila mea, fii binecuvîntată,
Ia-ți deci puteri și-ntoarce-te-napoi!

Și chiar de-ar fi ca sterpul bulz de tină
Să-l părăsească oștile cerești,
Tu să rămîi, căci tu ești doar lumină
Și nu trăiești decît cînd strălucești!"

SPINII

Destul slăvirăți numai trandafirii,
Dormind plăpînzi în aerul luminii,
E timp de-acuma să cîntați și spinii —
Copiii vitregi, oropsiți ai firii.

Ce credincioși duc greaua lor ursită!
Ascunși sub foi ca nimeni să nu-i vază.
Ei stau ca robii pururea de pază,
Să ocrotească floarea strălucită.

Pe ei cad veşnic ură şi blesteme
Cînd crunţi se-nfig, porniţi spre apărare,
În mîna-ntinsă lacom către floare
Şi gura vitei tot de ei se teme.

Aceşti barbari, ce dîrji răsar în cale,
În suliţi lungi duşmanii să-i sfîşie,
Ce blînzi, sfioşi, cu cîtă duioşie
Pe braţe duc povara de petale!

Precum se-nalţă-n mijlocul oştirii
Bogate flamuri, sus desfăşurate,
Aşa şi ghimpii, — oşti nenumărate, —
Ca nişte flamuri poartă trandafirii...

Slăvite flamuri, flori de nea plăpîndă,
Plutesc deasupra bătăliei grele...
Dar nu uitaţi ostaşii de sub ele,
Ce-n luptă cad ca să le dea izbîndă!

SENTENŢĂ

Izbeşte amnarul de asprele cremeni,
Să vezi cum ţîşneşte şi foc, şi lumină...
Oţelul voinţei căleşte-ţi asemeni:
Lovit cu-ndîrjire şi fără de vină,
Scîntei strălucite în preajmă-ţi să semeni,
La orice lovire să scaperi lumină.

GLAS DE CLOPOT

Prolog

Se tînguia un clopot din turla lui de lemn
Și-adîncu-i glas, ca unda, se-mprăștia departe,
Prin noaptea fără stele purtînd chemări de moarte.
Cătunele, buimace, se deșteptau la-ndemn...
Neogoit, amarnic, prin văile deșarte
Chema dogitul clopot din turla lui de lemn.

Și-nfiorați de jalea năvalnicului zvon,
Creștinii, din bordeie treziți fără de veste,
Ieșeau făcîndu-și cruce și se-ntrebau ce este :
— Ce mort în miezul nopții purtat e la amvon ? !..
Aprinseră opaiți miloasele neveste
Și prinseră să plîngă cu-al clopotului zvon.

Iar glasul de aramă aci parcă tuna,
Sălbatecă putere de blestem dînd durerii,
Aci murea de jale... și-n mijlocul tăcerii
Mulțimea-ngrijorată și cruntă s-aduna.
Toți se-ntrebau de nu sînt în noaptea Învierii,
Căci clopotul din turlă înverșunat tuna.

Și-n apriga lui limbă certări se tălmăceau,
Din buzele-i de schije curgea înțelepciune,
Proorociri grozave și psalmi de-ngropăciune,
Mînii întunecate ce greu se-năbușeau...
Căci duhul răzvrătirii părea că însuși spune
Frînturi de psalmi amarnici ce-n zbor se deslușeau.

Nedumeriţi, o vreme sărmanii poporeni
Străinul glas de clopot cu frică ascultară :
Dar, fără să priceapă strigarea lui amară,
Pătrunşi de frigul nopţii, şi preoţi şi mireni
Intrară în bordeie şi iarăşi se culcară,
Luminile stingîndu-şi sărmanii poporeni.

Şi-n van năucul clopot din turla lui de lemn,
Împrăştiindu-şi glasul prin văi şi munţi departe,
În noaptea fără stele zvîrlea chemări deşarte :
Nu s-a clintit un suflet la vajnicu-i îndemn,
Ci numai pentru sine a jale şi a moarte
Suna năuc un clopot din turla lui de lemn.

I

Treziţi-vă, voi toţi cei vii, din somnul
Întunecat şi greu de suferinţă.
Spre voi doar strig şi, plin de sîrguinţă,
Spre voi mă-ndrept acum, şi nu spre Domnul.

Cu limba mea de lacrimi turburată
Nu-s vestitorul Paştelor deşarte.
Cînd voi cei vii trăiţi aşa departe
De viaţa dreaptă şi adevărată !

Căci nu chem încă morţii din morminte,
— Ei au să-şi aibă ceasul învierii, —
Dar cine-i astăzi solul mîngîierii
În bezna-ntinsă pururi înainte ? !

Voi nu cunoaşteţi legile vieţii,
Sau le călcarăţi, silnici, în picioare.

Voi sub obroc închideți sfîntul soare,
Să nu vedeți lumina dimineții.

Voi puneți stavili și opriți izvorul,
Dar floarea voastră stearpă se usucă...
Căci tot ce-aveți e numai o nălucă
Și-n voi se surpă însuși viitorul.

Copii orbiți și rătăciți ai firii,
Treziți-vă din somnul de păcate...
Doar pentru voi mă zbuciumă și zbate
Cumplitul braț al deznădăjduirii.

II

De-atîta vreme stăruie păcatul
Pe pîngărita, stoarsă-a voastră humă,
Ca un amarnic, greu talaz de spumă,
Ce-năbușă, otrăvitor, uscatul.

Sporind, tăcută, Ura, ca o undă,
S-a revărsat și v-a cuprins haină,
Și-ngreuiata, lunga voastră vină
Tot mai adînc vă trage și v-afundă.

Dreptatea-ntoarse, cruntă, sfînta-i față,
Și Mila,-n ceruri alungată, plînge,
Căci fărdelegea nu mai vă răsfață
Pe brațele-i mînjite-n veci cu sînge.

De pretutindeni vin jeliri de moarte,
Dar le sugrumă hohote și glume...

În cîntec și ciocniri de cupe sparte,
Ca-n Babilon, se prăbușește-o lume.

Dar voi molateci vă lăsați peirii,
Și nici măcar nu vreți să știți, fățarnici,
Că din vîrtejul anilor amarnici
Se hotărăște clipa răsplătirii.

Deschideți ochii, conteniți desfrîul,
Izbăvitorul poate că s-o naște
Și nu va curge sîngele ca rîul...
Luați seama toți, osîndă grea vă paște !

III

Copiii lacomi te vîndură roabă,
Securi streine codrii ți-i doboară,
Spre alte țărmuri plutele coboară
A munților sălbatecă podoabă.

Și-n timp ce blîndă-ți încovoi spinarea
Pe-a tale sfinte, rodnice ogoare,
Pe-ntinse șesuri arse de dogoare
Stăpîni sînt numai jaful și-mpilarea.

Din lumea-ntreagă îmbuibata lene
Tot rodul muncii tale îl așteaptă ;
Cirezi de vite falnice se-ndreaptă
Spre depărtate tîrguri apusene.

Ca-n largi prăpăstii grîul tău se varsă
În pîntecul corăbiilor grele,
Avutul tău se-nghite-ntreg în ele,
Rămîne numai ţarina cea stoarsă.

Smerită vezi cum pleacă de la tine
Atîtea bunuri, drumuri lungi de-apucă,
Şi trec hotarul, grabnice, să ducă
Îndestulare gurilor străine.

Şi-apoi, plîngînd de-un dor fără de nume,
În umedul bordei te-nchizi trudită,
Şi stai săracă, tristă şi lipsită,
Ca o vădană singură pe lume!

IV

Fireşte, ţi-a zîmbit norocul, din leagăn doar i-ai fost alesul
şi te-a purtat mereu pe braţe, ca pe-un copil te-a răsfăţat,
dar azi, cînd vieţei tale sterpe ai sta să-i cauţi înţelesul
ar trebui să te-nspăimînte atît pustiu, ca un păcat.

În umbra tronului tău falnic, prielnic pururea orbirei,
nu te-ai avut decît pe tine unică dragoste şi ţel!
Şi doar un neam întreg, printr-însul, te-a-mpins pe culmile
mărirei,
şi mări de sînge-au curs, cununa să ţi-o călească din oţel!

Ci tu te-nvăluişi în manta-ţi împodobită cu hermină
şi te-ai închis ca într-un templu în nepătrunsul tău palat,

dar revărsat-ai peste țară măcar o geană de lumină
din nimbul tău ingust și rece, — trist abur, mîine
spulberat ? !

Știu, din trufia minței tale și din a inimii-mpietrire
ai scos o strîmtă-nțelepciune și-o lege : de-a încătușa.
Cred, ai fost aspru, stîncă tare, și-ai frînt orice
împotrivire
ai fost viteaz, și-ai fost și harnic, dar pentru tine, nu-i așa ?

Mai mult ! ai fost o nălucire dintr-o nădejde-n veci visată :
toți te-au crezut izbăvitorul și zvonul clocoti nebun,
tu l-ai primit cu dinadinsul și nu te-ai cercetat vreodată
ci te-ai crezut, mărturisește-o, tu însuți, mare, drept și
bun !

Apoi dorişi să stai în slavă, mai sus de toți, în rînd cu zeii,
și-ai izbutit : azi ești mai mare, mai sfînt și mai temut
ca ei.
Smerit norodu-ți stă-n genunchi, de-a valma bunii cu
mișeii,
și-n larga ta împărăție n-ai critici și nu ai atei !

Așa cum aspru porți topazul cu mîna ta apăsătoare
și-așa cum țeapăn treci arare în goana cailor pe drum,
de-acuma pari turnat în schijă pentru statura-ți visătoare,
pe chipul tău eternitatea punînd pecetea de acum.

Dar vezi, pustiul te-mpresoară. pustiu în urmă și-nainte...
Și-n ceasul greu al despărțirii, în fața cărei toți se-nchin,
în loc să-și plîngă. frînți de jale. pe milostivul său părinte,
tăcut, norodul te-o petrece la groapa ta, ca pe-un strein !

V

Nu mai clădiţi palate din dezastre,
Nici temniţi strîmte, reci şi-ntunecate,
Ci-n sîrg duraţi din sufletele voastre
Un larg şi cald lăcaş de bunătate.

La temelie puneţi toţi dreptatea,
Şi-o neclintită, trainică iubire,
Să-l înălţaţi mai larg decît cetatea,
Pe toţi să-ncapă, fără osebire !

Să fie leagăn tuturor şi vatră.
Nu capişte bogată, dar păgînă.
Şi-n loc de idoli, chipuri seci de piatră,
Cioplîţi în vremuri fapte, să rămînă.

Ca vrajba-n veci să nu-i mai treacă pragul,
Sus, la altarul unde toţi se-nchină,
Luminătorii neamului să vină
Să păstorească numai cu toiagul.

Din ale voastre suflete mai bune
Duraţi locaşul lumii viitoare, —
Obştesc liman, ce pururi să răsune
De-a muncii drepte sfîntă sărbătoare.

Adăpostiţi sub el pe veci s-or strînge
Răzleţii fraţi din gheara dezbinării,
Şi-n blînda-i pază nimeni n-o mai plînge
Pe tot cuprinsul fericit al ţării !

NU TE MIRA...

Nu te mira că-mi prinzi privirea,
Paienjenită de durere,
Adesea cercetînd ivirea
Şi altei lumi, şi altor ere.

În toiul luptelor nebune,
Pe rana inimii ce moare
Nădejdea vremilor mai bune
Răsare pururi ca o floare.

Din tot ce mi-a-nflorit vreodată,
Ea singură purta-va roade,
Azi, cînd grădina-i scuturată
Şi toată floarea stearpă-mi cade.

Zadarnic firea mă striveşte
Mereu sub aspra-mi suferinţă,
În mine pururi încolţeşte,
Mai viu, obşteasca năzuinţă.

Şi-n van m-abate-n jos furtuna
Şi strîns mă ţin cătuşe grele,
În mine lumea-şi cearcă-ntr-una
Avîntu-i veşnic către stele !

Din mii de gînduri turburate
Un vis curat mi se încheagă,
Precum din spume sfărîmate
Ieşit-a Venera întreagă !

PĂRINTE, UNDE SĂ TE CAUT ?

Părinte, unde să te caut şi pentru ce te-ascunzi mereu ? !...
Pe urma ta în brazda vieţii alerg de la-nceputul lumii...
Cu hidrele în fundul mării, cu viermii orbi în noaptea humii,
Cu şerpii... m-am tîrît alături. Apoi m-am înălțat cu greu...
De-am zăbovit atît pe cale, tu ştii, de la-nceputul lumii,
De-a lungul vieţilor, pe tine te caut doar, Părinte-al meu !

Ce slab mă surghiunişi și totuși prin ce adîncuri am trecut ;
În ce-ntrupări, ca-n niște temniți, încătușat am stat, Părinte !
Prin ce ocoluri dureroase am străbătut mai înainte,
Cu ce puteri înfricoșate m-am măsurat cum m-am născut !
Și nu ştiam ce va să-ntîmpin de fac un pas mai înainte,
Ci singur spintecai noianul îngrozitorului trecut.

E drept că, după-atîta trudă, azi sînt puternic și bogat...
Ca-ntr-un ogor rodit-a-n mine, sporind, sămînța nemuririi,
Ce-mi răsădiși pentru vecie cînd m-ai zvîrlit în matca firii.
În suflet astăzi port o holdă, un lan întreg îmbelșugat,
Și lutul sterp de-odinioară e plin de rodul nemuririi...
Părinte, unde ţi-e grînarul şi cînd pornești la secerat ? !

HAIDUCUL

Ca şoimul sălbatec de-a pururea treaz
S-aţine la plaiuri Stoian cel viteaz.

Înalt și năprasnic, la faţă smolit,
Se teme o ţară de braţu-i cumplit...

Cu flinta la spate și paloșul gol
Și-n fiece mînă cu cîte-un pistol,

Voinicul cel strașnic și-aproape cărunt
Coboară-n buiestru pe murgul mărunt,

Și calul, cu frîul legat de oblînc,
Sub greul harșalei răsuflă adînc.

El treapădă drumuri și bate poteci
Pe unde trec litfe spurcate și greci ;

Apoi ca un uliu dă iama-n ciocoi
De-și umple desagii cu galbeni de-i noi.

Chiar ziua-n amiază el calcă boieri,
Răzbate prin tîrguri și pradă averi.

Dar nu schingiuiește decît venetici,
Vrînd stolul hrăpăreț s-alunge de-aici...

Divanul, de teamă ținîndu-i județ,
I-a pus zăticneală și capul la preț,

Ci nimeni în proptă-i nu poate să stea,
Căci are o vrajă ciudată și grea :

Nici plumb nu-l atinge, nici gură de fier,
Săr gloanțele-n lături năuce și pier !

Fug toți arnăuții cînd iese la drum
Căci patru-cinci poteri tăie pîn-acum...

Așa, crunt pe murgul la mers legănat,
Cîntîndu-și aleanul cu viers trăgănat,

Din hăul de vremuri, ca dintr-un noian,
Adesea-mi răsare haiducul Stoian.

TOAMNA

În zorii sfioși se coboară pe larga întindere a luncii
Cu sape, cu pluguri și grape, o mută și searbădă gloată.
Din cerul mocnit lin se cerne o ploaie măruntă cu zloată,
Dar trîmba de oameni se-nșiră, s-așează pe țarina toată
Și-ndată pornește la lucru trudita robime a muncii.

Cum tremură brațul pe coarne, căci lutul cleios ține fierul
Cînd boii, spetiți, cad sub bice pe brazda cu greu începută,
Atunci doar stă truda o clipă, sar oameni grăbiți de le-ajută,
Și zorul pornește mai aprig... În toți i-o-ncordare tăcută,
Doar unul de-și zvîrle căciula ori altul de-și scoate chimirul.

Sub seară tîrziu zbuciumarea s-alină pe-ncet, se dezleagă,
Și gloata se-mprăștie, piere, de noaptea bordeielor suptă.
Pustiu, răscolit, crunt stă cîmpul ca după o crîncenă luptă,
Doar ploaia rămîne să plîngă, nopți-zile întregi
neîntreruptă,
Logodna semințelor blînde cu lutul bătrîn, stors de vlagă.

DOINĂ ȘI IAR DOINĂ

Doină și iar doină, floare fermecată,
Floare care cîntă,
Tu creșteai pe malul Oltului odată
Cînd săreau haiducii la chemarea-ți sfîntă.

Astăzi însă Oltul, cît-îi el de mare,
L-au momit streinii,
Și tu, scumpă doină, pieri de-nstreinare
Și de jalea țării, azi pradă ruinii...

Nu vezi tu că lumea vrea să te stîrpească ?
Vino-n piept la mine.
Sufletu-mi dorește să te răsădească
Și să-și înfrățească soarta lui cu tine.

El să-ți dea, ca Oltul, apriga-i mînie.
Ce-nfioară valea,
Dorul neatîrnării, dalba vitejie...
Tu să-i cînți izbînda ori să-i tîngui jalea.

Căci mugind ca Oltul sufletul meu trece
Tulbure prin viață,
Și de la o vreme bate crivăț rece,
Făurindu-i lanțuri strașnice de gheață.

Cum veni-vei însă, răsări-va soare
Și s-o face moină,
Să pornim ca unda greu clocotitoare,
Să pornim în lume, doină și iar doină.

PE CRUCE

Isus murea pe cruce. Sub arşiţa grozavă
Pălea curata-i frunte ce-o sîngerase spinii.
Pe stîncile Golgotei tot cerul Palestinii
Părea că varsă lavă.

Şi chiar în clipa morţii huliră cărturarii
Cu fiere oţeţită îl adăpau străjerii...
Rîdea cu hohot gloata de spasmele durerii
Şi-l ocărau tîlharii.

Zdrobită, la picioare-i, zăcea plîngînd Maria
Şi-adînc zbucnea blestemul din inima-i de mamă.
Alături Magdalena, în lunga ei maramă,
Ţipa văzînd urgia.

Departe ucenicii priveau făr-de putere...
Cu el se năruise nădejdea lor întreagă ;
N-aveau decît să fugă în lumea cea pribeagă
Şi fără mîngîiere.

Tîrziu porni mulţimea în pîlcuri spre cetate.
Pe drumurile-nguste cu lespezi pardosite
Trecură fariseii cu feţele smerite
Şi bărbile-argintate.

Măslini fără de frunze dormeau mocniţi pe coaste
În vale, ca într-o pîclă, dormea Ierusalimul,
Pe cruce somnul morţii dormea de-acum sublimul
Isus, vegheat de oaste !

DIN ȚARA ZIMBRULUI

POEZII DE RĂZBOI

1918

CUGETARE

Pe cîrma lumilor plecată,
Cu ochii mari ţintiţi în zare.
Veghează-n noaptea-ntunecată
De-a pururi treaza cugetare.

Tăindu-şi drum adînc, ca plugul,
De-a lungul veşniciei grele,
Sub mîna ei se mişcă crugul
Cu-ntregul lui alai de stele.

Ea ţine firul ce măsoară
Genunile de sub picioare,
Dar nici o clipă n-o-nfioară,
Vultorile spăimîntătoare.

Cînd neguri oarbe vin ca fumul
Şi cerul pare fund de iaduri,
Ea singură găseşte drumul,
Şi-ndreaptă prora către vaduri.

Acolo-n larguri întîlnește
Ostroave mari de idealuri,
La sînul căror poposește
Zvîrlindu-și ancora în valuri.

Dar iar spre țintă se-ndrumează,
Către limanuri neștiute
Stînd, sus, de veghe, pururi trează,
La cîrma lumilor tăcute.

GANIMEDE

Deși adînci porniri mă cer
Să urc spre bolta-n veci albastră,
Eu nu-nțeleg povestea voastră
Cu tînărul furat la cer.

De-ar fi ca să mă-nalț spre stele
— Chemat l-al zeilor sobor —
Eu n-aș primi altfel să zbor
Decît cu aripile mele.

Răpit de vulturul lui Joe,
Întregul cerului senin
Mi-ar fi doar temniță și chin
De n-aș putea să-l tai în voie.

Și nu m-ar bucura înaltul
Olimp, etern ispititor,
De nu l-aș fi atins din zbor,
Ci-n gheare lungi purtat de altul

Rîvnind lumina depărtată,
Mai bine trist privesc de jos,
Decît să trec neputincios
Cu aripa împrumutată.

Căci decît rob în cerul sfînt,
Urcat doar cu puteri străine,
De nu găsesc avîntu-n mine,
Rămîn mai bine pe pămînt.

ERA O ZI DE BĂTĂLIE

Era o zi de bătălie cu volbură de fum și ceață,
Părea că cerul căptușise cu neguri tainicele-i porți,
Se risipise în țărînă atîta sînge și viață,
Că nu știai de este abur sau sufletele celor morți...

O pîclă grea, șovăitoare se tot rotea peste cîmpie,
Și-n dîre lungi, năbușitoare, rostogolindu-se pe cer,
Buhavii nori din fundul lumii veneau a moarte și-a urgie...
Pe-un dîmb adînc scurmat de schije, zăcea rănit un grănicer.

Se depărtase-mpușcătura și tunul se mai potolise,
În zări din cînd în cînd, haine, zbucneau ascunse guri de foc ;
El și-a privit cu silă rana și, cum de chinuri ostenise,
Și-a tras mantaua peste față și s-a culcat apoi la loc.

Nici nu s-a mai clintit d-acolo ! Trecură-n goană călăreţii
Şi iarăşi lupta se încinse pe dîmbul proaspăt răscolit...
Tîrziu s-a fost pornit o ploaie, şi pe ruinele vieţii
Mărunţii stropi, căzînd în sînge, plîngeau un dor nepotolit.

Trîntit acolo printre leşuri, el nu-şi simţea părăginirea,
Ci s-a lăsat domol să moară înstrăinatul grănicer...
Deasupra lui, luptînd cu vîntul, cu golul şi nemărginirea,
O pală sarbădă de abur plutea între pămînt şi cer !

ŞASE CRUCI

Şedeau de două zile-n ploaie, dar unul nu cîrtea, cînd iată,
A treia zi sosi poruncă să ia tot muntele cu-asalt...
Şi, cum era posomorîtă, s-a-nveselit întreaga ceată
Şi s-a mişcat nerăbdătoare să urce piscul cel înalt.

Era o namilă de munte cu clinul repede de piatră,
Cîţiva ienuperi doar şi cetini se agăţaseră de stînci...
În vîrf, pe-un larg podiş de cremeni, duşmanul îşi făcuse vatră,
Trăgînd, ascuns, în carne vie şi pitulat şezînd, pe brînci.

Se repeziră, vînt, flăcăii să ia de zor, pieptiş, suişul,
Dar, seceraţi, cădeau la vale, rostogolindu-se pe rîpi...
Şi nu putea să suie nimeni, nici chiar un vultur, povîrnişul,
C-ar fi lăsat acolo morţii fîlfîitoarele-i aripi !...

O grindină pustiitoare de schije, gloanţe şi şrapnele
Se abătea fără-ncetare c-un huiet groaznic de nespus ;

Ai noştri, îndîrjiţi de ciudă, nici nu se mai fereau de ele,
Ci, frămîntîndu-se-n tăcere, cătau un chip s-ajungă sus.

Atunci trei caporali, tovarăşi cu trei soldaţi, se-ncumetară,
Cum vor putea să urce-n munte pe-un jgheab în coastă tăinuit,
Şi cînd cădea-vor ca un trăsnet, în cuibul cel de foc şi pară —
Să zboare sus batalionul peste duşmanul uluit !...

Aşa a fost... După plecare trecură ceasuri lungi şi rele,
Cînd, iată, chiot sus şi răcnet, şi-o clipă focul a-ncetat :
S-a fost pornit de jos atuncea un freamăt, ca de aripi grele,
Şi n-a fost om, ci rîndunică, aşa zbura orice soldat...

Şi s-a sfîrşit într-o clipită : aveam în mîini semeţul munte,
Cu toate coastele-i rîpoase şi-ntreg cuibarul lui de hoţi...
Dar n-a trecut un ceas, cînd, iată, ca o cunună pe-a lui frunte
Stau şase cruci în vîrf acolo la care se-nchinară toţi !

LA CHEIA BUZĂULUI

Fusese aprigă năvala şi crîncenă împotrivirea...
Duşmanul sta înfipt la cheie şi nu-l puteam clinti din loc...
Ca-ntr-un bîrlog intrase-n steiuri şi, plănuindu-ne strivirea,
Făr' de răgaz vărsa într-una un iad de flăcări şi de foc.

Era un căpitan acolo, un om cărunt, părînd cuminte,
Dar a-nceput de la o vreme să umble vajnic printre-ai săi,

Şi-a strîns grăbit batalionul şi doar c-o vorbă, „înainte“,
S-au repezit ca o furtună, nebuni, pe gura strîmtei văi.

A fost un fulger... căci duşmanul nu şi-a venit în fire încă,
Cînd, într-un iureş de izbîndă, într-un imens avînt pornit,
S-a prăbuşit batalionul, ca un perete greu de stîncă,
Şi, valmeş a făcut fărîme, şi-a spulberat tot ce-a-ntîlnit!...

În urma lor porniră alţii... Şi-a fost că n-a rămas nici unul
Din cîţi duşmani băteau la cheie şi se-nteţeau să-şi facă drum,
Zăceau pe jos mitraliere şi mut înţepenise tunul...
O linişte posomorîtă se cobora încet acum...

Cînd s-au trezit, tîrziu, cu toţii din fierbinţeala vijeliei,
Şi-au stat să-şi socotească morţii, pe căpitan nu l-au găsit!
Şi-au căutat doar ca pe moaşte, plîngînd, pe zeul bătăliei,
Dar căpitanul, fără urme, ca un arhanghel a pierit!...

Prin văile adînci Buzăul se-ncolăcea ca un balaur,
Mai sus, pe creştete, molifţii ardeau, troznind, ca nişte torţi,
Din slăvi amurgul, ca un giulgiu de purpură cu vergi de aur,
Se întindea deopotrivă peste răniţi şi peste morţi...

POPA DIN DEALUL SĂRII

Aciolaţi pe dealul Sării, într-un ungher de ţintirim,
Aveam poruncă hotărîtă să ţinem piept ori să murim.
Pe după cruci pitiţi cu toţii, trîntiţi pe brînci sau în genunchi
Trăgeam în văile deschise, din gropile pleşuvei muchi...

În spate, satul gol de oameni, pe brîna coastei se pierdea ;
Doar popa singur rămăsese — și tot urca de ne vedea.
Era un om voinic și tînăr, cu niște ochi adînci, frumoși,
Vorbea cu noi de biata țară, ne povestea despre strămoși
Și-nsuflețindu-ne într-una cu focul dragostei de neam
Ne trimetea chiar el la luptă, iar noi voioși ne supuneam...
Dar cum nu mai putea să suie din sat în vîrf de-atîtea ploi,
S-a hotărît ca să rămîie și s-a mutat în deal la noi...
Și-a luat cu el numai o carte și-mpărtășenie-n potir
Și nu se mai clintea acuma din sîngerosul cimitir...
Toți cîți cădeau loviți de gloanțe pe pieptul lui se sprijineau,
El îi grijea cu sfînta taină și-i mîngîia pînă mureau...

Vrăjmașul zăticnit din cale, turbat că nu răzbește sus,
Aduse grabnic patru tunuri și țintă drept în noi le-a pus,
Le-a-nțepenit pe temelie, le-a potrivit, ochind, și-apoi,
Afară din bătaia noastră, a început să tragă-n noi...
Deși vedeam din vîrf cu ochii venind peirea negreșit
Ședeam, căci n-aveam decît pușca și-un pumn de gloanțe pe sfîrșit...
A fost apoi un iad și-o moarte, că toți vorbeam să nu mai stăm.
Cei slabi de înger dau să fugă și mulți spuneau să ne predăm...
Atuncea, popa, ca o fiară, sări din șanț răcnind cumplit,
Ne fulgeră cu vorbe grele, ne rușină și ne-a oprit.
Ne-a pus să-ngenunchiem, sub schije, în sînge proaspăt și noroi
Și ne-a jurat pe sfînta cruce un pas să nu dăm înapoi...
Pe fiecare om în parte apoi ne-a binecuvîntat
Și, răsădindu-ne alt suflet, ne-a rînduit iar la luptat.

...Stam ziua pîn' la brîu în apă pitiţi în şanţ, cu el la rînd :
Curgeau ghiulele puzderii pe capul nostru, şuierînd,
Cînd răbufneau, lovind pămîntul şi-l sfredeleau vijelios,
Ne ridicau din şanţ cu totul şi ne zvîrleau în vale jos...
Era atîta-ncrîncenare, atît potop de fier şi foc
Că dezgropa din groapă morţii şi ne-ngropa pe noi la loc.

Dar seara, cînd cerca duşmanul să urce dealul înviam,
Trăgeam şi noi în carne vie şi valmeş îl rostogoleam !...
Cinci zile ne-am bătut ca leii cu popa-n frunte, cînd,
blestem,
O schijă l-a plesnit în coaste, şi-a mai trîntit vreo patru
ghem !
El, pipăindu-şi paşnic rana, văzu că totul s-a sfîrşit,
Şi liniştit cerînd potirul, el singur s-a împărtăşit.
Apoi, senin plecîndu-şi ochii, muri pe braţe de soldaţi.
Cuvîntul său din urmă fuse „cu nici un chip nu vă predaţi,
Copii luptaţi pînă la urmă, cu noi e însuşi Dumnezeu"...
Şi numai ştiu nimic în urmă, c-atunci am fost rănit şi eu !...
Dar azi, cînd cineva mă-ntreabă, mărturisesc cinstit şi drept
Că fără popa de la Sarea, noi nu ţineam acolo piept !...

ŢĂRII MELE

Deprins de veci cu nori şi vijelie
Stă pururi trainic muntele de stîncă.
Ce-i pasă lui că-n aspra-i temelie
Şivoaie rod şi ape iuţi mănîncă !

Ştiţi voi ce fac în cremenea bătrînă
Atîtea ploi, cu munca lor grozavă ?

O spală doar de clisă și țărînă,
Dar lasă-ntreg străvechiul cheag de lavă.

În van puhoiul spumegă şi creşte
Scobind prăpăstii fără de hotare:
Pe cît la poale rîpa s-adîncește,
Pe-atît se-nalță muntele mai tare.

— O, țara mea, tu, culme-ncremenită,
De-atîta sînge roasă şi brăzdată,
Azi din adîncuri, grea și neclintită,
Te-nalţi în slăvi mai sus ca niciodată!

MORMÎNTUL STEGARULUI

Acolo-n cîmpuri, unde-atîți viteji căzură,
Tălăzuiesc azi grîne și morții dorm, sărmanii...
Tot mai adînc s-or duce cu orice arătură,
Cînd peste ei cu trudă vor trage-n plug plăvanii.

Acolo însă unde căzu străpuns stegarul
Și dușmanul sălbatec i-a smuls drapelul țării,
Stă cîmpul sterp și cere să-i semănați stejarul,
Nu grîu vrea mortul aprig, ci semnul neuitării.

Pe groapa lui îngustă din ce în ce mai falnic
Să crească, dîrz, copacul în mijlocul cîmpiei...
Cînd s-o-ncleșta la luptă cu crivățul năvalnic,
Să-i sune mii de trîmbiți, ca-n ziua bătăliei...

L-am lăsat acolo, că-i era totuna...
Se-mplinise doară scrisa lui pe lume.
Închisese ochii dar şoptea într-una
Şi,strigînd nevasta, o chema pe nume.

Şi-a rămas acolo, sub o curmătură,
Povîrnit pe-o parte, cam aşa-ntr-o rînă,
Stînd să ducă parcă fluierul la gură,
Cum şedea în munte, vara, sus la stînă.

CUM STAM ÎNCĂTUŞAT

Cum stam încătuşat de stîncă
Pe culmea cugetului meu,
Privindu-mi patima adîncă,
Mi se părea că-s Prometeu.

Îmi ispăşeam trufaşa vină
— Furasem focul sfînt din cer —
Dar azi puteam să dau lumină
Şi chinului cîntări să-i cer!

Pe cît mi se-nzecea puterea,
Pe atît cătuşa mă strîngea,
Dar, îndumnezeind durerea,
Uitasem că mai e a mea...

Cîntam, şi cele nouă Muze,
— Înfiorate de avînt —
Sorbindu-mi vraja de pe buze,
Mă-mbrăţişau făr-un cuvînt.

Ca niște stele, strălucite
·Durerile se deșirau.
Iar Muzele stau fericite
Şi rînd pe rînd mă sărutau.

Mai sus de mine și de lume,
În fața slăvilor cerești,
Încins de patimi fără nume,
Cîntam dureri dumnezeiești !

SÎNT CULMI ÎNFRICOȘATE

Sînt culmi înfricoșate în sufletele noastre,
Dar nimeni nu le suie și nimeni nu le-atinge,
Deasupra, peste neguri, furtună și dezastre,
Pe ele niciodată lumina nu se stinge...

Acolo răsăritul trimite-ntîia rază,
Amurgul tot acolo lucirea lui din urmă,
Pe fruntea lor lumina de-a pururi scînteiază
În chip de sărutare, ce-n veci nu se mai curmă.

Arareori un vultur cu àripe bălane
Rătăcitor ajunge pe culmi, dar nu mai zboară,
Căci prins adînc de vraja seninelor arcane,
Rămîne sus acolo și nu se mai coboară.

CUNUNA DE AUR

Eu mi-am lucrat cununa și pe de-a-ntregu-n mine,
Și sufletul, în flăcări, fu singur meșter faur :
Semeață, neatinsă de foc și mîini străine,
S-a făurit în mine cununa mea de aur.

Acolo, în adîncuri, zvîcnind cu încordare
În mîinile voinței ce-i fără șovăială,
Ciocanul greu de patimi bătu făr-de cruțare
Pe inima-năspriță ajunsă nicovală.

A fost o muncă aspră. Turtit cu-mpotrivire,
Sta, bulz, vîrtosul aur și nu vrea să se-nchege,
Dar clipă după clipă s-a subțiat în fire,
Și fir de fir în urmă pornit-a să se lege.

Deplin întruchipată, cununa strălucită
S-a-nfăptuit de-a-ntregul și singură în mine;
Și poate sta pe frunte-mi așa, pecetluită, —
N-au fost la făurire nici foc, nici mîini străine.

NOAPTE DE IARNĂ

Era o noapte plină cu zăpadă
Și-ntreg pămîntul sta în amorțire...
Cu gîtu-n sus spre recea strălucire,
Urlau doi lupi flămînzi, cerșind o pradă.

Gîtlejul lor, adînc sunînd a sfadă
Certa în van neîndurata fire...
Doar la răstimpuri, cu nedumerire,
Clipea o stea și se lăsa să cadă.

Era în tot atîta nepăsare,
Atît pustiu şi-amară vitregie,
Aşa dezmoştenire şi uitare,

Că însăşi luna fără de viaţă,
Trecînd pe cer ca dusă de urgie,
Părea un sloi rătăcitor de gheață.

NOAPTEA

S-a tras domol din luptă lumina obosită
Și-ncet s-a stins departe, ca suptă de-adîncime...
Ținînd întreaga lume mai strîns încercuită,
Sporește-n zări un vajnic talaz de-ntunecime.

Și Noaptea-nvolburată cutreieră pe drumuri,
Din negrele-ascunzişuri chemîndu-şi seminţia ;
Cu palmele întinse vin umbrele — duiumuri —
Pe tălpi de întunerec s-așeze-mpărăţia.

Curg, oarbe, din adîncuri a beznelor zăpodii
Și-nvinsă pleacă ziua din tronul nalt al firii...
Prinzîndu-și peste creştet din zbor cununi de zodii
Se urcă Noaptea-n slavă pe treptele măririi...

Atotstăpînitoare stă oacheşa crăiasă,
Popoarele de umbre pornind să-şi cîrmuiască...
Şi cum din ascultare nu-i nimeni să-i mai iasă,
Furată de tăcere, ea prinde să clipească.

Şi stînd aşa în scaun cu pleoapele plecate,
Proptită pe speteze, de somnul greu supusă,
Adoarme lin crăiasa, cu capul dat pe spate,
Şi-ntreaga-mpărăţie la poale-i doarme dusă.

De sus alinătoare, cu vise legănată,
Pe lumile trudite odihna se desprinde,
Şi cerul pare-n larguri o aripă-nstelată
Ce peste noi, în zboru-i, vecia îşi întinde.

ŢARA

Hotarele mele sînt numai o rană
Ş-adînc sfîrtecate zac toate în sînge !...
Lipsesc nestemate din vechea-mi coroană :
Azi Leul Băniei în lanţuri se plînge,
Iar falnicul Vultur, sărac, fără hrană,
De cuşca robiei aripile-şi frînge.
Şi-n mrejele morţii ce-ntins-au străinii
Se zbat fără pace şi ţipă Delfinii.

Rămîne doar Boul... nenfrînta-i cerbice
Abia de se-ndoaie sub palmele vremei...
Rămîne la pluguri, sub jug şi sub bice,
El singur, din toate podoabele stemei...

Dar azi el e zimbrul sălbatic şi tare
Şi vremile stinse par iar să se-ntoarne,
Căci oaste de zimbri stînd azi la hotare
Puhoiul de haite îl zvîrle din coarne.

FRUNZĂ VERDE...

Frunză şi iar frunză tînără şi verde,
Te-a cîntat de veacuri dornic un popor...
Astăzi el stă-n cumpeni — şi, dacă se pierde,
Cine să-ţi mai cînte, să te mai dezmierde ? !
Frunză şi iar frunză tînără şi verde,
Nu vezi la tulpină aprigul topor ?...

Cum primişi la umbră tocmai tu duşmanii,
Frunză şi iar frunză verde de brădet ?
Frunză din stejarii codrilor Tismanii,
Frunză din Sinaia, cum umbriţi Germanii ?
Cum primirăţi toate bucuros duşmanii,
De-am rămas cu plopii rari de pe Siret ? !

Frunză şi iar frunză stearpă de negară,
Ce mănînci ogorul unde asudăm,
Au intrat duşmanii val-vîrtej în ţară...
Astăzi ca strămoşii băjenirăm iară !...
Frunză blestemată, frunză de negară,
Am rămas cu tine doar să te cîntăm ? !

Frunză și iar frunză, țepi de pălămidă,
Ce te-ntinzi pe holde, grea, ca un blestem,
Astăzi țara toată plină-i de omidă,
De-a lăsat țărîna stearpă — cărămidă !
Frunză otrăvită, țepi de pălămidă,
Am rămas cu tine să ne mîngîiem ? !...

PE SIRET

Adie un vînt de pustie pe-ntins de pășuni fără urme,
Pe plaiuri dă colțul de iarbă sfielnic ieșind din pămînt...
Și jalnicul vînt parcă-ntreabă : au unde-s bogatele turme,
Duioșii ciobani unde sînt ?...
Vai ! oile-s azi înjunghiate, ciobanii mai toți în mormînt,

Și vîntul coboară la vale, colindă întreg Bărăganul
Și vede cum flutură grîul și spornic s-arată la rod...
Dar vede pe holdele noastre că astăzi stăpîn e dușmanul
Și lacom, lăcustele-l rod...
Și plînge că moare de foame, că moare întregul norod !...

Și vîntul se face furtună ce valmeș se-ndreaptă spre sate :
Au unde sînt azi gospodarii de nu se clintesc nicidecum ?
Pe unde-s nevestele strînse, bătrînii cei gîrbovi de spate
Și ce fac copiii acum ?
Azi satele toate sînt flăcări și bieții creștini poate scrum.

Și crește furtuna ca marea pe-ntinsul cel jalnic al țării,
Cu hohot se tînguie șesul și munții cu falnic brădet :
„Au unde sînt astăzi vitejii"... Dar iată răspuns întrebării,
Și vîntul s-alină pe-ncet...
Căci tunul începe să bată mai dîrz, tot mai dîrz pe Siret.

O, ȚARĂ

Acolo-n văi, pe Prahova — bogată —
Pe Jiu, pe Olt, pe Argeș și Buzău,
Pe Bărăgan, în care spicu-i gata,
În București... pe-ntreg cuprinsul tău,

E numai jale, capete plecate,
Ochi stinși, ce cată pururi în pămînt,
Sînt buze mute, brațe ferecate,
Și oase, oase fără de mormînt !...

Noi știm de-aici prăpastia durerii
În care zaci... Așteaptă, că venim,
Tu nu cunoști izvoarele puterii
În care azi din nou ne plămădim.

E dorul tău, atîta ne mai ține...
De la Oituz, din Putna și Siret
Bat toate inimile pentru tine...
Dușmanii înșiși te aud încet...

Așteaptă-ne... nimic n-o să rămînă !...
De-ar fi să trecem toți prin foc și iad,
Ca David lua-vom praștia în mînă
Și vom zdrobi de veci pe Goliad !

Răzbunători ne vom întoarce iară,
Cum ne-am legat cu aspru jurămînt...
Și vom cădea la sînul tău, o, țară,
Cum cazi, plîngînd, pe lespezi de mormînt.

PÎRGĂ

1921

PÎRGĂ

Am fost un pom zăbavnic... tîrziu am răsărit...
Nu m-au cruțat nici grindini, nici secetă-ndelungă,
Mi-s crengile sucite și cresc pipernicit,
Iar biata rădăcină, căznindu-se s-ajungă
În lutul gras și reavăn, prin pietre-a sfredelit.

Dar astăzi, peste vremuri, rodesc... Prin mii de pori,
Din fund amara mîzgă suind, se îndulcește
Și-a soarelui lumină o plăsmuiește-n flori :
Azi visul rădăcinii pe ramuri strălucește,
Voios stă rodul ciucur și-ncet se pîrguiește...

...Și-ncovoiat sub pîrgă, aștept culegători.

PIATRĂ AURIFERĂ

Mă pregătesc de-acuma să te sfărîm, durere,
Ca pe o piatră-n care zac vine-ntregi de aur,
Ce-atît mai grea atîrnă, strivind mai cu putere,
Cu cît în ea cuprinde, ascuns, mai mult tezaur.

Din ocnița vieții în lespezi te voi scoate,
Și munții tăi scurmîndu-i adînc în măruntaie,
Căra-voi la lumină nămestiile toate
De blocuri tari, ce firul de aur le-ntretaie.

Copaie cu copaie, în pive mărunțită,
Toți grunjii măcinîndu-ți, în praf te voi preface
Vor bate pisăloage, și apă-nvinețită
Pe jgheaburi largi de suflet va curge fără pace.

S-o duce toată huma netrebnică din tine...
Spălată-n mii de ape, pe scocuri vînturată,
Să-ți lași domol pe fundul ulucului din mine
Nisipul tău de aur, Durere sfărîmată...

LACUL ZÎNELOR

Lacul zînelor din codri a-nceput ursuz să scadă...
Tăinuitele-i izvoare rînd pe rînd s-au potmolit
Și-n păragina hobăiei brusturi grei crescuți grămadă
Tot mai strîmt îl strîng în copca unde-ncet s-a cuibărit.

Limpezișurile-i triste le-a umplut mătasa verde,
Mreji de lintiță măruntă în adînc s-au coborît,
Pînă-n fund e negru lacul și, din umbră, cum se pierde,
Sub sprînceana de pădure pare-un ochi posomorît.

Nu mai vine să-l prefire cîrdul sprintenelor ciute...
Bolți de carpeni îi aruncă un zăbranic pe undiș...
Miros greu plutește-n preajmă și din apele stătute
Ies tufișuri încîlcite de liane și brădiș.

Nemişcat şi zi şi noapte, vara vîntul nu-l atinge,
Nu-l văd razele de soare şi mierloii l-au uitat ;
Brîu de papură sau trestii foşnitoare nu-l încinge...
Rar doar broaştele ţestoase şi cu şerpii-l mai străbat.

Toamna-n urmă îl îngroapă sub un ţol de frunze moarte;
Putregai şi crengi uscate ţes pe faţa-i o podea :
Unda lîncedă primeşte pe lumină-i să le poarte,
Dar din ele-şi face-o pleoapă şi se-nchide-ncet sub ea.

SINGURĂTATEA

Adorm adînc Bucegii, şi Noaptea-i netezeşte,
Pe tîmplele lor arse, cu mîinele-amîndouă.
Sclipesc pe frunţi golaşe, ce somnul umezeşte,
        Broboane mari de rouă.

Doar văile-aburite huiesc fără-ncetare
Şi dîrele de ceaţă, ca nişte şerpi, la poale
Se duc pe nesimţite şi curg în depărtare
        Cu apele la vale.

Atunci Singurătatea se scoală-ngîndurată
Şi umblă, visătoare, pe streşini de-nălţime.
Stă ceasuri neclintită, de-o stîncă răzimată,
        Şi cată-n adîncime.

Dă drumul unei pietre şi-ascultă, -ncremenită,
Cum bubuie-n adîncuri pîn' nu se mai aude,
Cu faţa-n sus pe urmă se-ntinde, aiurită,
În ierburile ude.

Se uită lung la stele cum ard nălucitoare...
Ascultă-n fund molifţii vibrînd ca niște clape.
Pe ceruri trece luna, plutind strălucitoare,
Ca lebăda pe ape.

Așa își duce veghea pe culme sus, deșteaptă,
Și de urît tot timpul ea singură își ține...
Din cînd în cînd tresare și șade... parc-așteaptă
Dar, nimenea nu vine !

NOUL MAG

Am obosit de-atîta așteptare
Cu ochii sus pe cer...
Şi steaua vieţii tot nu mai răsare.
De astăzi însă n-o mai cer.
Plec singur spre locașul de-nchinare,
Spre Staulul rîvnitului Mister.

Luceafărul menit ca să-mi răsară
Atît a zăbovit,
Că nu mai vreau să știu dacă s-a stins,
Ori eu dac-am orbit...
Nu mai aștept lumina dinafară :
O alta-n mine tainic s-a aprins
Și arde-n fund pojarnica ei pară,
Văpaie noaptea, ziua stîlp de fum —
Cu ochii-ntorși spre ea pornesc la drum.

CA NĂFRAMA SFINTEI VERONICA

Sufletul meu este alb și fără pată
Cum a fost năframa sfintei Veronica.
Doar a-ntins-o sfînta, negrăind nimica,
Iar martirul șterse fața-nsîngerată.

Sufletu-mi întinde tainica-i năframă,
Să-ți apeși pe dînsa ochi, obraji și gură,
Dornic să-ți cuprinză fața ca-ntr-o ramă
Și să-ți prinză chipul tot în țesătură.

Chipul tău, iubito, înger în prigoană,
Pătrunzînd ca mirul pînza-i străvezie,
Luminos și dulce ca pe o icoană
Să-l păstreze apoi pentru veșnicie.

PEISAJ MARIN

Era o vreme-nchisă, tîrziu după furtună
Și apele trezite păreau că stau pe gînduri :
Din toată frămîntarea și cazna lor nebună
Nimic nu s-alesese decît un vraf de scînduri.

Corăbii zdrumicate băteau domol în maluri
Și lemn cu lemn, pe-ncetul, le lua-napoi uscatul.
Catarge fără funii, săltate peste valuri,
Cu trupul numai așchii veneau plutind de-a latul ;

Semeţii brazi din norduri, moliftii tari din munte,
Porniţi să cucerească cu dor o altă lume,
Soseau acum la ţărmuri cu trăsnetul pe frunte
Purtaţi pe năsălia nămetului de spume.

Cuprinse de nisipuri pe dosnicele dune,
Zăceau ici-colo hîrburi de nävi cutezătoare...
Nu s-arătau pescarii măcar să le adune,
Ci le-mbăla doar marea cu limbi de flux amare.

ÎNGERUL NĂDEJDII

Era la o răscruce, şi Îngerul Nădejdii,
Trimis să-mi ţie calea cu-aripile deschise,
Să-mi fie călăuză şi pază în primejdii,
Zdrobit de osteneală acolo adormise.

De cînd mă zămislisem pornise c-o solie :
Noianuri să străbată şi-n sirg să mă-ntîlnească.
Dar pururea zăbavnic, bătut de vijelie,
La gura de răspîntii a stat să poposească.

Şi n-a putut de-atuncea nimic să-l mai deştepte,
Nici grija să-mplinească chemările poruncii,
Nici strigătele mele, ci stînd să mă aştepte,
Dormi mereu, cu pumnii la gură strînşi, ca pruncii.

Iar eu mergeam de-o viaţă cu gîndul că odată
Din zbor slăvitul înger îmi va ieşi-nainte,
Că-i voi cădea nemernic la poala luminată
Şi mă va lua cu dînsul sub aripile-i sfinte...

Cădea grăbit amurgul pe jalnica răscruce
Și căile, tăcute, se desfăceau cumplite...
Sta sufletul în cumpeni pe care drum s-apuce,
Privind la tristul înger cu aripi ofilite...

Și m-am plecat atuncea ca să-l privesc de-aproape,
Mai pîlpîia pe frunte-i un cearcăn de văpaie...
Încolo numai umbră, pe-aripe, peste pleoape...
Părea un biet războinic căzut într-o bătaie.

Avea hlamida ruptă și-o aripă beteagă
Cu sfîrcurile boante și pene zdrențuite.
Zăcea grozav de palid, sleit și fără vlagă
Şi-ncet scîncea în somnu-i cu vise chinuite.

Mi-am scos atunci vestmîntul și, dornic a-l cuprinde,
L-am învelit cu grijă ca pe-un copil în boală,
L-am sărutat pe frunte, i-am pus la cap merinde
Şi-alăturea toiagul cu traista mea goală...

Dar el dormea, cu capul pe-o piatră,-n drumul mare,
Ca-ntr-un surghiun departe, abia suflînd, cu trudă...
L-am dezlegat cu milă de-ntreaga lui chemare
Şi-am ocolit pe-alături, prin somn să nu m-audă,

Și-lam lăsat acolo dormind, căci înnoptasem,
Ca să m-afund tot singur în inima tăcerii.
Dar iată că pe calea ce-acuma apucasem
Îmi lumina ca focul Arhanghelul Durerii.

SODOMA...

Fugea departe Lot, ieșit din minți...
Ardeau în urma lui Sodoma și Gomora
Și miezul nopții flăcăra ca aurora.
Un val de vaiere și de scrîșniri de dinți
Și urletele tuturora.

Se tot țineau de el, ca un șivoi,
Dar n-avea voie să privească înapoi

Cetățile îndrăgostirii mele,
Cu foc bătute, ard pe rug.
Se crapă sufletul, cad stele...
Cu mînile pe ochi eu fug.
În urma mea iubirea, blestemată,
Ca o Sodomă arde-nflăcărată,
Și toată patima și-ntreaga nebunie
Vor fi cenușă pînă-n temelie.
Trecutul culpeș îl aud cum geme,
Cum pîlpîie și cearcă să mă cheme
Cu glasul tot mai înecat de foc...
Dar cine-ntoarce capul se preface-n sloi,
Și simt că de-aș privi o clipă înapoi,
Aș împietri de-a pururea în loc !

AMURGUL

Cerescul ghem de aur întreaga lui urzeală
Şi-a depănat-o-n fire de foc strălucitoare...
Ajuns la pragul zării gol, fără de beteală,
Rostogolit din ceruri, apune pe ponoare.

Strîngîndu-şi, friguroase, foiţele mărunte,
Se-nchide-ncet trifoiul şi floarea de ţintaur.
Din şesurile sure urcînd grăbit spre munte,
Amurgu-n mers despoaie colinele de aur.

Acolo unde calcă se stinge o comoară,
Se face vînăt plaiul pe care se tot suie ;
Şi după el, tăcute, din codri se strecoară
Un lung alai de umbre pe orice cărăruie.

Sosit pe prispa culmii, o clipă cată-n urmă,
Zorind să-şi strîngă cîrdul de umbre întins pe cale,
Ca un cioban ce-şi cheamă cu grijă-ntreaga turmă,
Apoi din nou porneşte şi scapătă devale.

Abia pe munţi atuncea mai fîlfîie lumina,
Ca pasărea rănită zburînd din stîncă-n stîncă...
Pe urma ei, din hăuri urcînd năvalnic clina,
Cu-o falcă-n cer s-o prindă, aleargă Noaptea încă.

Aleargă şi înghite de ciuda răzbunării
Toţi fulgii de lumină împrăştiaţi pe creste...
Se-nchid apoi deodată ocolurile zării,
Cu trîmbe de-ntunerec căzute făr' de veste...

Năvoade largi de umbră stau lumile să-ncapă,
Tot cerul prefirîndu-l ca unda pe prundișuri,
Din funduri nepătrunse trăgînd, ca dintr-o apă,
O mișună de stele ce ies la limpezișuri.

APUS DE SOARE

Din cutreieratul cer cu-ntinse arii
Coborînd pe munte, înfocatul Soare
Îl oprește-o clipă încă telegarii
Cei cu trupul flăcări, coamele vîlvoare.

Și pornind acasă roibii, la hodină,
Pentru-ntreaga noapte singur și-i adapă
În nemărginitul iezer de lumină,
Revărsat în calea serii ca o apă.

LA POARTA PARADISULUI PIERDUT

Azi am trecut s-o văd, înstrăinată,
Grădina-n care-o vară ne-am iubit...
Podoaba-n zdrențe-i spînzură uscată,
Rugini a prins frunzișul răvășit,
Iar parcul, raiul nostru de-altădată,
Cu ziduri alții azi l-au ocolit.

E ceasul vechi al dragostei, e seară,
Şi, dînd să intru, stau înfiorat :
Înaltul plop la porţi m-aşteaptă iară,
Dar toamna purpurie l-a schimbat
În galben stîlp pîlpîitor de pară,
Ce freamătă, de vînturi zbuciumat.

Şi-n vijelia ce s-a-ncins să-l bată,
Aprinsul plop acolo mi-a părut
Că-i sabia de foc neîndurată
Pe care Heruvimul nevăzut
O flutură spre lumea blestemată
La Poarta Paradisului pierdut.

DUREREA NEAMULUI

Nu vin spumos, nici păcură aprinsă,
Nici blestem furios de Prometeu :
Eu sînt Durerea voastră, necuprinsă,
Şi sînt un dar făcut de Dumnezeu.

Din visul vostru ars, căzut grămadă,
Din dorul, astăzi zgură şi tăciuni,
V-am mai rămas doar eu, o grea plămadă —
Amestec de silitră şi cărbuni.

Nu sînt vulturul fîlfîind în cuşcă,
Nici răcnetul de leu izbit în piept,
Ci sînt un pumn de pulbere de puşcă,
Ce, sub ţilindră, mută stau şi-aştept.

Un pumn de iarbă, care doarme parcă
Pe fundul sufletelor tuturor,
Dar forța mea cumplită vă încarcă
Ca pe-o unealtă aspră de omor.

Înfricoşata pulbere-i la pîndă :
De-o scăpăra scînteia dedesubt,
Va nărui o lume sub osîndă,
Atîta foc şi pară-n mine-am supt.

Va fi un fum, un vaier și-o lumină...
Detunetul la ceruri va urca
Şi neamul tot zbucni-va, ca o mină...
Scînteia mînioasă de-ar pica !...

Dar pîn-atunci păstrați-mă curată
În fund de suflete, la adăpost ;
Să nu mă ude lacrima vreodată.
Să nu-nmuiați năprasnicul meu rost.

Să stau acolo mută și-nghețată,
Din scrum de vis urgia să-mi încheg :
Un pumn de pulbere înfricoșată
În care zace trăsnetul întreg.

1918. Pacea de la Buftea

AMURG PE LAC

În slăvi lumină lină cu stingeri potolite,
Pe lacul fără valuri odihna s-a lăsat...
Mijind de somn pe maluri, cu creştetul plecat,
Stau sălcii plîngătoare, ce-aşteaptă despletite.

Tăcuţi, spre sat pescarii duc în păringă cina
Şi undele năvoade şi căngile de fier...
Iar largul ochi de ape, rămas privind la cer,
Parc-ar sorbi-n adîncuri, nesăţios, lumina.

SÎNT PEŞTERI

Tu nu uita că sînt în tine peşteri...
Un pas, o şoaptă, numai un suspin,
Sporesc acolo-n mii şi mii de creşteri,
Se-ngroaşă-n hăuri, se izbesc şi vin
Să zguduie pereţii arşi de lavă.
Şi tainiţa se umple de tumult,
Ca cerurile, sus, cînd tună-n slavă...
Şi creşte larma surdă tot mai mult,
De parcă sparge urletul tavanul :
Cutremur lung iscat dintr-un oftat...

Şi-adeseori cînd zvonul, ca orcanul,
Nebun s-azvîrle-n steiul detunat,
Ca-n peştera pierdută sub pămînt —
De larma izvorîtă din suspine
O piatră cade, altele-şi fac vînt,
Şi bolţile se năruie în tine.

VÎNĂTOARE VECHE

Ieșeau călări din curțile-ntărite,
În pas domol, spre luncile cu soare...
Chema voios un corn de vînătoare
Ogarii șui cu zgărzile-aurite.

Întinși apoi, ca trîmba, pe ogoare,
Porneau să bată țarnele-nverzite.
Ulmînd cu botul urmele găsite,
Chefneau copoii ageri prin răzoare.

Ducînd alaiul, mîndră și dibace,
Trecea domnița, sprintenă ca glonțul.
Un șoim viclean, cu pene porumbace,

Pe mîna ei stînd gata să-și ia zborul,
Își ciugulea din cînd în cînd cu clonțul
Lănțușul strîns, ce-i sugruma piciorul.

IDILĂ

Cînd Primăvara prin livede
Pășește lin cu flori în poală,
Tăcutul Codru cum o vede
Ca un voinic viteaz se scoală.

Şi stînd în calea ei să iasă,
Cu dor năvalnic s-o pătrunză,
Încinge brîu de umbră deasă
Şi-mbracă zalele de frunză.

Ţesuţi din floare lîngă floare,
Îi prind potirii de minune ;
Dar cînd pe creştetu-i de soare
Un coif de cer albastru-şi pune,

Luceşte faţa lui întoarsă,
Căci de sub chivăra senină
Pe umeri largi i se revarsă
Bogate plete de lumină.

Cînd zîna pregetă, cu teamă,
Şi se opreşte pe cărare,
El mişcă braţele, o cheamă
Şi freamătă de nerăbdare.

Iar cînd a prins-o-n braţ de-a dreptul,
Ca toţi de nunta lor să ştie,
De vînt curat îşi umflă pieptul
Şi chiuie de bucurie.

OSÎNDĂ

Unde sînt, ce s-au făcut
Ochii ce mi-au luminat ?
Glasul care m-a chemat
Pentru ce-a tăcut ?

Cine-a tras așa grăbit
Mîna care mi s-a-ntins ?
Buzele ce m-au atins
Cine le-a strivit ?

Azi se zbate-n iad închis,
Îngerul dezaripat
Care-o clipă-n zbor m-a luat
Către paradis...

Nevăzute răni mă dor,
Fruntea n-am unde s-o-nclin :
Pretutindeni numai chin,
Stingere și dor !

DIN CÎTETRELE DARURI

Din cîtetrele daruri ce Magi-i hărăziră
Nu i-a rămas acuma nimic să-l mai mîngîie,
Nici fir măcar de aur, de smirmă ori tămîie...
Și darurile iată în ce chip îl slujiră :

Tot aurul pe care l-a dat cui sta să-i ceară
L-au strîns pizmașii preoți și fu prilej pierzării :
Cu el plăti Caiafa, peșin, prețul vînzării
Cînd s-o tocmit cu Iuda să-l cumpere-ntr-o seară.

Iar smirna cuvioasă, amar de ani păstrată,
Abia de se ajunse cînd îl îmbălsămară,
Așa că ucenicii cerșiră de-i turnară
Pe trupul plin de sînge mireasma consacrată.

În urmă, cu tămîia i-au afumat mormîntul
Cînd au venit să-l plîngă, în stol, mironosițe...;
Iar Maică-sa, smulgîndu-și bogatele-i cosițe,
Purta pierdută hîrbul și tămîia pămîntul.

PROMETEU

Am migălit mereu să-mi fac o lume,
Dar nu m-am înjosit, ca Prometeu,
Spre-a-nsufleți plămada mea de hume,

Să fur din cer un foc ce nu-i al meu.
Ci, nencetat ciocnindu-mă cu mine,
M-am străduit să scapăr singur eu.

N-am izbutit... Și poate e mai bine.
Nu sînt destul de rece și-mpăcat,
Ciudoasa rîvnă încă mă mai ține.

Aș vrea scînteia, licăru-nfocat,
Cînd va țîșni din suflet să răsară,
Să nu m-aprind ca un păiș uscat.

Să pot purta în mine jar și pară,
Nemistuit de propriul meu foc,
Să luminez și-n mine și-n afară,

Să nu fiu mie însumi un obroc.
Cînd vulturul trimis să mă sfîșie
Va tăbărî cu groaznicul său cioc

Din inima-mi să rupă o fîșie,
Să-și vadă pliscul negru luminat,
Și-aprins pe loc de-atîta bucurie,

Să ducă-n ceruri taina ce-a aflat !

CÎNTAREA LEBEDEI

Cînta o lebădă-într-o noapte pe apa iezerului tainic,
Aci sălbatec, numai țipăt, aci ca molcom plîns de ploi.
Vrăjită, luna se oprise, încremenise vîntul lainic.
Dar ea cînta nepotolită și tot mai tare, ca un crainic
Trimis să-mprăștie o veste și-n sîrg să plece înapoi.

Acum cînta întîia oară. Nu bănuise ce putere
Zăcuse-n pieptu-i mut o viață, bătut de valuri nencetat,
Și nu se sătura s-asculte ea însăși strania-i durere.
Se mistuia cîntînd mai aprig și cu mai multă sfîșiere...
Tumult de chin și răzvrătire treceau prin versul zbuciumat.

Şi cum plutea fără de ştire între viaţă şi-ntre moarte,
I se părea că umple lumea cu clocotul cîntării ei.
Simţea o smulgere adîncă, vedea atît, că se desparte.
Dar nu ştia că isprăvitul, suprema clipă, nu-i departe;
Şi-n dureroasa-i bucurie bătea al undelor polei...

Ea socotea că bucuria îi îneca, grăbit, gîtlejul,
Căci cîntecul, ca-ntr-o pustie, din ce în ce pierdut slăbea.
Nu-nţelegea că numai Moartea îi dă şi harul şi prilejul
Să cînte-n clipa cînd o-ngroapă în cripta apelor vîrtejul
Şi nu ştia, cîntînd, că moare, ci se pierdea plutind abia.

REVOLTĂ

Sufla un vînt din larguri şi marea-ntărîtată
Îşi răscula adîncul ca prinsă-n spasm de friguri.
Nămestii de talazuri din zarea-ntunecată
Se năpusteau umflate şi se izbeau de diguri.

Părea că trupul mării, sătul de-ncătuşare,
Pornea război, să scape odată din robie,
Şi oştile de valuri soseau fără-ncetare
Cu steaguri largi de spume şi urlet de mînie.

Noianurile apei, sucite, -ntoarse, strîmbe,
Se clădăreau ca munţii, se-ntortocheau în plaiuri
Şi, pîn' la cer cu pumnii, zănaticele trîmbe
Cădeau, plesnind deodată ca mii şi mii de maiuri.

Dar nicăierea marea nu s-arăta mai largă,
Mai vastă, mai măreață, mai groaznic de adîncă,
Decît acolo unde, cu pieptul scos s-o spargă,
Îi sugruma revolta tiranul dig de stîncă.

FANTAZIE

Răsare caldul soare în văile vieții
Și sufletul pe creștet sfios se aurește
Ca un copac ce-n freamăt domol se dezvelește
Din taina aburoasă în zorii dimineții.

Cleștar bătut de flăcări e bolta-n veci senină...
Dar jos e încă umbră la poalele pletoase,
Și trunchiul parcă doarme, cu crengile voioase
Ca niște brațe-ntinse setoase de lumină.

De coarda lor Visarea și-a animat culcușul
Ea fuge de la umbră în ploaia aurie,
Și sufletul bea raze cîntînd de bucurie
Sub soarele ce suie din ce în ce urcușul...

S-apropie amiaza și sufletul așteaptă...
Frunzișul i-l pălește dogoarea strălucită.
Mereu mai mică, umbra se strînge, ghemuită...
Tulpina se-ncovoaie, deși pornise dreaptă.

...Stă soarele vieții în culmea strălucirii,
Dar sufletul slăbește sub arșița poverii :
Ce dulci și moi acuma par umbrele durerii
Alături de lumina de foc a fericirii...

Căci rodnica durere cu astrul sterp odată
Lin umbrele-și rotește și rînd pe rînd sărută
Pojarnicele arii, le mîngîie, tăcută.
Trecînd aripa-i rece pe viața-nfierbîntată.

Și cînd cumplitul soare din slăvi încet se pleacă,
Cresc umbrele domoale deodată cu sfințitul.
Lungindu-se ca șerpii, acopăr răsăritul
Și-mping lumina-n zare ca sabia în teacă.

Se umple iar acuma obîrșia vieții
De-o taină aburoasă cu freamăt și răcoare,
Clipește molcom zarea și nu mai știi ce-i oare :
Amurg blajin de suflet sau zorii dimineții.

RĂSĂRIT DE LUNĂ

Sus, tocmai între două piscuri ce străjuiesc ca doi pilaștri,
Încet s-arată luna plină pe muchea negrului pripor
Și iese din deasupra văii, în tinda munților sihaștri,
Ca o crăiasă-ntr-un pridvor.

Și-n curtea cerurilor intră călcînd pe lespezi de lumină,
Pizmașă, umbra se ascunde în fundul negrelor firizi.
Pe cînd la poalele Crăiesii, pletosul creștet își înclină
Noroade sombre de molizi.

AMINTIREA

Cum s-a trecut, plăpîndă, amintirea
Iubirii noastre, tocmai ca o floare
Ce-ntr-un pahar își plînge strălucirea
Uitată-n colțul mesei, unde moare.

Nu-i nimeni în odaia tînjitoare.
Oglinda-n podini și-a holbat privirea.
Perdele lungi țin calea către soare...
Păianjenii și-au întrerupt urzirea.

Privindu-se în cupă ofilite,
Din miezul veșted foile mîhnite
Se rup, treptat, c-o mută iroseală,

Picînd domol în umbra liniștită...
Și floarea amintirii, părăsită,
Se scutură petală cu petală

În apa vremii veche și clocită.

DEZLEGARE

Cînd oare vei trimite îngerul, cel mare,
Ce spintecînd eternitatea ca un vînt,
Străluminînd să se coboare
Și să-mi ridice lespedea de pe mormînt !

Sub crugul veşnic, care nu mă lasă,
Mă zbat, un îngropat de viu,
Mi-e plumb văzduhul, cerul larg m-apasă
Mai greu decît o pleoapă de sicriu.
Cătuşă mi-este biata cugetare,
Obloane pune mintea, şi tu vezi
Cum mă sugrumă simţurile-n fiare
Ca cinci năprasnice obezi !...

În fundul existenţei zac ca-ntr-o groapă,
Pereţi de lut mă strîng şi mă strivesc ;
Mă roade patima pe-ncetul, ca o apă,
În pînzele durerii putrezesc,
Şi-n albia din care nici un val nu scapă
De-a lungul ciclurilor mă rostogolesc.
Ca şarpele mă încovoi în aspra luptă,
Mă-ntorc şi tot din mine muşc, nevrînd
O nemurire, pururi întreruptă
De moarte şi viaţă, rînd pe rînd.

Dar cum ai dat să înflorească spinii,
Un duh mi-ai pus în sîmburul fiinţei
Mai larg decît domniile luminii,
Mai vast decît hotarele voinţei :
Desfă-l, că stă sub lespede pecetluit,
De-ntindere şi vreme strejuit.
...Puterile-mi de-a lungul risipite
De-ar fi să le înmănunchez,
Ţi-e teamă că la treptele-ţi slăvite
M-aş înălţa pe aripi răzvrătite ?

Dar aş veni ca să îngenunchez !

LA RĂSCRUCE

În suflet, ca pe-o cale pustie, sînt răscruci,
Întretăieri de drumuri sălbatice, străine,
Ducînd spre patru colţuri... Pe care să apuci ?
Meleagurile-s rele şi nimeni nu-i cu tine.

Răspîntia e moartă, şi cîţi s-au perindat
Nu ţi-au lăsat o urmă, un semn care s-arate
De-a nimerit vreunul pe drumu-adevărat...
Doar cruci fără de slove de-a lungu-s presărate.

Un han, din care numai pereţii-au mai rămas,
Cu hruba părăsită, un puţ fără izvoare
Şi-un plop uscat alături, ca o spînzurătoare,
Îţi spun că nu e locul făcut pentru popas.

Te simţi pierdut departe... răscrucile-s pustii,
Şi-ai vrea să fugi din aste paragini blestemate.
...În suflet sînt răspîntii : ajungi fără să ştii
Şi şovăi la o furcă de drumuri neumblate.

ÎN GRĂDINA GHETSEMANI

Isus lupta cu soarta şi nu primea paharul...
Căzut pe brînci în iarbă, se-mpotrivea într-una.
Curgeau sudori de sînge pe chipu-i alb ca varul
Şi-amarnica-i strigare stîrnea în slăvi furtuna.

O mînă nendurată, ţinînd grozava cupă,
Se cobora-mbiindu-l și i-o ducea la gură...
Şi-o sete uriașă sta sufletul să-i rupă...
Dar nu voia s-atingă infama băutură.

În apa ei verzuie jucau sterlici de miere
Și sub veninul groaznic simţea că e dulceaţă...
Dar fălcile-ncleştîndu-și, cu ultima putere
Bătîndu-se cu moartea, uitase de viaţă !

Deasupra, fără tihnă, se frămîntau măslinii,
Păreau că vor să fugă din loc, să nu-l mai vadă...
Treceau bătăi de aripi prin vraiștea grădinii
Şi uliii de seară dau roate după pradă.

SPECTRUL VIEŢII

Ai luat în mîna ta vînturătoarea
Să-mi treieri zilele ce le-am trăit
Ca să s-aleagă de-au rodit...
Şi unele par albe, cum e floarea
Mălinului îmbobocit
Cînd primăvara îl dezmiardă boarea :
Sînt zilele în care am iubit.
Iar altele sînt galbene ca fierea ori şofranul,
Sînt zilele de pizmă și de chin,
Cînd mă ciudeam cum să-mi sugrum dușmanul...
Puzderie-s ca piatra de rubin :
Reci, grele, totuși par înflăcărate,
Sînt zilele de patimi și păcate
Cînd sîngele îmi clocotea în vine
Şi inima mi-era departe mult de tine.

Puţine sînt senine
Şi-albastre ca cicoarea :
Acelea-s clipele cînd mă gîndeam la tine,
Şi cu ce grijă le-a cules vînturătoarea...
Ici-colo-mprăştiate frunze-n vînt
Sînt zilele nădejdii spulberate...
Zac maldăr zile vinete de rătăciri îndurerate...
Şi rare ceasuri aurii, de pace,-s învrîstate
Cu şi mai rare ceasuri violete de avînt...

Şi-n orbul întuneric de mormînt
Începi să învîrteşti cumplit vînturătoarea,
Să-mi vînturi pleava vieţii (eu credeam că-i floarea !).
Şi tot mai iute răsuceşti mînerul,
Ca fulgerul ce răscoleşte cerul,
Şi tot mai mult culorile se-mbină,
Şi una-ntr-alta lunecă şi se topesc,
Şi-ntr-un vîrtej amestecate se-nfrăţesc ;
Viaţa-mi trece pe sub ochi deodată toată şi deplină.
...Şi iată că pe fondul umbrei care mă-mpresoară
Turburată,
Ca o văpaie pe-o comoară
Îngropată
Zăresc în mîna ta divină
Mijind ca o sfioasă, albă, roată de lumină.

PEDEAPSA MACULUI

Arde Macul să se-nsoare,
Macul roşcovanul,
C-a pus ochii pe-o Cicoare...
Nu-i ca ea o altă floare.
Mîndră în tot lanul.

Pețitoare mai de viță,
Meșteră la toate,
Este Baba Gărgăriță,
Mult vestita doftoriță.
Ea din ladă scoate,

Și-și îmbracă cojocelul
Roșu ca bujorul,
Cu bobițe de tot felul,
Și-nnodîndu-și testemelul,
Repede-și ia zborul.

Într-o foaie de zorele
Duce tot ploconul,
Trei semințe mărunțele,
Ca s-arate doar cu ele
Că-i bogat coconul.

Însă floarea mult iubită,
Fată mai aleasă,
Nu-i cu Macul potrivită,
Ci-i cu Flutur logodită
Și-i va fi mireasă.

Craiul Flutur, domnul mare,
Mînios, pe dată,
S-aruncă pe vînt călare,
Și-ajungînd la Mac în zare,
A pornit să-l bată.

Cu aripele-aurite
Strașnic îl lovește...
Jos cad foile izbite,
Şi din urmă, risipite,
Vîntul le goneşte.

Gărgărița, -nspăimîntată,
S-a ascuns de frică
Într-un bob şi stă-ncuiată
Iar mireasa, răzbunată,
Ochii şi-i ridică.

Rîd cicorile şi lanul...
Creşte veselia,
Că din Macul Roșcovanul
A rămas acum, sărmanul,
Numai măciulia.

LACHE LOGOFĂTUL

Lacne logofătul, noapte-zi călare
Colindînd moșia, bate și înjură,
Iar boieru-i foarte mulțumit că-l are:
Nici un fir din holde nu i se mai fură.

Cu porunci să tragă, poartă puști argații,
Ca să pună proaptă lumii nărăvite.
Lesne se-nțelege ce-au făcut turbații
Cînd au prins în lanuri un copil cu vite...

A-ncercat să fugă plin de groază piciul...
Sfîrîiau, morişcă, slabele-i picioare,
Dar l-au prins din urmă, l-au snopit cu biciul
Şi i-au luat la curte vitele,-n oboare.

Biete dobitoace de trei zile zbiară,
Răscolind oborul unde-s încuiate ;
Şi-ntinzînd grumazul peste gard afară,
Rag cumplit de foame şi se sting de sete.

De trei zile-ntr-una cu căciula-n mînă,
În zadar se roagă badea cu greşala
Să-i sloboadă boii.... Zi de zi l-amînă,
Ca să-i cate-n straţe toată socoteala.

Stă să plîngă omul... Ar voi să-ngaime
C-ar fi fost mai bine de făceau ispaşă,
Însă nu cutează : l-a băgat în spaime
Lache logofătul, mare ca un paşă.

CLIPĂ LUMINOASĂ

Prin munţi coteşte o cărare
Ce se coboară pînă-n văi...
Ardealul tot sclipeşte-n soare,
Jos, în adîncile hobăi.

Un moț bătrîn, proptit în bîtă,
Pe vîrful culmii s-a oprit.
Privirea lui nehotărîtă
Juca pe-ntinsul strălucit.

Părea că toate se alină
Și din aprinsul tiv de zări
O mîndră zeghe de lumină
S-a-ntins pe trupul bietei țări...

Privind sfințitul cald de soare,
Rămase moțu-ncremenit...
Porni în urmă să coboare,
Şi noaptea văii l-a-nghițit.

POVESTE

Îmi înflorește Soarta ca pomul din poveste,
Din care peste noapte nimic nu se alege :
Un vuiet greu străbate tărîmurile-aceste
Și-o boare otrăvită, sosită fără veste,
Îi surpă toată floarea şi nu-i dă timp să lege.

Aşa, de ani stă pomul nerodnic în grădină,
Bătut la miezul nopții de-o mînă nevăzută...
Mi-am stors întreaga viață în chin și nehodină,
Pîndind cu îndîrjire la falnica tulpină,
Setos să prind vicleana putere neştiută.

Văd mugurii cum crapă și florile, deschise,
Urzind nălucitoare pe crengi alt cer cu stele.
Mă biruie atuncea un somn fără de vise...
Și dorm adînc sub creanga de albe flori ucise,
Ce-n zări spuzesc ograda de calcă toţi pe ele.

Cînd mi-au crescut în urmă feciorii și aflară
De taina-nfricoșată ce-mi bîntuie Destinul,
Căzîndu-mi la picioare năvalnici se rugară
Să-i las pe rînd de strajă sub pomul sterp afară
Cu foile siştave şi-amare ca pelinul.

Întîi porni Credinţă, feciorul meu cel mare...
Sub coif de flăcări ochii își deschideau genuna,
Cu paloş de lumină... n-avea asemănare.
A doua zi sta lînced sub dalba desflorare
Şi s-a sculat zănatic și mut pe totdeauna.

Porni și mijlociul, eroicul Voinţă.
Cu arcul și cu lancea stîrnea o vijelie;
Prăpastia-ntre faptă și-nalta năzuinţă
El o sărea în drumu-i semeţ spre biruinţă...
Dar l-au adus... un schilav întins pe năsălie...

La tine mi-e nădejdea, copil mezin, Iubire...
Opri-vei tu ca floarea să nu mi se mai darme?
Blajin, cu chip de fată și mijlocul subţire,
Ca să-mi aduci din vraja pizmașă izbăvire,
Tu pleci zîmbind la luptă, senin și fără arme!

NUCUL

În arşiţa de vară, sub soarele de-amiază,
Toţi arborii-n grădină cu frunţile plecate
Privesc în neclintire cum umbrele-alungate
Din ce în ce la poale se strîng şi se scurtează.

De lene toropite, trec ceasuri cu zăbavă...
Stau lîncedele clipe şi moţăie pe cale.
Din bolta încintată dogoarea curge pale,
Văzduhul tot e pară şi fierbe pînă-n slavă.

Cireşii nici nu sflă cuprinşi de piroteală,
Iar merii pe de lături ţin crengile pleoştite,
Pe cînd caişii gingaşi cu foile pălite
Se sprijină-n zaplazuri, sfîrşiţi de zăpuşeală.

Doar nucul plin de umbră rămîne drept într-una,
Cupola-i grea de frunză punînd-o scut luminii,
Ca un monarh ce, falnic, în mijlocul grădinii
Cu braţele-nălţate îşi ţine sus cununa.

ACELAŞI CÎNTEC

De-ar fi inima-mi o piatră nestemată,
Un rubin din cale-afară greu,
Piatră însă, care să nu bată,
Pururi rece, limpede mereu,

S-ar întrece toţi s-o cucerească...
Lumea după lume-ar năvăli
Inima din piept să mi-o răpească.
S-ar cresta răboj în vremea pămîntească
Piatra unei fete dar cînd i-aş zvîrli.

De-ar fi inima-mi o piatră strălucită,
Dar e mai presus şi mult mai mult :
E găoacea unde bate, surghiunită,
Veşnicia cu întregul ei tumult.

Undă după undă, neoprită,
Gîlgîie viaţa din celarul ei.
Fiece bătaie, şi-s atîtea-ntr-o clipită,
Năzuie să mute lumea din temei.

Flăcările toate de pe lume
N-ar iuţi o fierbere nicicînd,
Ca iuţimea ce cuprinde fără nume
Inima-mi, clocotitoare-n spume
Pentru-o vorbă, o icoană, ori un gînd.

Cînd te văd şi tremur de m-aş stinge,
Simt cum stă să crape-acolo-n piept...
Încăperile-i se umflă, parcă-s mări de sînge,
Şi-aş pica, dar de zvîcnirea-i mă deştept.

Şi,-ntr-o clipă numai, iarăşi o simt goală,
Ca un pumn ce s-a-ncleştat
Şi mă-mpinge să m-arunc să-ţi cad la poală...
Dar durerea descleştării iar m-a deşteptat.

Spune, care piatră nestemată,
Cît ar fi de minunată ea,
Ar păli și s-ar înflăcăra deodată
Și-ar zvîcni cînd te-ai apropia ?

Inima-mi, această piatră vie,
Cuib de forțe largi, dumnezeiești,
Pentru totdeauna ți-o dau ție
Și-n zadar mă rog ca s-o primești.

ICOANE DE TOAMNĂ

Pădurea-ngălbenită e-o vastă pălălaie
Aprinsă pe corlata căruntelor colnice,
Ce pîlpîie cînd vîntul se umflă s-o ridice,
Iar foile în spulber par picuri de văpaie.

Așa ard codrii... pînă stă soarele să pice,
Cules ca o naramză de Seara cea bălaie...
Atunci s-adună umbra pe-a văilor copaie,
Și nimeni nu mai cearcă mu̧tenia să strice.

Furișă pleacă Seara și spre apus se duce,
Dar Noaptea-i ține calea, pîndind-o la răscruce :
O namilă flămîndă, greoaie ca un urs...

Trec grabnice vedenii de moarte și prihană...
Amurgul pare-n nouri o uriașă rană,
Prin care-al zilei sînge, lumina-ncet s-a scurs.

PATRU BRAZI

Peste brazii de la poartă, patru la un loc,
A trecut fără cruţare viforul de foc,

O ghiulea de peste muche aprig şuierînd
I-a surpat din rădăcină pe tuspatru-n rînd.

...La botezul fiecărui din băieţii lui
Popa Stancu răsădise pui de brad cu pui.

Şi-ngrijiră copilaşii, patru-n şir mărunţi,
De frăţinii de la poartă coborîţi din munţi.

An cu an crescură brazii fala-ntregii văi
Şi cu ei creşteau alături falnicii flăcăi...

Iar cînd oamenii, lăsîndu-şi carele cu boi,
Ca luaţi d-un vînt, porniră trîmbă la război,

A rămas numai cu brazii popa amărît,
Ei ţineau sfinţiei-sale, singur, de urît.

Şopot lin da cel din dreapta, frate cu Ion,
Ce lupta departe-n munte, sus, pe Alion.

Cel din stînga, plin de chiot, chipeş şi învolt,
Era geamăn cu Ghiorghiţă, luptător pe Olt.

Cei din mijloc, zvelţi, de-o seamă, cînd se-nmlădiau,

Pe Matei şi pe Nichita neaoş aminteau.

Iară popa, de pe prispă, stînd la sfat cu ei,
Îi certa : „Fii mai cu pază, unde sări Matei !"

„Tu, Ioane, zmeul tatii, prea mi te sumeţi
Staţi cuminţi în adăposturi, dragii mei băieţi"...

...Năboiau puhoi duşmanii înţesaţi la strungi
Şi băteau înfricoşate tunurile lungi.

Izgoneau mereu pîrjolul cete de pribegi ;
Nu era o casă fără morţi, pierduţi, betegi.

Popa însă sta cu brazii de taină, cînd
O ghiulea de peste muche i-a tăiat la rînd !

Era semnul ce-l ceruse Domnului, supus,
„Că feciorii lui în luptă toţi i s-au răpus !"

N-a mai stat o clipă-n cumpeni, n-a mai cercetat...
Pregătind de-nmormîntare cu adevărat,

A spălat frumos buştenii, mîndru i-a gătit,
Cu lumini de cear-aprinsă i-a împrejmuit,

Şi sub coaja fiecărui strecurînd un ort,
A pus clopotul să tragă jalnic pentru mort.

Pic cu pic rășina scursă, timp îndelungat,
A cules-o ca pe-un sînge sfînt și închegat.

Lîngă trunchiurile sparte țăndările-a strîns
Şi trei zile încheiate, priveghind, a plîns...

Iar a treia zi-n odăjdii și cu mult norod
A pornit cu viersul tare slujba de prohod

Întinzînd pe năsălie trunchi zdrobit de trunchi,
Le-a citit întreaga slujbă, singur și-n genunchi.

Jalnic i-a purtat tot satul ca pe niște morți...
Căinau copii și babe pîlcuri pe la porți.

Cu alaiul în ogradă apoi au intrat,
Şi la prispă, sub fereastră, brazii a-ngropat.

Zi și noapte de atuncea, între lumînări,
Răsfoia psaltirea veche plină de-nsemnări :

„Azi, în ziua Bobotezei leat de la Hristos...
Dăruit-a mie Domnul prunc voinic frumos.

Am primit cu bucurie oacheșul cocon
Şi i-am pus spre prăznuire numele Ion“...

Cînd tîrziu sosi scrisoarea care a-ntărit
Că cei patru feţi departe toţi s-au prăpădit,

Vestea groaznică un geamăt popii nu i-a smult
El de mult îi îngropase şi-i jelea de mult...

DOI GEMENI

A dat pe rod porumbul şi-acuma grabnic leagă :
La subţioara frunzei, pe verdele cotor,
Cresc doi ştiuleţi de-o seamă sugîndu-i seva-ntreagă,
Iar foile-i înfaşă în scutecele lor.

Şi cum tulpina zveltă îi leagănă, duioasă,
Ei par, purtaţi pe braţe de tînărul covrag,
Doi gemeni scumpi în faşă, cu părul de mătasă,
La sînul dulce-al mamei dormind lipiţi cu drag.

TREC VREMILE

Trec vremile... ca nişte ape
Şi faţa lumilor o spală...
Se luptă sufletul să scape
Din furtunoasa-nvălmăşală
Şi din şivoaiele de apă.

Ca-n încleștarea agoniei
S-afundă iar și iar se suie.
Izbește-n porțile veciei,
Dar taina nimeni nu-i să-i spuie,
Și iar s-afundă... și se suie!

DESTINUL

Aud din fundul meu
Cum suie pe-ntuneric, dibuind, Destinul.
De ani se tîrîie mereu
Și urcă necurmat cu toate piedicile și tot chinul.
De-a lungul peșterilor vieții mele
Cu hrube jilave și-ntortocheate
El vine, pipăind cu mîinile lui grele
Pereții reci... și pietrele tresar speriate...
Înaintează cîțiva pași și șade,
Ascultă parcă negrăite șoapte,
Învăluit de aburi și de noapte.
Tăcut se scoală pipăind pereții
Și dibuind prundișul cu piciorul...
Și vine-așa orbecăind de-a lungul vieții,
Tîrînd în urma lui, în lanțuri, Viitorul.
E orb și vine după mine... Se îndreaptă
Să mă găsească
Și urcă scări de blocuri răsturnate, treaptă după treaptă,
Un groaznic melc pornit să se tîrască
Prin întunericul din funduri nepătrunse,
Pe unde însuși cugetu-mi n-ajunse:
E un dedal de săli, de gropi și coridoare
Ce urcă, se sucesc și se coboară,
Cu iezere de ape în vîltoare,
Cu năruiri de bolți ce te doboară...
El dibuie într-una și înaintează,

Mai stă de-ascultă, părul ud își stoarce,
Desfundă gurile-astupate, cercetează,
Şi cu ocoluri iar la loc se-ntoarce...
...Aşa de ani se tîrîie din fund spre mine,
Aud înăbuşitu-i pas cum vine
Şi-am înghețat pe prag aici :
Mai sus de tine unde poți să te ridici ?...
E-n mine... și mă va găsi odată !...
Ascult cum umblă bîjbîind în adîncime
Și nu-l cunosc ; ghicesc de ce mă cată,
Dar nu știu ce-mi aduce din întunecime...
Atîta știu doar despre el,
Că-i orb, că-i nendurat, că nu-i mișel ;
Că vine
Din fundul meu de ani întregi
Spre mine
Bătrînul orb răsturnător de regi
Și că, cu cît înaintează în lumină și tumult,
Cu-atîta întunericul îi copleșește ochii tot mai mult.

IMN MUNCII

Viteji ostași ai Muncii, un glas obștesc ne cheamă
La luptă cu Ruina atotcotropitoare,
Căci Munca-i Vitejia supremă, fără seamă,
Şi arma ei nenvinsă-i Unealta creatoare.

Viaţa însăşi cere, la toţi ne dă poruncă,
Stăruitoare-ndemnuri spre largă hărnicie :
„Porniţi fără de preget, copiii mei, la muncă,
Vă dau spre cucerire a mea împărăţie".

Să curgă val de lacrimi şi sîngele ca rîul,
Ce roadă vor aduce cînd munca nu le-ajută ?
De n-ar pica sudoarea pe glii, n-ar creşte grîul,
Căci stropii rodnici rana pămîntului sărută.

Robacea Muncă-i firul pe care-n sîrg aleargă,
În plin să se descarce, scînteia cugetării
Din fundul unui creier, zbucnită-n lumea largă...
Şi mii de mîini pe urmă strîng roadele Visării.

Şi-n mîna care ţine ciocanul cu putere
Îşi bate pururi pulsul o inimă de frate,
Ce crede şi iubeşte şi speră... în tăcere.
Ciocanul o ascultă supus şi-n ritmu-i bate.

De cade fără milă izbindu-şi nicovala,
El vrea să făurească un dor şi-o năzuinţă...
Prin el voinţa noastră îşi gîlgîie năvala,
Şi el e buzduganul zvîrlit spre biruinţă.

De laşi din mînă tesla, ea zace-n tină, moartă.
Apuc-o, duh din duhu-ţi pe loc o-nsufleţeşte :
Unealta e sfinţită de gîndul care-o poartă
Şi-i binecuvîntată atîta cît clădeşte.

Trec veacurile-n spulber şi anii pier în spume...
La ţărmul Muncii numai stă Omul şi-ancorează,
Căci cea mai veche Taină şi Lege de pe lume
E munca ce urzeşte, înalţă şi creează.

Din slăvi în slăvi răsună zvîcnirile cadenței,
Întreaga Lume este un vast Atelier
În care munca,-ntîiul Născut al Providenței
Cu brațu-i stăpînește peste Pămînt și-n Cer.

Ca pe-un copil ea crește pe Om și îl alintă,
Îl cîntă și trudește, nentrerupîndu-și mersul
Și, fără să se-ndoaie, purtîndu-l către țintă,
Pe umeri-i atletici ea duce Universul.

CURTE PUSTIE

A căzut un blestem peste curtea pustie,
Au ars jitnițe-ntregi... iar stăpînii sînt morți.
S-a vîndut la mezat uriașa moșie
Și-i paragină tot... acareturi și porți.

N-avu parte măcar d-un fecior de ispravă :
Doi petrec prin străini și venitul își cer,
Altu,-n lume fugar, i-a făcut doar otravă,
Și-a-nchis ochii mîhnit răposatul boier.

Plînge locul întreg copleșit de răstriște...
Heleșteul s-a scurs năpădit de șovar,
Și-n străvechiul conac, unde nu-i pas să miște,
Se cojesc din pereți lostopăi mari de var.

E atîta de trist amurgitul luminii,
Pe cerdacul deșert în cuprinsul străbun,
Că,-ntețit de urît, sus pe culmea ruinii
Țipă-n gol răgușit și stingher un păun.

SEARA

Se ofilește-ncet lumina
Și-apele-asfințitului bat lin în verde.
Un vioriu-închis umbrește sus senina
Și lina
Adîncătură a văzduhului ce-n slăvi se pierde.

Și-atîta e de subțire vîlnicu-nnoptării,
Spălat de ploaia ce-a tot curs în șir,
Că te străvezi prin pielițele zării
Și țipla depărtării
Ca printr-o foaie rumenă de trandafir.

Acolo, în apusul stins,
Pe-un jilț de nori stă blînda Seară,
Stă la fereastra lumilor, afară,
Și coase la gherghetul cerului, întins
Pe rama zărilor cu piscurile sloi de ceară.

Și coase fata-ngîndurată, aplecată pe gherghef :
Flori roșii cu miez galben și boboci de pară
Sub degetele-i moi, cu unghii de sidef,
Încep pe pînza cerurilor să răsară...
Și coase, pîn-ce ochii de-ntunerec prind s-o doară.

PE MUNTELE OBÎRŞIA

Sucindu-şi faţa spelbă, întunecatul munte
Îşi încovoaie ghebul acoperit cu jneapăn.
Din inima-i de piatră ies şipote mărunte,
Mustite prin pereţii cu schelele-n darapăn.

Căznindu-se să urce pe asprele hartane,
Ca şerpii, îşi înnoadă ienuperile tîrşii,
Pe cînd, gîlgîitoare, de-a lungul printre stane
Din coastele-i jupuite curg cele trei obîrşii.

Zănoage găunoase cu ochiuri de zăpadă,
Dosite în căldarea căscată şi adîncă,
Îşi apără comoara, ca nimeni să n-o vadă,
În ţarcuri făurite din colţi zîmbaţi de stîncă.

Aşa, proptit în slavă, îl calcă rar păstorii,
Şi pleşu-i fără iarbă stă mai presus de viaţă...
De zimţii lui în care se piaptănă toţi norii
Atîrnă floace sure şi laţe lungi de ceaţă.

În cuibul cald de gresii clocesc, stînd muţi, vulturii,
Ca pustnicii în fundul tăcutelor chinovii...
Dar ochiul lor străbate prin gura surpăturii
Pînzet de şesuri, pînă la poalele Moldovii.

Ca un voinic ce-n şuiet îşi fulgeră hangerul,
Aleargă-n vale rîul cu-al apelor adaos.
Din arsul pisc de munte, deasupra lumii, cerul
Adînc se arcuieşte, ca un imens pronaos.

BUCEGII

Din Piatra Arsă pînă-n Omul colan de munți se tot înșiră,
Cu late cefe sprijinite în cintra cerurilor goale,
Şi-aşa vînjoşi, că parcă singuri adîncul slăvilor boltiră
În opintirea lor nebună, la început, cînd să se scoale!

Mugeau înfierbîntaţi de viață și năzuiau mai sus trufaşii.
Să ducă-n inima tăriei, la zei, năprasnica lor pară,
Dar răbufniţi fără de veste, aşa căzură uriaşii,
Că a plesnit sub ei pămîntul și pîn-la brîu se îngropară.

De-atunci înțepeniţi ca-n scoabe își scot doar trunchiurile sparte.
Ci tot semeţi rămîn d-a pururi : un pas nu le înfruntă clina.
Pereți cu seninări ca sticla de lumea noastră îi desparte,
Şi nu-i atinge decît vîntul, cu ploaia, umbra şi lumina.

Tot trupul lor e numai gherle cu funduri încă nezărite,
Prăpăstii oarbe, guri de iaduri, ce nu văd nici o auroră,
Cazane groaznice și ocne, în jurul cărora cumplite
Nămestii sure, încleştate, s-au prins de gît şi-ncing o horă.

Puși ca o vamă robitoare în calea slobodelor vînturi,
Asupra lor în toată vremea își varsă trăsnetul vierșunul...
Bălane stive de ninsoare și vulturi negri fără cînturi
Sînt rarii oaspeţi cu popasuri ce-le mai mîngîie surghiunul.

Ca un imens arici de piatră pe zări ei își resfiră țepii...
Întregul arc e ca o falcă, și fiecare pisc, un dinte...
Dar peste toți, bătuți în slavă, străpungători se-nalță Jepii,
Înfipţi în cerul singuratec ca două vechi, enorme ţinte.

DE PE PRISPĂ

Suri ca penele de grauri
Urcă munții în apus...
Un tighel îngust de aur
Seara-n jurul lor a pus.

Raze rupte în crîmpeie
Joacă-n zimții lucitori...
Poala cerului o-ncheie
Mohorîte benți de nori.

Parcă apele n-au graiuri...
Muți stau codrii toți în șir.
Trece umbra peste plaiuri
Și le-mbracă-n mohair...

De pe prispa noastră scundă
Văd pe guri adînci de băi
Cum se varsă, ca o undă,
Întunericul pe văi.

NORI DE VARĂ

Dînd buzna, ca de streche fugărite,
Cu cozile bîzoi și coamele zburlite,
Sosesc cirezile de nori în goană
        Buluc ca valul,
        Cu mugete și zvoană,
        Și-nvălmășite
Buhai cu zimbri, junci cu vaci cît malul.

Și-nchise în oborul cerurilor late,
Năvalnicele boaite,
Bălțate, negre ori țintate,
Se îmbulzesc și suflă-nspăimîntate
Ca la vederea unei haite...
Se-mpung, se-ncalecă, se iau în coarne,
Zăplazurile zării stînd să spargă,
Să scape, să se-ntoarne
În lumea largă.

Atuncea Vîntul, asprul cirezar vestit,
Le-ncinge c-un harapnic lung pe loc,
Al cărui sfîrc, cu fulgere-mpletit,
Din pleasnă scoate foc.
Ca bivolii urniți, greoii nori
Tot boncăie prin ceruri mugitori,
Că podinele slavei parcă s-ar fi rupt
Și huruie pămîntul dedesupt...

Încet apoi se potolește ciurda,
S-aleg deoparte sterpe, gonitoare,
Căci biciul nu trosnește doar de-a surda...
Și grabnic se purcede la mulsoare:
Din ugerele care stau să crape,
Umflate, cît niște cimpoaie,
Potop de ape,
Grindină și ploaie
Curg albe și spumegătoare peste stînci,
Jos, în șiștarul văilor adînci.

LUNA

Încet, Tăcerea
Desface lacătele-ntunecate
Şi larg deschide sumbrele-i altare...
Ce desluşit s-aude toaca-n ceruri!
...Nălucitoare
Lucind prin vastul Naos,
Din fundul nopţii se iveşte luna.

Cu ochii-nchişi,
Ea pare-un chip de sfîntă
Scris de-un zugrav pe zidul de-ntunerie
Cu aur şters şi învechit de vremuri...
Şi ca un cap de muceniţă poartă
Cununa de lumină —
Jur împrejur un cearcăn.

NUNTĂ ŢĂRĂNEASCĂ

Vin trudnici de la muncă şi-şi cîntă-n cor amarul...
Dar doi, rezleţi din ceată, s-aşteaptă pînditori.
Codana se preface că stă să rupă flori,
Flăcăul se opreşte bătînd de zor amnarul.

Rămaşi departe-n urmă se prind nălucitori...
...Cu ei nunteşte cîmpul : o salcie-i altarul,
Cristeii spun oraţii, conăcării stejarul
Şi-o nuntă aurită se-ncinge pînă-n zori.

Asupra lor Iubirea veghează, priincioasă,
Le-alcătuie pătule de iarbă mătăsoasă,
Deschide Veşnicia şi timpul cade mort ;

Şi peste ei, în falduri prin slăvi desfăşurate,
Anină cergi de umbră pe zodii atîrnate
Şi-ncheie grabnic noaptea asemeni unui cort.

CĂZUT PE PIATRĂ

Eu sînt sămînţa care, de pumnii tăi zvîrlită,
S-a nimerit să cadă pe piatra blestemată...
Potop să plouă, apa alunecă îndată.
Iar roua dimineţii se zvîntă-ntr-o clipită.

Un soare viu de patimi mă arde şi mă seacă.
Chemat către lumină, tot simţul încolţirii
Se zvîrcole-n adîncuri cerîndu-şi dreptul firii,
Dar, făr' de reveneală, în arşiţă se-neacă.

Şi cine ştie oare ce rod purtam în mine,
Ce freamăt de viaţă sub coaja de argilă !...
Răzbeam să birui spinii, şi peste ei cu milă
Mi-aş fi-nclinat mănunchiul cu spicele-i blajine

Acum, zăcaş pe piatră, nerăcorit de-o boare,
Aştept să mă sloboadă trimisu-ţi din osîndă :
O pasăre din ceruri să tabere flămîndă,
Avidă, să mă-nghită şi înapoi să zboare !

UREAZĂ-MI

Urează-mi luptă, nu-mi ura izbîndă,
Hotarul vieții nu rîvnesc să-l mut...
Dar cum mă simt o flacără flămîndă,
Mă zbucium tot și singur mă asmut...

Țin rob, ca Navi, vulturul Trufiei,
Ca să-l reped, cu sîngele pe cioc,
Să-mi țintuiască-n bezna bătăliei,
În loc de soare, zodiile-n loc ;

Buhavei Nopți voi rupe cetluiala
Și vînt mi-oi face țeasta să-i despic ;
De-o fi să cad, aprinză-mă iuțeala :
Nu frunză-n vînt, bolid aș vrea să pic...

. . . .

Stau smirnă-n ceruri stelele și cată
Cum trage spada mîna de pămînt,
Ca-n lama ei de veci predestinată
Să-și vadă toate fulgerul răsfrînt !

DIN ZILE DE DURERE

Amurgul se cunună de-acum cu trista noapte.
Cad pînze largi de umbră și-acopăr trupul țării.
Din munții încă vineți și pînă-n pragul mării
Se-nchid mîhniți toți ochii... Nici doine nu-s... nici șoapte.

Ceahlăul doar, departe, mai arde cu putere,
Și culmea lui zbucnește în flacări de comoară,
Arzînd ca o făclie ce pîlpîie-n durere
La căpătîiul țării, ce parcă stă să moară.

ORFANII ȚĂRII

Acum, în vremea sfîntă a-nălțării,
Flămînzi și goi, cu chipurile supte,
Sînt mii și mii, orfani uitați ai țării,
Copiii celor ce-au căzut în lupte.

Odrasle smulse silnic din tulpină,
Menite-n dor și chin să se usuce,
N-au parte azi de-o rază de lumină,
Nu pot măcar să plîngă la o cruce.

Mărunți și slabi, cu haine zdrențuite,
Sfiala-i ține pururi la o parte.
De sărbătoarea țării fericite
Atîtea lacrimi încă îi desparte.

Îi cheamă unii, apoi iar îi lasă...
Pe drumuri numai viața lor se trece,
Și vitregind streini din casă-n casă,
Căpșorul palid n-au unde să-și plece.

Ce aspră li-i osînda suferinţii :
Ei cred sărmanii c-au greşit vreodată,
Şi-i vina lor că li-au murit părinţii
Să facă ţara mare şi bogată.

Copiii celor ce-au căzut în lupte
Cu zeci de mii, orfanii scumpi ai ţării,
Trec goi, flămînzi, cu chipurile supte,
Acum, în vremea sfîntă a-nălţării.

STEAGUL

Şi dacă Steagul nostru sfînt
Închide aripa lui ruptă
Şi cată trist către pămînt,
E că-i departe azi de luptă ;
Iar cei ce l-au purtat odată
L-au pus în sala-ntunecată,
Cum pui un mort într-un mormînt.

Uitat şi ţintuit pe loc,
I-e dor, i-e silă, i-e ruşine...
Dar de l-aţi duce iar în foc,
Sus, peste lănci şi carabine,
Făcîndu-şi aripi din furtună,
Ar fîlfîi cu voie bună,
Purtînd şi slavă şi noroc !

Cum plînge strînsul nostru Steag
Şi cere-o moarte triumfală :
Să vie gloanţele şirag...
El nu-i făcut să stea în sală.
Afară-n iureşe viteze,
Să cadă schije, să-l reteze —
Să-i facă ţăndări lemnul drag.

Boţit, cu ciucurii în jos,
Azi zace-n sală ca-ntr-o criptă.
Un sur paianjen, migălos
Îl prinde-n mreaja lui, înfiptă
Ca o pecetă a ocării,
În mijloc, unde-i stema ţării...
...Şi, colbăit, de molii ros,
Atîrnă, fără de folos.

1918. Pacea de la Buftea

POEME CU ÎNGERI

1927

COBOARĂ CUVINTELE

De-acolo, din pajiștea de aur a durerii,
Unde gîndurile pasc în turme neștiute,
Smulse din florile tainei și iarba tăcerii,
Coboară cuvintele, negre mielușele mute.

Sufletul pe poteci întortocheate
Le mînă și le bate, suduind, la vale,
Plăpînde, blînde, neînțărcate,
Și le duce să le taie-n zalhanale.

Fără de zbieret merg la junghiere :
File-nnegrite umplu pămîntul,
Căci lumea zilnic tot mai mult cere
Frageda carne de gînduri, cuvîntul.

Suflete, cioban rău, casap cu mîini crunte,
Vînzător de suflete, sus, din vechiul staur
Turma de gînduri s-a pierdut în munte,
Şi-i veştedă-n creier, pajiştea de aur.

L-AM LĂSAT DE-A TRECUT

L-am cunoscut de cum l-am zărit :
Trimis înadins de soartă,
Mi-a trecut pe la poartă
Și nu s-a oprit.
Era cu părul ca aurora,
Aripile, cu pene de lumină,
Lînced le tîra la picioarele tuturora,
Prin pulbere și tină.
Suia din prăpăstii ? Cobora din stînci ?
Acoperit de mister,

Cădeau peste el umbre mari și-adînci,
Ca peste toți cei ce vin din cer.
Nu purta sabie, n-avea-n mînă crinul,
Rătăcind pe stradă,
Și-a aruncat doar ochii la mine-n ogradă,
Unde năpădise cucuta și pelinul.
Stam pe prispă, halucinat :
M-a văzut... nu m-a văzut ?
Că nu mi-a luat aminte...
Era așa de abătut,
Că n-am mișcat, n-am strigat,
L-am lăsat de-a trecut înainte.

ÎNGERUL DIN ODAIE

Cine nu mă iartă
C-am îndrăznit ?
Îngerul de la poartă
Nu m-a oprit ;

Îngerul de la trepte
Nu s-a uitat.
Albe și drepte
Trepte-am urcat ;

Îngerul de la ușă
S-a dat la o parte...
Doamne, ce cătușă
Ne mai desparte ?...

Am intrat în odaie,
Ferestrele deschise :
Fata cea bălaie
(Îngerul din odaie)
Mi-ntinsese mîna și murise!

ÎNGER AMÎNAT

Au sunat prelung clopotele minții,
Doruri vechi porniră cu lumini de ceară.
Dar s-a ridicat Noaptea ca o fiară,
Auind pustiu și-arătîndu-și dinții...

Tu de-abia sculat, intri iar în groapă.
Vîntul duhurilor a încetat să bată...
Nu te mai faci înger, cum rîvneai odată
Ajungi iar pămînt și te faci iar apă !

Coborînd pe line aripi de suspine,
La un loc cu viermii, lin să nu-i deştepte,
Se întoarce-n carne, alte vremi s-aştepte,
Alba îngereţe închegată-n tine !

Tac oprite-n loc clopotele grele...
Noaptea peste tine s-a lăsat pe labe ;
Linge, aţîţată, coastele ei slabe
Şi, ulmînd lumina, mîrîie spre stele.

...Te amîi... şi singur crezi în vraja Vrerii !...
Vrerea ta acuma-i numai oase goale,
N-are-o-ncheietură bună, să se scoale,
Şi-i aţine Moartea calea învierii.

ÎN PĂDURILE DE GÎNDURI

Se lasă fumul vremii greu, gros, înecăcios...
...Călcate, jefuite de toamna ce le-a ros,
Pădurile de gînduri îngălbenite tac.
Ici-colo, fără voie, suspină un copac
Cînd, ultima-n cuibarul frunzişului ucis,
O frunză se desprinde din creanga unui vis,
Cercînd uşor să zboare şi-n urmă pică lin
Pe mlaştinile minţii cu ape de venin.
Dar apele atinse se zvîrcolesc sub ea,
O piatră detunată n-ar fi căzut mai grea.
Arar prin codrii negri mai scapără lumină :
Sînt ochi aprinşi de fiare, colţi lucii de jivini,
Ce, singure, uitatul domeniu mai străbat.
Căci poftele-s la pîndă şi urile se bat

Pe unde altădată, temut de vînători,
Vrăjitul Cerb de aur păștea culcat în flori.
Pe negre guri de peșteri el azi s-a mistuit,
Albinele simțirii de foame au murit
Pe fagurii vieții, mîncați de urși greoi,
Iar stupii amintirii, prădați, se surpă goi
În scorburile unde bureți miroase-a stîrf ;
Și umbra copleșește copacii pînă-n vîrf ;
Mormanele de vreascuri, înăbușind mustrări,
În codrii răi de gînduri au șters orice cărări...
...Pădurile de gînduri pe clina vieții tac.
Nu se clintește-n ele o creangă de copac,
Privind, în pragul serii de nori avani răpus,
Un soare fără raze ce scapătă-n apus
Și-nchide, rece, ochii, zîmbind nepăsător...
...E noapte. Cerul moare de somn deasupra lor
Și cugetele, negre pe zările pustii,
Alcătuiesc acuma un codru de stafii,
Cu oasele întinse, prin nori, mai sus de cer.
Tu, Doamne, știi că-i bine și-i drept ceea ce-ți cer,
Nu zăbovi la ruga uscatelor păduri :
Trimite-un pîlc de îngeri, în spate cu securi.

DUREREA

Oprită să urce în ceruri vreodată,
Durerea n-are aripi, să-și facă vînt,
Ci calcă, peste lespezi încovoiată,
Înger pururi încătușat de pămînt.

Adîncu-i glas n-ajunge la stele...
Brațele-i vîntură cenușă și lut,
Presărîndu-le peste răni grele.
Dar Domnul a ales-o de la-nceput.

În ochii ei lucește, încă neînțeleasă,
Lumina, semnul lui izbăvitor,
Și a pus-o mai presus, crăiasă
Și pildă, îngerilor tuturor.

Ea nu știe... Dar cînd somnul o doboară,
În miezul nopții și-al tăcerii,
Marii îngeri pe pămînt coboară
Și se pleacă de sărută picioarele durerii.

GRÎU COMUN

Ce snop mă scuturase, mărgea lîngă mărgea ?
Plecat ușor asupră-mi, un înger culegea...
De cum m-a luat în palmă, atît am înțeles,
Că nu sînt bun de roadă și nu sînt soi ales :
Nu m-a întins la soare, chilim de chilimbar,
Nici nu m-a pus la păstru, sub lacăt, în hambar,
Ci chiar din bătătura de arii m-a pornit,
Și-n huiet dîrz de ape și pietre m-am trezit
La marea moară-a lumii, acolo unde-n scoc
Se zvîrle apa vremii și-nvîrte viața-n loc.
Deschis, vărsat cu sila, încerc să mă răscol,
Dar sacul zace lînced, un leș de suflet gol.
...Grăunță cu grăunță din coșul plin mă las
Și-ncet sub piatra lumii mă macin fără glas,

Și bob cu bob, de voie acuma mă sfărîm,
Să mă-ntregesc odată, deplin, pe alt tărîm.
Morar, plecat cu grijă pe-al lespedei aspriș,
Destinul priveghează cumplitul măciniș,
Cît singur doar mă mîngîi cu pilde și poveți.
...Și cad, făină vie, în albele coveți.
Holbați, întind căușul flămînzii, la cerșit,
Ca fumul de subțire în mîna lor palpit...
...Ajuns, după atîta scrîșnire și zbătăi
Ca Domnul să mă-mpartă la toți săracii săi,
Aștept ca din făina ce-o dăruie duium
Să ia și pentru dînsul o poală de uium.

LUMINĂTORUL

Am fost ca nerodul din poveste
Ce căra soarele cu oborocul
În casa-i fără uși fără ferestre...
Și-și blestema întunerecul și nenorocul.
        Ieșeam cu ciubărele minții, goale, afară,
        În lumină și pară,
        Și cînd mi se părea că sînt pline,
        Intram, răsturnîndu-le-n mine.
Așa ani de-a rîndul
M-am canonit să car lumina cu gîndul...
        Atunci ai trimis îngerul tău să-mi arate
        Izvorul luminii adevărate :
El a luat în mîini securea durerii
Și-a izbit năprasnic, fără milă, pereții.
Au curs cărămizi și moloz puzderii,
S-a zguduit din temelii clădirea vieții,
Au curs lacrimi multe și suspine,
Dar prin spărtura făcută-n mine,

Ca printr-un ochi de geam în zidul greu,
Soarele a năvălit înlăuntrul meu.
Şi cu el odată,
Lumea toată...
Îngerul luminător a zburat aiurea,
Lăsîndu-şi înfiptă securea ;
Cocioaba sufletului de-atuncea însă-i plină
De soare, de slavă şi de lumină.

APUS APOCALIPTIC

Grădinile Luminii se-ntunecă în zare
Şi raiul înserării mai fumegă departe...
Prin zidurile-i arse şi porţile lui sparte
Încet s-afundă-n hăuri cumplita-ncăierare.

Descolăcit din neguri se-nalţă-un şarpe laur
Ce umple-ntreg apusul cu cozile-nnodate...
Fug îngeri din înfrîngeri cu frînte lănci de aur
Şi pier din cer arhangheli cu arcuri descordate.

PE DRUMUL DE AUR AL SIDONULUI

Pe drumul de aur de la Sidon
Veneau trei călăreţi în iscoadă
Şi-ntrebau pretutindeni de un cocon
Prorocit de-o stea cu coadă.

De mult mergeau așa, fără folos,
Dar neabătuți de alte ispite ;
Şi coborau, zornici, Iordanul în jos,
Prin pulberea stîrnită de copite.

Seara vorbeau liniștiți între ei
Ce-au să găsească și cum are să fie ;
Răsuna voios drumul de clopoței,
Şi ei își mîngîiau bărbile — colilie.

„Eu, spunea unul, numai să sosesc,
Și-am să cunosc locul îndată ;
Mi s-a arătat în vis palatul crăiesc,
E cît un munte de marmoră curată".

Celălalt răspunde plin de îndemn :
„Eu nu știu de palate, nici de munte...
Eu cunosc pruncul. S-a născut cu semn.
Trei stele, una-n piept, una-n spate
şi-alta-n frunte"

„Adevărat, adevărat, întărea Gaspard,
Cine-i mag-astrolog nu se pierde :
Eu știu că deasupra cetății lui ard
Trei sori, unul alb, altul roşu, altul verde".

Așa tăinuiau înțelepții, cu ifos tustrei...
...Dar, păliţi de-un haz fără pereche,
Pufnea calul, se cocoșa de rîs cămila, sub ei,
Şi chiotea asinul, pleoştind o ureche.

BOTEZUL

Simt sufletul cum prin adîncul din mine curge, ca un rîu,
Ce-și mînă turburele-i ape spre-o neștiută mare moartă,
Cînd prin deșerturi blestemate și cînd prin holde mari de grîu,
Închis în albia vieții, încolăcită ca o toartă.

Cu vaduri largi și limpezișuri lin revărsate peste prund
Să-l poată trece orișicine, în toată voia, cu piciorul,
Sau cu vultori nebănuite și ochiuri repezi, fără fund,
E-atît de înghețat pe-alocuri că nu-l poți sparge cu toporul.

Departe, la o cotitură, un înainte-mergător,
Cu mîna dreaptă ridicată în semn de mistică minune,
Veghează tainic peste ape și ochiul lui fulgerător
Străluminează mîlul negru, înseamnă aurul și spune :

„Nu știu în piscul sterp, de unde țîșnești, nici cine te-a suit,
Nici cine-alături cu scînteia te-a pus în cremenea pustie,
Și-apoi te stoarce și te-mpinge pe praguri, nezăgăzuit,
Ca iar din șesuri să te-nalțe în munți, așa de-o veșnicie..."

„Nu-ntreb ce țări vei mai străbate călătorind astfel mereu,
Nu-ți număr morile pe țărmuri și dacă marea e aproape,
Dar, suflete, tu azi ești rîul în care-un fiu de Dumnezeu
Va coborî să se boteze și, gol, sălășlui-va-n ape !"

ISUS PE APE

Isus umbla pe ape și namile de valuri
Se prefăceau, supuse, în lespezi la picioare.
O pîrtie, croită de-a dreptul pînă-n maluri
Îi netezea ca-n palmă talazuri și vîltoare.

Departe-n sorbul lacom, cu vîntul împotrivă,
Nevolnici, ucenicii uitase să se roage;
Corabia, o coajă de nucă costelivă
Trosnea în pumnii mării, clătindu-se din doage.

Furtuna întețită-i orbea cu praful apii
Și pulberea amară le îneca gîtlejul...
Dar tot vedeau cum colo se umilesc nahlapii
Și-ntr-o cărare lină se schimbă-ntreg vîrtejul.

Și, încleștați de spaimă cu mîinile pe funii,
Priveau cum uriașa nălucă se tot duce:
Cu brațele în lături plutea-n bătaia lunii
Tăind și cer și ape ca o imensă cruce.

PREGĂTIRI DE CINĂ

Venise primăvara și sterpele gorgane
Cu tort de flori alese își peticeau chilimul...
Și doldora de mărfuri, de bani și caravane
Se pregătea de Paște întreg Ierusalimul.

Pe uliţe un zbieret de miei fără-ncetare
Şi aburi calzi de azimi veneau din curţi vecine ;
Copii, fugiţi din joacă, cereau, scîncind, mîncare
Şi s-agăţau de poala grăbitei gospodine.

Isus, din foişorul cu şiţa înverzită
Privea deşarta caznă şi robotul zadarnic...
O silă uriaşă şi-o milă nesfîrşită,
Ca umbra şi lumina, luptau în el amarnic.

Chesat şi aprig Iuda se tînguia la poartă
Oprind din drum casapii cu mieii de vînzare ;
Ioan pleca la apă cu vasele de toartă,
Iar Petre-şi da cuţitul pe gresii şi amnare.

Cu multă greutate găsiră precupeţul
Ce s-a-nvoit să intre cu mielul în ogradă
Şi dup-o grea tocmeală, peşin plătindu-i preţul,
L-au înşfăcat şi veseli i l-au adus să-l vadă.

Era un miel molatic cu laţele plăviţe,
Mirositor a lapte — şi-l toropise somnul,
Cu fruntea cucuiată de două mici cornițe,
Şi presimţind scăparea, a behăit spre Domnul.

Atunci duios şi paşnic, ca un păstor din munte,
Isus îl luă în braţe cu-adîncă sfîşiere,
Îl sărută cu sete pe bot, pe ochi şi frunte,
Apoi întoarse capul şi-l dete spre junghiere.

Cu mîneci suflecate voioşi îl apucară,
Îi scoaseră cordeaua, smulgîndu-i clopoţelul.
Doar Iuda-nţepenise, holbat, năuc pe scară
Privind sărutul tainic ce osîndise mielul.

CINA CEA DE TAINĂ

Băteai domol şi norii silnici cercau zadarnic să te-ascundă
Cînd ţi-am deschis, în noaptea aceea, cămara-mi
sufletului scundă.

De cum intraşi, tîrînd lumina de lunga-ţi haină aninată,
Chilerul mi-a părut mai muced, poiata mai întunecată.

Şi-n duhnitorul întunerec pîndind prin colţul înfoiat,
Eu însumi n-aveam loc, bicisnic, ci stam pe brînci
şi-ncovoiat.

Dar ridicaşi din tindă mîna uşor spre-a binecuvînta,
Şi iată, se bolti tavanul,-nălţîndu-se deasupra ta.

Te-am cunoscut, deşi veniseşi un tainic oaspe nechemat,
Şi-am priceput că ţi-este sete şi încă, Doamne, n-ai cinat.

„M-am abătut să fac la tine, de-ngădui, cina cea de taină...
Chiverniseşte pentru Paşte şi pune-ţi grabnic altă haină,

Adună rudele și soții cu slugile, la sărbătoare,
Și toarnă apă caldă-n vase, să-i spăl frățește pe picioare".

„Stăpîne, ți-am răspuns, și glasul în gît mi se făcuse ghem,
În tot pămîntul n-am pe nimeni să vie-atuncea cînd
îl chem.

Sărac și fără de prieteni mă ocolesc de mult drumeții,
Căci n-am nici azimă, nici sare pe masa goală a vieții.

Privește, ca-n pustietate-i : Doar eu în fața ta mă scol
Și nu-i o dramură de pîne să-ți pun nainte pe pristol"...

...Atunci spre inima-mi crescută purtîndu-ți slobod
brațul drept,
Ca dintr-o lacră neincuiată mi-ai scos-o repede din piept,

Ai rupt-o, lesne ca pe-o roadă ce coaptă spînzura de ram,
Și n-am simțit nici o durere, așa de bucuros eram.

Apoi, frîngînd-o bucățele, cum nu aveam la cină soți,
M-ai dus tăcut la o răscurce și-am împărțit-o-n zori
la toți.

SUFLETUL

Sînt porumbelul călător al lumii...
Zvîrlit de însăși voia mîinii tale
Din Arca vieții pe tărîmul humii,
Mă uit și numai ape văd în cale.

De atuncea fîlfîi fără de-ncetare.
Potopul încă nu şi-a tras zăporul
Şi n-a crescut măslinul sfînt pe care
Să-mi odihnesc măcar o clipă zborul.

Pe ape moarte rătăcesc ca orbul,
E mîl adînc pe piscuri... Şi mă-nec.
Din hoit în hoit alerg la fel cu corbul...
N-am unde sta, îngăduie-mi să plec.

Sînt porumbelul tău, ursit de soartă
Să nu-şi mai uite cuibul niciodată :
Ascuns, instinctul nesmintit îl poartă,
Cît de tîrziu, la cuib, prin lumea toată !

Bat vînturi mari pe sus, dar vînturi line,
Iubirea bîntuie ca la-nceput...
Din trist surghiun, din lumi de hoituri pline
Îngăduie să mă întorc la tine
Şi făr' de ramura ce mi-ai cerut...

Îngăduie-mi... şi-atuncea tot mai spornic
Vîslind prin nori, pe nori şi peste nori,
M-oi înălţa la Tine, Doamne, dornic
Cum se întorc la cuibul lor, statornic,
Hulubii lumii pururi călători.

COLINDUL NINSORII

A suflat prin cer un vînt,
Răsturnînd stupinele.
Azvîrlite pe pămînt,
Năpădesc albinele.

Prisăcarul lui Hristos,
Prăpădindu-şi cheile,
Mi se uită mînios
Cum i-a spart ştiubeile.

Negrii stupi rostogoliţi
Tot văzduhu-ntunecă,
Dar din stupii răscoliţi
Roiuri albe lunecă ;

Şi căzînd pe drum, prin sat,
Dumnezeu mai știe-le,
Pretutindeni s-au lăsat,
Cotropind cîmpiile.

Zile-ntregi albul sobor
Fîlfîie-aripioarele,
Se astîmpără din zbor
Doar cît iese soarele.

Stau tot timpul gerului,
Dar cînd vine binele,
Lin, de dorul cerului,
Se topesc albinele.

GÎNDURI DE IARNĂ

Aș vrea să știu ce face norodu-ntreg de jivini,
Cînd pier înnămețite și ape și pămînturi,
Iar țara e, din munte și pîn' jos, în crivini,
Bataliștea ninsorii și-a celor patru vînturi.

Aș sta-ndelung de vorbă cu urșii din bîrloguri,
Să-mi spună cum e iarna la dînșii în bungeturi,
Cînd peste zmeurișuri zăpada cade-n stoguri
Și zace cît căpița pe rugii din mureturi.

Dorm, grași, în scorburi stupii, ticsiți de miere nouă,
Miresmele din lume acolo-s strînse, cheaguri,
În timp ce ei, ca țîncii, sug labele-amîndouă,
Și mormăie, săracii, visînd că sug din faguri.

Cum ies acum bursucii cam nărăviți la lene,
Cînd nu-s croite pîrtii prin grelele omături ?
Cum mai răzbat puiendrii și vulpile viclene,
Cu cozile învoalte, tîrîș ca niște mături ?

De veverița, însă, chiabură și-nfoiată
În vechea ei scurteică, nu-mi pasă, orice-ar spune;
Ea fură toată vara și-ascunde la poiată,
Iar iarna stă pe vine și sparge-n dinți alune.

Mai milă mi-e de corbii ce spun cui stă să-i creadă
Că-n cuib le crapă oul de gerul Bobotezii ;
De ciutele ce scurmă cu unghia-n zăpadă,
Și nu găsesc o frunză cu ce să-și țină iezii.

Gîndesc la vierul trupeș, cum nu-i îngheață ieful,
Cătînd cu grohot jirul sub neaua-n clădăraie ?
Mi-e tare drag colțosul că nu-și prea strică cheful,
Ci, dîrz, doar pentr-o ghindă se pune la bătaie.

Aș înfrunta cu lupii vifornița cumplită,
Pășind, ca niște umbre, înșiruiți pe brană,
Și n-aș lipsi din haită în noaptea sorocită,
Cînd Sfîntu-Andrei îi cheamă să le împartă hrană.

Mi-ar spune bieții iepuri cum și-amăgesc dușmanii,
Cum scapă vii din gura potăilor calice,
Și ca dovadă multor prigoane și pățanii,
Mi-ar arăta chiar pielea julită de alice.

M-aș strecura la șerpii înțeleniți, în găuri,
La broasca ce se-ngroapă de vie ca fachirii,
Să prind sfiosul scîncet al viețelor din hăuri
Murind strivit sub alba muțenie a firii.

PĂDUREA

Pădurea-n primăvară-i o frescă luminoasă,
Cu cerul plin de pete, subțire și-aburit,
Acum întîi schițată de-o pensulă sfioasă,
Mijind, neisprăvită, pe-un fond nedeslușit.

Dar vara e un triptic: poieni, copaci, izvoare...
O pînză măiestrită din pastă-mbelşugată,
Trăind, fremătătoare, în rama ei de soare,
Cu mase mari de umbră, ce strălucesc deodată.

În toamna caldă, plină de şopot şi ecouri,
Pe vale mărginită de ape ca de-un tiv,
Pădurea-şi desfăşoară bogatele-i panouri,
Cu galbene alaiuri în stil decorativ.

Apoi, tîrziu, în iarna, cu ramuri îngheţate
Pădurea se preschimbă în friză de zăpadă,
Sculptată-n alba piatră a zărilor crispate,
Pe-un strîmt frontal de ceruri ce parcă stau
să cadă.

O frescă luminoasă şi dulce-n primăvară,
Un mare triptic vara şi toamna un panou,
În friză de zăpadă schimbată iarna iară,
Pădurea e de-a pururi acelaşi — alt tablou.

PRIMĂVARA

Îmboldiţi de sfîntu soare,
Din oborul somnului
În cirezi şerpuitoare
Ies toţi boii Domnului.

El boarul lor se pune
Dînd în lături porţile,
Şi mi-i scoate la păşune
De prin toate borţile.

Şi cu roşu mi-i boieşte
Curăţind copitele,
Mi-i însemnă şi grijeşte,
Să nu-şi piardă vitele.

Şi mi-i poartă prin grădină
Latură cu latură,
Boii roşii pasc lumină
Pînă ce se satură.

Apoi, după ce colindă
Curtea şi cărările,
Înşiraţi ursuz pe-o grindă,
Îşi soresc spinările.

Şi mişcînd, pîn' pe-nserate,
Coarnele-mpungacile
Au uitat că nemîncate,
Îi aşteaptă vacile.

RĂSĂRIT PE CÎMPIE

Din cuibul zorilor de vară
În fund, pe șesuri,
Zbucnește-un vultur uriaș de pară,
Scăpărător, cu fulgere în pene,
Și umbrele s-ascund, grăbite
Ca stol înspăimîntat de presuri
De pe tărîmuri pămîntene
De-un șoim de aur fugărite...

Hulțan de foc arzînd fără de pace,
Privește-o clipă, țintă, lumea plină,
Apoi, cînd se avîntă și-și desface
Covîrșitoarele lui aripi de lumină,
Izbește pînă-n bolta cerului cu ele
Și bate slăvile încovoiate,
Năprasnicul ciugulitor de stele,
Cu sfîrcurile mari de raze-nvăpăiate.
Și slăvile cu zări nencăpătoare
　　　　Se tot întind
　　　　Fremătătoare
　　　　Și se aprind
În ghearele vulturului schimbat în soare.

ȘTIUBEIUL DIN CODRI

În miez de codri, unde un pîlc de fagi se roagă,
E un știubei cu apă, pitit într-o viroagă :
O scorbură-ngropată în huma care crapă
Deschide-n oibul văii un ochi curat de apă

Ce-n bulbul lui culege și suge spre lumină
Izvoarele pierdute adînc în stînci și tină.
O salcie sucită se-ndoaie ca o iasmă
Pe apa visătoare cu miros de aiasmă
În care-un cerb de aur în orice dimineață
Se-apleacă s-o descînte c-un fir de izmă creață,
Cînd zorile se scutur' ca florile răsurii
Și umplu de lumină altarele pădurii...
Pe fund, o broască verde de două ori răsfrîntă,
Ca sufletul de tristă, se umflă-ncet și cîntă.
Alăturea un șarpe, încolăcit verigă,
Pe-un șipot se prelinge și-n iarbă piere iară.
Își doarme încă somnul ascuns sub o ferigă,
În timp ce apa crește, dă lin pe dinafară.
Pe-un șipot se prelinge și-n iarbă piere iară.
Aicea zeci de urme s-adună și se-ncurcă,
De vier care coboară, ori ciută care urcă,
Ce-și tipăresc copita, ori laba sau piciorul,
Ca-ntr-un calîp, în clisa ce-mprejmuie izvorul.
Și-n apa ce se strînge în urmele de fiară
Nostalgic boul-bălții se tînguie spre seară.
Dacă străbați vreodată, străine, la știubeie,
Pe unde vin doar zmeii și zînele să beie,
Făcînd căuș din palmă sau coș din foi de brusturi,
Prea mult să nu te-apropii, te-nțepi și-ai să te usturi,
Că-l apăr, oțărîte, mînate de pitici,
Un codru de cucută și-o oaste de urzici.

AMIAZĂ PE MUNTE

Aleargă un cerb peste creste,
Piere-n dumbrăvi și iar iese la gol,
Zbucnesc pocnete de puști făr' de veste
Și clocotul dă văilor ocol.

Iată, năluca a scăpat devale,
Uite-o acum țîșnind în strîmtori.
Zadarnic vor să-i iasă piezis în cale
Toți cîți pîndeau la țiitori.

Cîrduri de hăitași pornesc să coboare
Si fulesc în găvanele-adînci.
Amiaza, lungită la soare,
Privindu-i, adoarme cu capul pe stînci.

Se stinge prelung către Neagra Tatră
Cornul ce-a sunat pîn-adineaur'...
Pe-albastre singurătăți tăcerea-i iar de piatră,
Liniștea — de aur.

HAITELE MĂRII

Ascunse-n adîncul de neguri al zării
Și veșnic la pîndă stau haitele mării :
Cînd albe corăbii, tiptil, din limanuri
Ies, ciute răzlețe,
Și pleacă-ndrăznețe
Să pască pribege pe-a apelor lanuri,
O haită de vînturi se-nșiruie iute
Și-aleargă, ca lupii pe urme de ciute...
Iar ele,
Ciulind mlădioase urechi de vintrele,
Din scurt fugărite, s-aștern doar pe goană,
Năluce
Năuce,

Săltînd încolţite de crunta prigoană.
Căci haitele-ntinse la fugă-ndelungă,
Cu limbile scoase zoresc să le-ajungă,
Şi sar peste şanţuri scobite în mare,
Trec peste zăgazuri
De mii de talazuri,
Coboară şi zboară prin văi de vultoare,
Şi iar ies pe creste de ape umflate,
Urcînd munţi de valuri, pe nerăsuflate.
Dar iată c-ajunse, cu urlet, vînatul...
O clipă-ncetează chefnitul, lătratul...
Apoi o-mpresoară şi drumul i-l taie.
Corabia zbiară şi-i numai zbătaie,
Căci haita cumplită
Cu spume şi bale, în goană stropită,
Îi sfîşie coasta şi-i sare-n spinare,
Îi spintecă burta de scînduri şi fiare,
Îi ronţăie schela şi-i sfîrtecă botul,
Şi-abia-într-o clipă o-nghite cu totul ;
În colţii năprasnici, catarge, odgoane
Trosnesc, sfărîmate, ca biete ciolane...
...Şi nu mai e urmă de navă...
Ici-colo, doar aşchii de apa buhavă
Şi haite de vînturi flămînde şi rele
Se-ncaier-acum între ele...

MĂRGĂRITARUL BOLNAV

Închis adînc în fundul sipetului tăcut,
Lăptos ca o-mpietrită broboană de colastră,
Pe-ngusta perinită de catifea albastră
Tînjea mărgăritarul de-un dor necunoscut.

De-o boală neştiută zăcea, captivul, ros.
O racilă ascunsă îl îmbîcsea cu ceaţă
Şi-l pistruia cu pete subţiri, ca o albeaţă
Pe ochiu-i fără ape şi tot mai somnoros.

Bătrînul Gad, zaraful, plîngînd cu dinadins
Îşi cerceta comoara cea dezmierdată zilnic,
Pe cînd mărgăritarul din ce în ce mai silnic
Mocnea ca o lumină ce-aproape e de stins.

Şi astfel nestematul se ofilea-n sipet
Şi lîncezea-n neştire, învăluit în scamă.
Dar nimeni nu putuse o clipă să-şi dea seamă
Ce taină dureroasă îl mistuie încet.

Zadarnic o fecioară cu sufletul păgîn
L-a aninat pe sînii-i bălani şi tari ca piatra :
El, ce trăise-n vremuri pe piept la Cleopatra,
Zăcea posac şi rece acum, ca un bătrîn.

Îngălbenit pe-alocuri, sfărîmicios, avar
Lăsa să se strevadă o zare tot mai slabă
Şi-şi oblojea lăuntrul şi inima-i bolnavă
Cu-o pojghiţă zbîrcită şi turbure de var.

Se închidea în sine osos şi aburit...
Ca floarea vie smulsă din umeda grădină,
Nemaiavînd adîncul cu seva lui marină,
Crăpa, pierzîndu-şi lustrul, uscat şi jupuit...

Murea mărgăritarul cu stingeri și alean;
Secat de-un dor năprasnic și fără alinare,
Și-n lunga-i agonie visa departe-n mare
Un cuib de scoici bătute pe-o creangă de mărgean.

CA O BAIADERĂ

Frumoasă, lîncedă și goală,
Mlădia Noapte-n fața lumii iese,
Jucînd din șoldurile largi, domoală.
Desprinsă de pe țîțele păgînei preotese,
Îngusta-i cingătoare în văzduhuri scapă :
Rămîne goală-n cer pe dalele seninătății,
Ca o dănțuitoare, gata să înceapă
Dumnezeiescul danț al voluptății.

Și-n goliciunea-i, cuiburi vii de taină
S-ascund în delta coapselor ei strînse.
Cad pletele-nstelate, dar nu-i fac o haină...
Pe ochii cercănați bat gene moi și plînse...
Și cum își mișcă ritmic pîntecele sacru,
Și-l saltă, baiadera neagră și divină,
În mijloc îți ia ochii — aur peste nacru —
Buricul, încrustat cu luna plină !

PLOAIE MARE

O ploaie și un haos s-au așternut pe lume !
Bat îngerii în tobe de nori, și Dumnezeu
Cu fulgere își scrie pe ceruri al său nume,
Iar trăsnetul rostește, citind, cuvîntul greu.

Abia spre miezul nopții s-alină-ncet furtuna...
Rar picuri de pe ramuri mai cad răsunători...
I-atît de ud și rece pămînt și cer, că luna
Își leapădă nestoarsă cămașa ei de nori.

METAMORFOZĂ

Omidă uriașă strivită între nori,
Vărgată cu cenușă, cu aur și cu sînge,
Lumina se tîrăște spre margine de zări
Şi în gogoașa nopții tot mai adînc se strînge.

S-a-nchis grădina serii cu porți de abanos...
Dar mîine răsări-va din cellalt colț al vieții
Un flutur, ce va umple, învoalt și luminos,
Cu aripile-i albe tot cerul dimineții.

—

STROFE PENTRU O FATĂ

Știu de ce ești albă și nepăsătoare...
Carnea ta e suflet înghețat ; de ger,
Aburii stau încă țurțuri și ninsoare
Toată dimineața zilei lui prier.

Gerul dimineții și-al copilăriei
Dăinuiește-n tine, dezmorțit puțin...
Sînii duri, doi țurțuri, spun din crețul iei
Prourul vieții rece și senin.

Carnea ți-e de suflet, sufletul de carne,
Unul și același sloi, de ce să-l rup ?
N-a-nceput în aburi gheața să se-ntoarne,
Albă, numai suflet, suflet încă trup !...

Dar, încet, sub ochiul soarelui de vară,
Moleșită-n zîmbet, sau în lacrimi noi,
Toată amintirea strînsă-n carnea clară
Aburind, sui-va suflet înapoi...

Izvorăsc din carne sufletele oare ?
Știu atît, că dacă astăzi ești de stei,
Carnea-nduioșată și-atotștiutoare
Îți va face-un suflet din topirea ei.

OSTROV ÎNCINS DE APE

Ostrov încins de ape e sufletul din mine.
Mîncat mereu de valuri şi bîntuit de vînturi,
Deşi stingher de-a pururi, prin asprele lui vine
Se leagă-n adîncime de vastele pămînturi.

Piticul bulz de stîncă, ce-i gata să s-afunde,
Cînd, îmbălat cu spume, îl zguduie orcanul,
E, nevăzut, un munte cu temelii profunde,
Ce, repezit din funduri, străpunge-ntreg oceanul.

El, petecul de tină, abia-nălţat de-un deget
Peste robia apei ce-l sapă să-l dărame,
E pisc ajuns şi culme ţintită fără preget,
Solie spre viaţă din scoarţa humei mame.

Ostrov încins de valuri şi măcinat de vînturi,
Aceeaşi coajă-l leagă-n adîncuri nevăzute
Cu toate celelalte ostroave şi pămînturi
Zăcînd oricît de joase, de-afunde şi căzute.

NOAPTE DE MARTIE

Se face moină-n suflet, cu pîclă-mpovărată ;
Din sloiul amintirii cad picuri tot mai vii,
Şi inima, hrănită, porneşte rar să bată,
Cu sînge alb de visuri şi de melancolii...

La geamul meu stă noaptea și vrea să intre-n casă;
În carnea ei de neguri ard stele mari de foc ;
Cum n-o poate cuprinde cămara ce m-apasă,
Mă scol și suflu-n gînduri și-n noaptea mea-i fac loc.

Ea intră și tîrăște alaiul tot de-afară :
Se umflă-n mine ape, trec turme de țigăi
Și aburii lăuntrici iau chip de primăvară,
Cu sîni rotunzi de măguri și coapse moi de văi.

Sosesc, scăpați și teferi din cușcile-ntristării,
Cocorii bucuriei, solia-ntîiei berzi,
Și șesurile minții, miriștile uitării
Le-mproureazǎ iarba cu mii de gînduri verzi.

Pe dealurile vremii iernează neaua încă ;
Dar cîntă gura dulce a vîntului de sud,
Momită, gheața-și crapă pleoapa ei de stîncă,
Surîde și pe gingeni și-a prins sărutul crud.

Cînd pururi veșnicia vorbește numa-n șoapte,
De unde-atîta foșnet și susure și sfadă ?
Mă plec, ascult în mine prin sufleteasca noapte
Și-aud cum se dezbracă pămîntul de zăpadă.

TOAMNA

Jos, pe tărîmul unde cad vorbele ucise
Și unde-abia străbate doar gîndul dus ca vîntul,
Azi, cotropit de umbra ce-i zvîrle-ntreg pămîntul,
Stă raiul amintirii cu porțile deschise.

Grădinile-amintirii se scutură de roade
Şi pajiştile-amare îngălbenesc de poame ;
Uitarea îşi trimite arar, cînd li-este foame,
Furnicile ei negre şi viespele-i iscoade.

Miroase pretutindeni a mucigai şi-a miere.
O fructă ciugulită de pasărea durerii
Mai spînzură scheletic de vreascul roş al verii :
Din hîrca ei sămînţa rînjeşte în tăcere.

Aluneci ici pe cărnuri de fructe-nsîngerate,
Dar nu le vezi din iarba ce le-a cuprins, dospite ;
Ici calci pe pulpa dulce a poamelor strivite...
Şi duci pe tălpi mireasmă de amintiri uitate.

Din tot ce-a fost grădina pierdut-acum în zare
Plîngi crengile uscate ce le-a surpat furtuna.
Şi-n toamna ta săraca, plecînd, nu iei nici una
Din roadele-amintirii muşcate de uitare.

DESPĂRŢIRE

Cînd fîlfîişi năframa în albul steag al mînii
Se oglindea amurgul în apele fîntînii ;
Alături, săgetată în inimă de frică,
În clipa despărţirii gemu o turturică,
O rodie necoaptă căzu, de vierme roasă,
Crăpînd, înăbuşită de iarba somnoroasă
Şi, trist, pe poarta serii spre umbrele pieirii
Ieşea, pălit şi rece, luceafărul iubirii,
Trecînd ca peste-o rană, pe-un vînăt cer ca fiera.

Plecat peste fîntînă, vedeam în fund durerea
Cum turbura adîncul venind să se adape
Şi prefăcea în sînge cleştarul scump de ape,
Cum se stingea amurgul şi veştedul luceafăr
Şi cum porneai departe şi singură tu, cea făr'
De milă, luînd cu tine în albul steag al mînii,
Ca-n zări să mi le fluturi, năframele luminii,
Lăsîndu-mă, din golul fîntînii cu balaur,
Să mă privească noaptea cu ochii ei de aur,
Pe cînd, cerînd şi dîndu-şi c-un bun rămas iertarea,
Se-mbrăţişau în umbră iubirea şi uitarea.

ÎN VIE

Cînd soarele coboară, din ceruri stînd să iasă,
Tu urci, cu el în faţă, spre via neculeasă,
Aşa că multă vreme îl mai zăreşti pe coamă,
Rostogolit acolo, o fabuloasă poamă
Căzută fără veste pe dealul viei tale.
Şi-n asfinţitul umed ce stăruie pe cale
Un plop, aproape negru în seara asta gravă,
Îşi nalţă foişorul de frunze-n vînt şi slavă ;
În vîrfu-i, peste via sinistră stînd de pază,
A poposit o clipă cea de pe urmă rază,
Lingînd uşor cu limbă de aur sumbra turlă...
Alăturea pîndarul, bănuitor, în surlă
Încarcă-n sîrg săneaţa, gătindu-se de noapte.
Un miros lung de putred, de teasc, de foi răscoapte
S-amestecă cu greaua muţenie din vie.
Trei linuri mari aşteaptă în cramă, trei sicrie,
Şi-n spaima nenţeleasă sclipesc lîngă părete
Cosoare-ncovoiate ca aripi de erete,
În timp ce-n largul hrubei ce gurile-şi deschide

Un șir de buți și-antale cer alte Danaide...
Și noaptea care vine trudită de departe
Aduce ca o veste năprasnică de moarte.
Tomnaticilor struguri spunîndu-le-nțelesul,
Că mîine-n zori începe, cu chiote, culesul...
Tu ai să stai la umbră, pe iarba otrăvită,
Sub nucul cu ceardacuri de frunză-ngălbenită,
Privind cum, smuls din coardă, prunc dolofan,
ciorchinul
Abia acum începe viața, -ntîi cu chinul :
Numai călcat de soartă dă vinul și puterea
Și-ar mucezi, stafidă, de n-ar veni durerea.
Dar, grijuliu, dînd roate și-nconjurînd fîneața,
Îi fulgeră din spate pîndarului săneața :
Și-ai să te vezi deodată în tunetul sănetii
Sărind să furi ciorchinii din viile vieții
În clipa cînd, la pîndă, ochindu-te, străjerii
Ți-au ciuruit prin suflet alicele durerii.

OBOSEALĂ

Alege numai crinii cu lăncile de floare,
Crăiesele lalele cu fusta-n patru foi,
Dar nu uita că totul, gust, miros și culoare
Sînt fapta unei cepe înfiptă în gunoi.

Și lasă-mi, mie numai, cucuta și pelinul,
Pestrița mătrăgună cu peri la subțiori,
Eu știu de mult că mierea e soră cu veninul,
Culese amîndouă de pe aceleași flori.

13 — Poezii, vol. I — V. Voiculescu

Cu zîmbete de aur, sau lacrime de sînge,
Lumina e aceeaşi în zori sau de-o-nnopta,
Şi-n marea umbră care pe toate-ncet le strînge,
Amurgul meu e frate cu dimineaţa ta.

De te-a ajuns urîtul pe cale şi ţi-e frică,
Opreşte-te din goană, statornic, la răscruci —
Vedea-vei patru dîre spre-o zare-n veci unică
Şi drumul că-i acelaşi, de vii sau de te duci.

...Şi totuşi din cenuşa ce zace obosită
Aşteaptă să renască aprinsul Phoenix iar,
Cînd toată bucuria ce-o ai agonisită
Putea-vei, fără murmur, s-o dai durerii dar !

ZILELE

Trec zilele cu sacii goi în spate,
Ca nişte cerşetoare alungate,

Din casă-n casă şi din poartă-n poartă,
Pe uliţa vieţii cea deşartă.

Cu tălpile rănite, zdrenţăroase,
Sînt numai piei întinse peste oase.

Zadarnic tot întind căuşul mîinii,
Le-ntîmpină şi le petrec doar cîinii.

Cîte-un copil pitit pe după uşă
Le-azvîrle-n poală pietre ori cenuşă.

Trec zilele ca nişte cerşetoare,
Burează des şi nu-i un pic de soare.

Şi ele bat flămînde la zaplazuri,
Dar nimeni nu le-ntreabă de necazuri.

Aşteaptă lung, dau roate, nu se-ndură
Să plece iarăşi făr-o-mbucătură.

Tîrziu, cînd toţi cinează pentru seară,
Pornesc tîrîş şi ies din sat afară ;

Acolo e o casă-n drum, pustie,
Fără de gard, cu geamuri de hîrtie.

Nu-s uşi, nu-i foc, dar ele dau de bine,
Şi intră să se culce-ntre ruine.

Şi-adorm, aşa, lihnite, despuiate,
Că le găseşti a doua zi-ngheţate.

ARGONAUT

Priveşti bătrînul munte pe înserat, şi iată
Cum stă lăţos şi paşnic cu muchea-ncovoiată,
Bătut pieziş de soare, ce-n coamă-i se cufundă,
Îţi pare de departe, cu fruntea lui rotundă
Şi miţele de codri roşite de rugină

În care amurgește tomnateca lumină,
Berbecul mitologic cu lîna grea de aur,
Încremenit acolo și gras de-atît tezaur,
În fund mînat de vînturi, greoi de gînduri rele,
Un nor întruchipează, cu vîsle și vîntrele,
Plutind spre fabuloasa Colchidă a virtuții,
Corabia lui Iason cu toți argonauții...

Din valea-n care umbra se lasă ca o lavă,
Faci semn să se oprească nălucitoarea navă,
Și aprig, sus la poartă, pornind pe urma oii,
Te-ntîmpini și te-amesteci o clipă cu eroii.

CA-N BASMUL CU GREUL PĂMÎNTULUI

„Uuu... n-aude, n-avede !"... ce glas obosit
Ca-n basmul cu Greul Pămîntului strigă ? !
Tresar ascultîndu-l și văd, deslușit,
Un Zmeu și-un voinic încleștați — verigă !

„Uuu... n-aude, n-avede"... urechea-mi destup :
Cum strigă stăpînul în luptele-i crunte,
Și ceata-i, puiendrii de vulpe și lup,
Sosește cu Ursul, cu Greul, în frunte.

„Uuu, n-aude, n-avede"... chemarea de sus
Ajunge la mine în van să se sfarme,
Căci sufletul strigă, ca-n basme, răpus,
Iar Trupul, el, Greul Pămîntului, doarme !

DIN ÎMPĂRĂȚIA SUFLETULUI

Stă Suflet-voievod alb-colilie...
Pe țara lui, cenușă și țărînă,
De-un cîrd de ani e seceta stăpînă.
Și-ñ toată pîrjolita lui împărăție
N-a mai rămas decît o singură fîntînă.

Fîntînă rea, bătută de osîndă,
Nu poate nimeni să s-adape.
Că-n fund, șuierător, stă-n veci la pîndă
Balaurul nesățios, prăsit în ape.

Stă Sufletul cu cîrja dinainte...
Jur împrejur, pămîntul lui crăpat
E plin de albe oseminte
Ca văile lui Iosafat.

Și se usucă împărăția, iască,
Pînă ce bietul necăjit popor,
Pentru un pic de apă-ntr-un urcior,
S-a învoit în fiecare seară să plătească
Balaurului, bir, o fată și-un fecior.

...Așa de ani. Uitase sufletul, cînd iată,
Sosește un pristav întunecat :
Că mîine vine rîndul să trimeată
Pe singura lui fată, fata de-mpărat,
Plocoñ balaurului blestemat.

CRÎMPEI DE BALADĂ

Și-a făcut Iubirea paloșul de ceară,
Coiful de cosițe, pavăza de flori
Și-a plecat cu suflet lacom ca o fiară,
Tronu-mpărăției lumilor să-l ceară,
De-a băgat întreaga lume în răcori.

Înlemniți, toți carii, fără nici o luptă,
Coborînd, domnia singuri și-o curmau...
Unul cîte unul cu cerbicea ruptă,
Dosădiți, netrebnici, cu puterea suptă,
Voievozii-n lanțuri cîrduri o urmau.

Dar un pui de lele din tot largul firii,
Făt-Frumos ursitul nu s-a dat bătut ;
Și de focul ciudei și-al împotrivirii
S-a topit vicleanul paloș al Iubirii,
Şi cu el odată fata s-a pierdut.

A purces Durerea urma să i-o cate,
Și-a tocit, sărmana, un toiag de fier,
Nouă tălpi de criță strașnic ferecate,
A trecut pustiuri încă necălcate,
Pîn-a dat de-un munte ce urca la cer :
Şi-a-nceput să-l suie cu desaga-n spate !

DOCHIA

Stă între surate harnice şi toarce...
Toarce, dar nu cîntă... Numai ochii suri
Din cerdac spre munte sperioşi întoarce:
Bîntuie departe foc peste păduri.

Muls uşor din caier de lînă seină,
Nevăzutul oaspe, doru-şi face loc.
O surată toarce, toarce şi suspină,
Dochia o prinde dulce de mijloc!

Azi ea nu mai spune ca la orice veghe:
„Arme celor teferi, flori pentru cei morţi!":
Tremurînd, în spate, îşi mai ia o zeghe...
Au răzbit duşmanii pînă lîngă porţi.

Cozile plăviţe azi le-a-ncins pe frunte
Şi-a secat izvorul basmelor cu zmei...
Trebuie să fugă mîine-n zori la munte,
Şi cu ea să ducă cîrduri de femei.

A trosnit o grindă!... Ce nebună spaimă:
Porţile cetăţii, iată-le, se sparg...
Albă cum e varul nu ştie ce-ngaimă
Şi-a rămas cu ochiul pironit şi larg.

Şovăiesc în neguri minţile ei treze,
Mierea ei din suflet s-a făcut venin:
Colo, sus, pe ziduri, de pe metereze,
Îi rînjeşte-n ţeapă capul lui Longin.

I-a-nghețat o clipă inima sărită
Și, așa întreagă, s-a făcut de sloi,
Stînd între surate dreaptă și-mpietrită
Ca o stană albă pe un plai cu oi.

DECEBAL

Cu fruntea-mpovărată de gîndurile morții,
Trecea furiș prin noapte spătosul rege dac...
Destinul lui zvîrlise, greșit, cu stînga sorții...

În fund, ca o făclie aprinsă-ntr-un cerdac,
Pe zariștea de piscuri se înfipsese luna,
Privind, încremenită, cum regele ortac

Se duce pe coclauri să-și tăinuie cununa !
O mînă de prieteni și-un pîlc de slujitori
Purtau comoara celui învins pe totdeauna.

Și vechile odoare, ca stelele în nori,
De-a latul năsăliei tînjeau închise-n lacre.
Se-ncovoia spinarea atîtor purtători

Sub tărgile cu aur, argint și scule sacre.
Ardeau departe-n șesuri cetățile de vii,
Veneau pe vînt talazuri de fum și neguri acre,

Cu bucium surd de lagăr, nechez de bidivii.
...Şi cum călca-n hîrtoape, din fruntea lui plecată
I-alunecase stema în mîinile-i pustii.

Mai grea decît o stîncă din munte despicată ;
Purta doar însuşi leşul rostogolitei ţări
În palmele-i strivite, la groapa-ntunecată.

Tăind, pieziş, costişa pe fire de cărări,
Păşea domol tăcutul alai de-nmormîntare,
Şi şchiopăta eroul ştergîndu-se în zări,

Nevolnic ca o biată străină arătare.
Şi cum din spate luna-l bătea necontenit,
Doar umbra-i la picioare mai rămăsese mare,

Lungită peste malul spînatec şi teşit...
O umbră uriaşă ce dăinuie şi-acuma,
Zvîrlindu-şi speriosul contur neliniştit,

Încoace, peste veacuri, parc-a-ncrustat-o huma.

. . . .

Tîrziu ieşiră-n vaduri pe-o plavie de rîu
Ce se zbătea-n zăgazuri învultorîndu-şi spuma

Cu ape abătute şi valuri puse-n frîu.
Acolo, în prundişul din albia secată,
Sub aspra priveghere a negrului călău,

Săpau în taină robii o hrubă larg căscată,
Mormînt grozav asemeni unei adînci genuni
În care să încapă o patrie-njunghiată.

A fost cumplită clipa cînd stema din străbuni,
Simbolul marii Dacii, s-a prăvălit din toartă
Sunînd a gol în fundul boltitei văgăuni...

S-a năzărit deodată că-nfrîntul rege poartă
În loc de cap o hîrcă rînjită dureros,
Pe care-ntipărise sentința aspra soartă.

Iar mîndrul cap cu plete ar fi sub stemă, jos,
Căci n-a putut s-o lase vădană nici în groapă.
Ucișii robi țipară în urmă fioros...

Și iar se-ntoarse-n matcă nedomolita apă,
Mînîndu-și peste taină bulbucii spumegați,
Deasupra hulei oarbe, nestrăbătută clapă.

Împrăștiase spaima pe toți... Întărîtați
Lătrau morțiu cățeii pămîntului în borte,
Că pîn' la ei sub lespezi, tot mai apropiați,

Răzbeau năprasnic pașii greoaielor cohorte.

TUDOR

Din munți, și ca ei cu pieptul de larg,
Coboară un drumeț spre cîmpie.
Oprește prin sate năvalnicu-i șarg
Și bate în porți cu mînie.

Atîta doar strigă din șea : „Hai, sculați !"
Și pleacă vijelios mai departe...
Dulăii prin curți s-ascund speriați,
Căci zornăie-n mîini un vraf de obezi sparte.

Nu vede, n-aude, aleargă întins
Prin pulberea nopții, fără hodină,
Dar pînă și orbii cu ochiul lor stins
Zăresc cum din paloș îi țîșnește lumină.

În urmă-i se umflă, albind, un ciopor
De inși cu topoare și flinte,
Și crește, șihoaie, spumosul popor
Cu Tudor gonind înainte.

El trece „cu hainele morții-mbrăcat",
S-abată din țară zăporul zaverii...
Dar duhul iuțimii l-a întunecat,
De pare că-i norul cu grindeni al verii ;

Amar und' s-o sparge, amar și prăpăd,
Zvîcnesc cruciș trăsnetele urii,
Și-a vremilor maluri de greul năpăd
Se surpă pe unde calcă pandurii.

UN GLOTAŞ

Patru corbi, ulmînd un stîrv
Sub o salcie săracă,
S-abătură, trei pe-o cracă,
Unul, ca un moţ, în vîrf.

Şi deşi era război,
Chiot lung de tun şi larmă,
Mortul paşnic din noroi
N-avea chivără, nici armă.

Găurit de-un glonţ în goană
Plin de sînge şi de fum,
Scurt picase lîngă drum
Un glotaş dintr-o coloană,

Cu minteanul trenţăros
Strîns c-o sfoară unsuroasă,
Cum plecase-n zor de-acasă...
...Şi zăcea morocănos.

Iar din capul împuşcat
Sta căciula terfelită
Peste faţa lui boţită
Ciugulită de vărsat.

Slut, mărunt, spetit de munci,
Numai oase, gîlci şi noduri,
Se trudise pîn-atunci
Să hrănească şapte ploduri.

Multă vreme s-au zgîit
Corbii marilor războaie
La căciula lui de oaie
Şi la trupul lui pîrlit.

Fîlfîiau pe crăci, lihniţi,
Dar deprinşi cu leşuri grase,
În bocanci şi cuirase,
Îl priveau nedumeriţi :

Omul harnicei Ilinci
Peste jilave obiele
În picioare-avea opinci
Şi nădragii drept pe piele.

Nu zăcea măreţ, lungit
În vreun gest de biruinţă,
Ci chircit, încolăcit
Şi zgîrcit de suferinţă.

Şi din chipu-i de calic
Înţepat de-o barbă rară
Nu spunea nimic, nimic,
Că murise pentru ţară.

Ploconindu-se-n sfîrşit
După multă croncăneală,
Alungînd orice sfială,
Bunii corbi s-au învoit

Şi-ntr-un glas l-au căinat —
Că viu n-a fost vreo scofală,
C-a murit tot fără fală —
Şi pe urmă l-au mîncat.

PE DECINDEA DUNĂRII

Pe decindea Dunării, la vale,
Printre triste mirişti cu ciulini,
Trece-n baltă, legănat agale,
Un chervan cu coviltir de rogojini.

În tot cîmpul nici un fir nu-i verde,
Mişcă vîntul albe colilii,
Drumul lung în zări pustii se pierde
Sub un cer de mari melancolii.

Boii moi se lasă pe tînjeală,
Grebenele roase-i dor,
Osiile gem cu-ncetineală
Şi slomnesc un fel de doin-a lor.

Omul stă cu capul gol şi mînă,
Înfundat în maldărul din car ;
Şi-aţipit, cu jordia în mînă,
Se tot duce drum fără hotar.

Cît un urs, întins, el dormitează
Peste sarica din patru piei de oi,
Numai ghioaga aprigă-l veghează,
Ghintuită cu alămuri noi.

Cînd deschide ochii, vultureşte,
Peste roata zărilor năprui,
Inima-i se umple-n piept şi-i creşte,
Parcă şesul, tot, ar fi moşia lui.

„Foaie verde firul peliniţii"...
Cîntă cărăuşul cătinel
Şi, treziţi, cu el odată cîntă sciţii
Ce-au trecut cîndva prin stepă, ca şi el !

CÎNTEC SUFLETULUI

Suflete, navă călătoare,
Ce străbaţi, îndrăzneaţă, lumile,
Nu-mi zvîrli patimile-n vîltoare...
Ia-mi-le şi du-mi-le.

Nu căta că sînt grele
Lăzile cu aur ale călătorului :
Vom plăti cu aurul din ele
Vamă corsarilor, bir dorului.

Tremură trupul, văzînd abisurile ;
Nu-l asculta... L-a năpădit osînza,
Desfăşură pe vergi visurile,
Sus, cît mai sus urcă-le pînza.

Printre spumele sfărîmate
Și-ale norilor negre liote
Toate vînturile înhămate
Să te ducă numa-n chiote.

Și la cîți ți-or striga „stai, abate,
Alergi spre pieire“, spune-le
Că pe suflete din eternitate
Le poartă spre țel furtunile.

Numai la cîrmă să fie dibaci
Cel ce strunește apa și mugetele,
Și tu de la Domnul ai cîrmaci,
Zi și noapte, cu schimbul, cugetele.

DESTIN

1933

GÎNDULUI

Gînd slăbănog, deprins numai la șes
Să calci în pulberea de vorbe tocite ;
Gînd lesnicios ca o femeie, copilăros la înțeles,
Urmînd lenevos pîrtia de tălpi și copite,
Nărăvitule să dormi pe puf de cuvinte :
Scoală și gătește-te, că de-acum înainte
Am să te port prin vorbele cele mai colțuroase,
Să te înglodească și să te doară.
Razna, din albia limbii de rînd afară,
Pe cărări de piatră abia slomnite
În graiul cu urcușuri bolovănoase,
Peste praguri de expresii încremenite,
Sus pe coclauri de munte,
Un munte de calm și tăcere,
De unde apele au cărat toate vorbele mărunte
Și unde văzduhul miroase a cimbru și-a miere.
Acolo să ațipești pe stînci de grai tare,
Somn sfios, ca fiarele,
În noaptea cu stele pe ilic.
Să răsari treaz și ciulit o dată cu soarele,
Neliniștit, ager și voinic
Și ațintit, prădalnic, ca la vînătoare,
La orice foșnet, gîndule, să sari în picioare !

TRISTA MINUNE

Încă puțin, și triste minuni s-or împlini,
Curînd suava carne va fi iar albă piatră,
Din cerul frunții, ochii polar vor asfinți,
Dar pîn-atunci țin calde tiparele pe vatră.

Am tescuit din scorburi cuibare otrăvite,
Ascunse cu viespare sihastre la un loc,
Și-am scurs din trunchiul cărnii, prin patimi ascuțite,
Rășina unui suflet ce-i gata să ia foc.

E-acolo și mireasma de floare închegată,
Și seva albă-a multor cerești singurătăți,
De-i rînduit să arză, n-o mistui deodată,
Ci toarnă-o pentru negre și lungi pustietăți.

Să pot prin obștea nopții să luminez iubirii
Și risipit pe lături să nu mă vărs curgînd,
Împlîntă, Doamne, -n ceara molatec-a simțirii
Vertebre tari de cuget, feștila unui gînd.

TÎRZIU

Ți-ascunzi în faptă visul ca un junghier în teacă,
Lăuntricele steme le stingi și pleci stingher :
Nu te-ar opri nici ape, nici vîntul tot să treacă,
Nici alba profeție a zorilor în cer.

Ca o albină-n cîmpul cu firele răscoapte,
Aștepți prisaca morții, cînd brumele s-aștern,
Să intri, ca-ntr-un fagur de liniște și noapte,
Flămind de neagra miere a somnului etern.

VINUL LUMII

Nici plug, nici sapă : suflet, la sufletul cu tine.
Vezi, cumpăna de zodii spre scorpie se-nclină,
Și-n grelele podgorii vărsate pe coline
Ne cheamă dimineața cu chiot de lumină.

Și lutul și calcarul, cum sînt în veci săracii,
Azi fuseră mai darnici, și-n cel mai sterp ungher.
Nădejdea își înfipse puternică aracii,
Să urce vița vieții tot rodul ei în cer.

Întinde toamna-n slavă lungi funii de cocoare,
Tu ia ca pentru vrajă o tufă de pelin :
Voioși strivind ciorchinii în linuri curgătoare,
Din boabele durerii să facem lumii vin.

VIS RĂU

Inelul asfințirii, de aur cu rubine,
Desprins din glezna nopții alunecă pe șes.
Cu moartea mea de mînă, bat maluri și rovine,
Dar apele m-alungă și luntrile nu ies.

Încovoiaţi pe săbii ard îngerii la poduri.
Sub ochii lor sălbateci pe-alăturea, supus,
Trec sprijinit în suflet ca-ntr-un toiag cu noduri,
Tăiat din mărăcinii pustiilor de sus.

În cumpăna osîndei trag singur greu cît crugul ?
Dar am fost stea cu sînge ! Voi ştiţi că-n mări de-a rînd
Adîncul se măsoară cu plumbul, nu cu fulgul,
Şi-n strălucirea lumii amestec şi eu gînd.

Himera mîntuirii destul m-a supt, căpuşă,
Sosesc în trup cu toate păcatele vîlvoi.
De n-ar fi amintirea o dîră de cenuşă,
Cum am găsi cărarea întoarcerii în noi ?

EVA

Ai jupui pămîntul de pajişti să-i faci rochii,
Ai sfîşia pulpane de ceruri rînd pe rînd,
Rîvneşti să-i scrii poemul mai lin cum deschizi ochii,
Din înălţimi de vorbe şi albăstrimi de gînd.

Te vezi cu mîna-ntinsă spre-un fruct cu must de noapte,
Trunchi tînăr de măr dulce sta trupul zvelt de vis.
Pe buzele iubitei treceau şerpi moi de şoapte,
Aidoma cu şerpii divini din paradis.

Coline dunărene vegheau peste coclauri
Şi dîmburi de ţărînă închipuiau cununi,
Zideau alţi îngeri raiul, îl încingeau cu lauri
Şi vă umbreau de soare imaginari păuni.

Te vezi cu mîna-ntinsă spre măr şi simţi catena.
Peste zaplaz de stele priveai în jos din cer.
Un duh mai curb ca noaptea dereteca ghehena
Şi ancora luminii se cufunda-n mister.

Încremenise raiul cu paznici la intrare,
Corabie-adormită pe cosmicul abis,
Tu stai cu mîna-ntinsă spre albul rod prin care
Îţi deschidea păcatul dinamic paradis.

Nehotărîtă, clipa căzuse în genunche.
Ideea,-nfricoşată, din arc se desfăcu :
Trecu în alt plan jocul. Şi dincolo de muche
Şerpi, lauri, aur, lume şi viaţă, se pierdu.

Dar pururi şi-n pofida arhanghelului mare,
Ea poartă-n sine mărul cereştilor arvuni,
Şi treaz de prăvălire, tu-l caţi cu-o-mbrăţişare,
Şi-astfel te-alcătui singur din hîrburi de minuni.

BACANTĂ DANSÎND

Începe să culeagă văzduhul cu piciorul.
Lumina între pulpe, deschide ochii vii :
În alba colivie a coapselor mlădii,
O neagră porumbiţă se zbate şi-şi ia zborul.

Dar fluturele mîinii un vîlnic a desprins,
Ce-și desfășoară norul pe sînii dimpotrivă,
Și-n luminișul tainic, sub pîntece aprins,
Unde tînjește-ascunsă mult galeșa captivă.

Nu-i dans apoi, ci spumă de văl năuc. Și cum
O-nvolburează pînza de horbotă-argintie,
Bacanta rătăcită e-o dulce vijelie
De linii fulgerate printr-un vîrtej de fum.

ȘARPELE

Aidoma cu apa alunecos și verde,
Ieșit din lutul galben, din pietre și dudău,
Se cuibărise-n prunduri lumina să-l dezmierde,
Neștiutor de bine, nevinovat de rău.
Vechi voievod al lumii cu vîrsta grea de stîncă,
Domnea semeț în zale de solzi peste nisip ;
Venit din noaptea lumii nu-și scuturase încă
Nici roua de pe gînduri, nici visul de pe chip.

Simțind cum se preface prin chin și năruire,
Scăpa din asprul clește al trupului vărgat,
Și amețit de vraja din tainica-nnoire,
Înnăpîrlea pe prunduri un șarpe-nverigat.
Despotmolit ca gheața din aspra-ncătușare,
Se cufunda în raze și se urca-n senin
Și nu știa el singur în marea lui visare
De se umplea pe-ncetul cu soare ori venin.
La fel de gol, de verde și unduios ca apa,
Plutea, idee pură, în sînul caldei firi,

Cînd l-a zărit un paznic, și-l ciopîrți cu sapa.
Zvîrlit din slăvi în carne cu crîncene zvîcniri,
El n-a știut, și-n somnu-i lupta să se adune.
Cătîndu-se-n țărînă fărîmele s-aleg.
Și pînă ce amurgul s-a stins ca un tăciune,
În fiece frîntură s-a zvîrcolit întreg.

AȚIPIRE

Șarpele arterelor încolăcit îmi strînge
Tîmplele reci sub șuvițe de-argint :
Cu vinele-i mlădii pline de sînge,
Unde-i azi gura marelui sorgint ?.

Am sorbit din el cînd nu-mi era sete,
Rumegușul vremii l-a astupat.
Țevi plesnite, cu rugini și pete
Pleava zilelor abia mai străbat.

Din urmă cineva mai aleargă și mă strigă :
Clintită de glasul aproape cunoscut,
Scrîșnește, mișcată, încă o verigă
Din lanțul amintirilor de plumb și lut.

Lasă-mă, întoarce-te, nimeni să nu țipe !
Cu ficații roși de cîinosul trecut,
Descătușat de pe muntele de clipe,
Ațipesc și visez că mă strămut.

HOREB LĂUNTRIC

Urc muntele de gînd cu aspre galbe
Cătînd frunzarul rugului aprins :
Doar mugetele tunetelor albe
Mă vor vesti că, Doamne, te-am atins

Și-și vor croi, făcîndu-le puzderii,
Pe mătcile urechilor drum nou,
Că, pînă-n fund, bulboanele tăcerii
S-or turbura sub bulgări de ecou.

Atunci scoţînd sandala minţii moale,
Cu sufletul desculţ prin jarul dur,
Pășind în vîrful gîndurilor goale,
Voi cuteza să calc pe spirit pur.

POEZIE

M-am băgat surugiu la cuvinte :
Le momesc cu văpăi, le hrănesc cu jăratec,
Le strunesc în ham de gînd, cînd lin, cînd sălbatec,
Le-ncing cu harapnicul dorului și mînă-nainte !

Ca să nu zboare la cer ca puricii din basm, pripite,
Mă plec la fiecare, migălos faur,
Şi-ncalţ agerile versuri la copite
Cu potcoavele rimelor de aur.
Oprim în nori, la palatul de cleştaruri
Să furăm umbra frumoasei din vis fără trup, nici sînge,

Dar scorpia-i după noi. Arunc în urmă zaruri,
Coif şi buzdugan, toate grelele-mi daruri :
Inima, sufletul, minţile nătînge.

Loc, loc ! Rădvanul coboară pe pămînt,
Dar aci se destramă crăiasa de imagini,
Amuţesc, speriaţi, zurgălăii de rime-n vînt,
Chingile se rup, caii răzvrătiţi, cuvînt de cuvînt,
Strîng aripile şi fug înapoi prin paragini.
Rămîn, negre, dîrele roţilor pe albele pagini.

SOSEŞTE FERICIREA

Coliba ta din vîrful colinei e-o minune.
Apusul îi clădeşte un coif de paie noi,
Şi aurind tristeţea pustiilor păşune,
Prelung surpatul soare se uită înapoi.

Lucind ca o troiţă mutată-n bătătură,
Se-naltă lin năluca fîntînii cu vîrtej,
Găleata aninată de lanţuri peste gură
Se leagănă în umbră ca floarea pe un vrej.

Lumina îşi dă duhul şi-ţi zace la picioare,
Prelinsă în ţărîna schimbată în chilim.
Un sînge cald de înger sclipeşte pe ponoare
Şi calci cu teamă-n iarbă ca-n fulgi de heruvim.

Îţi simţi un ceas profetic şi nu poţi sta în casă,
Ci ai porni-mpreună cu soarele spre mări ;
Neliniştit trecutul ca un destin te-apasă,
Cînd, răspunzînd deodată uitatelor chemări,

Suind domol poteca bătută de ispite,
Pe sub gutuii pustnici şi sub uscaţii meri,
Cu gura-mpodobită de zîmbete mîhnite
Soseşte fericirea albită de dureri.

PESCUITORUL DE GÎNDURI

În sufletul cu ape cînd turburi, cînd domoale
Necontenit zvîrli mreje de vorbe împletite,
Ca să le scoţi de-a pururi netrebnice şi goale,
Sau ciuruind de mîluri amare şi clocite.

Şi totuşi, jos acolo, afund, unde ascunse
Simţirile-n ghioace rodesc mărgăritare,
Stau aţintite gînduri de aur, neajunse,
Ce line prin amurgul adîncului fac zare.

Amăgitor răsfrînte de recile lor ape,
Ies uneori părelnic şi-ating la ţărm ţărîna,
Jucînd aşa de blînde şi-atîta de aproape,
Cît să te pleci pe suflet şi să le prinzi cu mîna.

Arar doar cîte unul ca-n vis se aridică
Sfios pîn' la năvodul cuvintelor viclene
Și săgetînd limanul s-apropie cu frică.
Încremenit, nu sufli ; sloit, nu bați din gene.

Și iată-l viu, se zbate sălbatec, prins în fire :
Se-nmoaie-n aur mreaja urcînd nălucitoare,
Dar gîndul ager sparge rețeaua ta subțire,
Ce-ți cade, sfori de vorbe-ncîlcite, la picioare.

Cufundătorul numai s-aruncă și se lasă
Cu ochi deschiși prin hăuri vuind întunecate :
Strivit de greutatea ce-n adîncimi apasă
Și podidit de sînge, la ele-abia străbate.

TOIAG DE ÎNGER

Îmbătrînesc. Destinul mi-e însă tot copil :
Isteț să prinză păsări și să doboare poame
Aruncă lesne pîine la cîini, și cînd i-e foame,
Întinde mîna goală spre-arhanghelul Gavril.

Hoinar prin codrii lumii, nu ții cu el la mers,
Dar n-are spor, ci cată comori peste coclaur,
În pietre sparte vede scîntei de-argint și aur
Și-n orice suferință, sămînța unui vers.
Sătul de slovă neagră, cu degetul condei,
Izvoade noi de stele și flori vrea să dezlege.
Și-ades se pleacă-n tină cu frică și culege
Porunci de mult uitate în urme vechi de zei.

În van îi spui de moarte, de Domnul Sabaot,
Zîmbind curat ca unul ce nu-şi ştie păcate,
El se şi vede-n ceruri, mai mare peste toate,
Că-şi ia toiag de înger şi umblă raiul tot.

ERGA KAI IMERAI

Au asfinţit cocorii, dar zilele-i visează.
Nemărginirii tale toamna i-a pus hotar.
Adună-te din ape străine şi-ncetează
Să pescuieşti oceanul pentr-un mărgăritar.

Culcat peste prăpăstii cu stele vii şi nalbă,
Cătînd cu gura perle şi alge moi de vis,
Cu braţele-nnodate de gîtu-i, cîrmă albă,
Pe luntrea cărnii Evei pluteşti către abis.

Zadarnice prinoase pentru descătuşare,
Ard mieii aurorii junghiaţi în norii sterpi,
În fiecare noapte din ramuri de visare
Luntrica ta rouă se scutură pe şerpi.

Întoarce-te la ţărmul despodobit de sare ;
Pioşi curg munţii limpezi îngenuncheaţi în pini.
Acolo unda clară nu-i apă, ci cărare
Şi paşnic pasul pune suspine printre spini.

Destupă tot nisipul din vrăni și iar fă-ți drum pe
Străvechile gîtlejuri de suflet și senin
Spre stratul unde huma rodește pietre scumpe
Și în simțirea gemă cresc sîmburi de rubin.

Prin marile amurguri de sulf și de sulfine,
Ca varnițe pe maluri de lungi singurătăți,
Cobori de taie iadul în ocnele din tine
Și scoate-i la lumină minunile-n bucăți.

DEASUPRA SIHLEI DE IMAGINI

Corsar cu brîul roșu de nori tîrîș în zare
Și cu hangerul lunii înfipt într-un oblînc,
Amurgu-și scufundase corăbiile-n mare,
Averile vărsate mai flăcărau adînc.

Spărgînd seninătatea cleștarelor înalte
Și-un cer de piatră scumpă în gheare vii de ger,
Cu vîntul în corola de aripe învoalte,
Un vultur înflorise pe-o pajiște de cer.

Suiau pe zidul lumii luceferii zorele,
Ceardacurile umbrii îmbrățișînd mai strîns.
Vuia lăuta nopții din pîntecu-i de stele
Și-n albia visării curgea izvor de plîns.

Lumina cărnii tale mijea sub mîngîiere
Şi mîna mi-era plină de zîmbetele ei.
Ne-ardea în ochi de ceară un aur nou, de miere,
Şi suflet mi-era cerul împodobit cu zei.

Am adormit o vreme în sihla de imagini,
Călcam pe şerpi de versuri încolăciţi în vis,
Şi puii-nchipuirii zburdau peste paragini
Cu tinerile rîuri scriind un gînd închis.

Scurma în piatră dorul ca viermele răpus
La porţile ţărînei căzut în calea lungă —
Dar sufletul veghea atît de sus,
Că moartea nu putea să-l mai ajungă.

AŞIJDERI CRINULUI

Aşijderi crinului de cîmp sălbatec,
Nici eu nu ţes şi nici nu torc.
Momit de slava cerului văratec,
Cu ghimpii goi spre tine mă întorc :
Îndură-te şi-aruncă un mintean
De flori cu-mpărăteşti petale
În cîrca spinului brumat de-alean
Din bărăganul pajiştilor tale.
Şi, toamna, cînd va sta să veştejească,
Trimite-ţi mielul paşnic să mă pască.

Ca păsările cerului, nicicînd
Nu ies să ar, nici ostenesc să secer.
Uituc, mă iau din zori așa flămînd,
Cu stolul fluierarilor la-ntreceri :
Azvîrle din hambarul îngerilor sfinți
Un pumn de boabe binecuvîntate
Pentr-un doinar hoinar și fără minți,
Pierdut în codrii lumii fermecate.
Și-n iarnă, ca să trec în țări cu soare,
Repede-ți șoimul sfînt, să mă ia-n gheare.

AȘTEPTARE SUB CORTUL PUSTIEI

Te-aștept, deasupra-mi cu vasta nopții șatră
Împunsă-n coastă de luna cu corn.
Ascult : inima-mi, cățel al pămîntului, bate sau latră ?
Chipul ei de-aș putea să-l răstorn,
Să-l fac țăndări trîntindu-l de-o piatră.
Te-aștept. Pe masa punerii înainte
Așez gîndurile frămîntate, azimă căznită :
Dacă la început a fost cuvîntul, părinte,
De ce lumea n-a fost în gura ta o vorbă fericită ?
Ce mi-a rămas din alianța cu tine ?
Eu m-am jurat pe lut, tu pe cer.
Nici unul legămîntul nu și-l ține —
Tu te-nfunzi în nori, eu în humă, și pier.
Eu nu pot urca mîinile pînă la stele,
Să umblu cu degtele printre ele
Pe hrisovul cu steme de aur mort...
Tu nu prea pogori pe țărîna pustie,
Cu îngerii tăi să mănînci pîinea mea, sub cort,
Ca-n dumnezeiasca de-odinioară Xenofilie.
Prin chinovarul apusului zbura un călător,

Voivod înfricoşat al puterilor pămîntene,
Plutea cu aripi de lemn fără pene
Şi fum se deşira în urmă-i fuior.
Eram gata să crez că ești tu
Şi m-aş fi aruncat cu obrazu-n ţărînă,
Dar arhanghelul de fier s-abătu —
Și căzu prăbușit din slavă-ntr-o rînă.
Stai, omule, nu te pleca. Mai bine
Întoarce-te cu sufletul în sus, către mine.
Uită-te la crin şi la nalbe
Cum ţin drepte bardacele lor albe.
Îngeri iuţi, aprigele albine
Trec şi poartă polenul de la floare la floare,
Ca pe-o evanghelie rodnică și-nvietoare
Purtată din o stea roșie într-alta albastră,
Din cîmp în glastră.
Şi-adîncurile de petale
Muiate-n rouă de aiasmă
Înalţă osanale de mireasmă.

PLÎNGERE CĂTRE HERUVIM

Aripile şi-au oprit vîrtejele albe,
Şi-a-ngenuncheat pe munte puternicul heruvim
Printre ale zorilor înflorite nalbe.
Şi aşteptînd să culeagă tristele noastre jalbe,
Plecat, asculta și răbda să i ne jăluim :

Cum o să-i duci Domnului negre lăcrămaţii de piatră,
Scrise cu pămînt și fără timbru de stele ?
Săraci, nici cenușă de suflet nu avem în vatră,
Murim de foamea ce nu o alină pîinile grele.

Vezi Dunărea ? nu ducem lipsă de apă !
Simţi vînturile fluturîndu-şi coamele ? Belşug de văzduh.
Avem carne ce de prea mult sînge crapă,
Dar carnea şi sîngele nu ni se fac duh.

Cîmpurile ni le taie trenul, cerurile aeroplanul,
Dar domol prin praf pe toiag supus
Bătrînul Dumnezeu nu ne-a mai călcat Bărăganul,
Şi pe apele noastre nu mai umblă Isus.

Îmbuibaţi de aur, de alt dor am gemut :
Deschide-ne tezaurul cel mai presus de fire,
Vistiernice al Domnului temut,
Şi cu orice dobînzi şi bir de nefericire,
Dă-ne din avuţia cerească ce-am pierdut.

Pune îngerimea toată să-l roage.
Spune-i ce zăcăminte ne dorm sub dezastre,
Şi că pentru răscumpărare, biete suflete miloage,
Îi dăm haraci tot venitul vieţilor noastre
Şi-i punem în mîini inimile noastre, zăloage.

Nu ştiu, a stat pe Ceahlău, Penteleu, ori Negoi, —
Era în somn şi n-am cunoscut creasta,
Dar fii binecuvîntat că ţi-au strălucit printre noi
Genunchii de jar pe-un munte din ţara asta.

ORBUL

Tîrziu, după ce s-a tămăduit,
Orbul a întîlnit iar pe Isus ;
Și aprig, îndurerat și învrăjbit,
L-a oprit și l-a dojenit.
Domnul asculta trist și supus :
„Hei, atunci cînd mi-ai dat iar vederea,
De ce nu ți-ai arătat toată puterea ?
De ce ai scuipat jos în gunoi
Și mi-ai mînjit pleoapele cu noroi ?
Căci ce folos să văd și apoi,
Așa cum văzusem și mai înainte,
Cu-aceiași ochi, la fel cu cei de cîine ori de broscoi,
Aceeași durere, aceleași morminte
Și-același joc de umbre și de strigoi ?
În loc să-l fi tăvălit în tină,
De ce n-ai muiat degetul tău în lumină,
Și cu el să mă fi atins pe pleoape ?
Era de-ajuns o singură rază
Din lumina cea adevărată să cază,
Și ochii mei de carne ca niște muguri să crape,
Să-mi înflorească ochii cei veșnici pe care
Mi-i făgăduise cuvîntul tău cel mare.
Atunci aș fi zis și eu că ai săvîrșit minune,
În loc să blestem pururi și să sînger,
Să fi privit lumea cu ochi de înger
Și toate să le văd dumnezeiești de bune.
Era mai bine în vechea întunecime :
Era întunerec, dar era și adîncime.
Orbirea ațîțase o lucoare în mine
Și dibuiam în genunile lăuntrice, pline
De presimțiri și vedenii luminoase,

Cum presimţi florile după miroase.
De cum mi-ai deschis iar ochii de tină,
Văd lucruri, dar nu zăresc lumină.
Ce folos că mi-ai redat privirea,
Eu n-aşteptam vederea, ci mîntuirea".

ISUS DIN COPILĂRIE

Isuse, ca să te urci la Ierusalim de Florii,
Treceai şi prin oraşul unde eram la şcoală.
Cum te-aşteptau sufletele de copii să vii,
Plîngînd pe la gazde-n cămăruţa goală !
Tu ne mîntuiai şi ne trimeteai iar la părinţi,
Cu brişci şi căruţe pornindu-ne acasă
Sub soarele cu luciri fierbinţi
Pe drumuri domoale de plasă.
Şi ajungeam la cuiburile noastre prin sate
Înaintea rîndunelelor întîrziate.
Amurgurile îşi ardeau in cer răşina
Prin nori întruchipînd răstigniri şi vedenii.
Clopotele mîhnite înmormîntau lumina
Şi lin o coborau amestecînd-o-n denii.
Toată săptămîna ţi-o închinam numai ţie
Şi patimilor tale minunate,
Dar bătea în noi, ascuns, tainica bucurie
Că toate sînt un joc măreţ şi tu le birui pe toate.
Joi porneam în cete la pădure
S-adunăm călţunaşi şi viorele,
Umpleam de chiot şi cîntec dealurile sure,
Uitînd că eşti mort şi c-o să te împodobim cu ele :
Zăceau pe sfînta masă biete flori vinete, încă înfrigurate,
Şi printre ele lucea, vie, zugrăvită pe icoană,
Roşia floare a coastei tale însîngerate

Şi stropii de sînge picuraţi din coroană.
Dar dacă zarzării era înfloriţi, făceam jaf,
Şi te-năbuşeam sub troiane de cununiţe
Pe tine şi tot alaiul de pe sfîntul epitaf,
Iosif, Nicodim, mironosiţe
Şi Maica Domnului cu mahrama pe cosiţe.
Vineri te prohodeam apoi de-a bine.
Biserica era o slavă de fum şi pară,
Văduvele boceau toţi morţii pe-afară,
Mama mă strîngea la piept cu suspine
Şi muream şi noi toţi cu tine,
Pînă ce duminică înviam iară :
Tu ca să te urci la cer şi să te schimbi la faţă,
Noi să ne-ntoarcem jinduiţi la viaţă,
La ouă, la miel, la cozonaci
Şi la scrînciobul aninat între copaci.

Mîngîietorule încununat de spini,
Oricîte amărăciuni am înghiţit pe cale,
Mi-s încă stupii sufletului plini
De toată mierea amintirii tale.

PE DRUMUL CIOBANILOR

Păstor şi frate-al poeziei mele,
O mîn la şesuri şi o urc la munte,
S-o răcorească vînturi, ploi s-o spele,
Şi-n zori pornim cu soarele în frunte.

Port zile-ntregi un vers plăpînd în glugă,
Şi strofa ruptă, pînă să se-nchege,
O duc pe umeri singur, fără slugă,
Cum duc ciobanii oile betege.

N-o-nchid în ţarcuri, ci ades i-e masul
Pe lunci de sat, pe-un şold de deal cu viţă,
Şi slobodă şi-alege-n drum popasul
La ape dulci sub braţe de troiţă.

Şi-atunci cînd iarna peste noi s-abate
Şi lupi şi neguri vor să ne sugrume,
Din albe piscuri de singurătate
Luăm drumul sufletului şi ieşim din lume.

FLORII

Era o vreme dulce cu aburi pe zăvoaie
Şi dangăte de clopot în turlele de fer,
Cîntau în prag cocoşii prevestitori a ploaie
Cu gîturile-ntinse spre apele din cer.

Pe măgurile negre cu poalele jilave
Mijea un fir de sate răznite de la drum,
Ieşeau pe brînci din iarnă cătunele buhave
Şi îşi scoteau la soare căciulile de fum.

Departe pe pîrloage, băjenărind uitate,
Un pîlc de capre albe îngenunchea umil ;
Suind spre grinduri, cîrduri de vite-ngîndurate
Păşeau ascultătoare de-un cîine şi-un copil.

O paşnică tristeţe punea fără de ştire
În orice coş de piepturi un suflet nencăput ;
Lumina sta pe uliţi, rîdea prin cimitire,
Dar se sfia să intre în casele de lut !

Pe Domnul primăverii îl aştepta pămîntul,
Isus venea cu iarba. Şi sălciile-n vad
Din bumbi de muguri proaspeţi îşi descheiau vestmîntul
Şi-n cale ploconite i-l aşterneau, plocad.

PRIMĂVARA ÎN CIMITIR

Ograda cea mai verde din sat e cimitirul.
Aeriene sălcii duc prapore de ramuri
Şi-n clipa cînd lumina pe cer îşi pune mirul
Întîmpină pioasă Floriile cu ramuri.

Fiori subţiri de iarbă cutreieră ţărîna
Şi nervi suciţi de troscot scot colţul înainte :
Din pragul dimineţii făcînd la toţi cu mîna,
S-abate primăvara întîi pe la morminte.

Cetatea morţii, astăzi fără strigoi şi iasme,
Sub steaguri largi de soare e vrajă şi descîntec.
Uimiţi păşesc copiii într-un ostrov din basme
Cu verde gras şi aur, cu freamăte şi cîntec.

Cutremurul pătrunde în gropile cîinoase,
Sar furnicaţi toţi morţii de-atingeri şi mişcare ;
Cu duhuri sfarmă lespezi şi-ajung pînă la oase ?
Vin rădăcini flămînde cu sfredele în gheare.

AMURG

Amurg de zmeură pe munte, vara,
În poala serii înroşite
Toţi rugii cerului şi-au scuturat povara :
Mormanele răscoapte zac strivite.

Stă-n zare ciucur pîrga sîngerie.
Adulmecînd din umbra lor adîncă,
Ies urşii nopţii plini de lăcomie
Şi zmeura amurgului mănîncă.

SEARĂ ÎNTÎRZIATĂ

În iezere de miere se cufundase seara
Şi drojdii de lumină cădeau la fund subţiri,
Dar clipa-n care noaptea pe lume-şi pune gheara
Tărăgănea lungită cu-ntoarceri şi opriri.

Plouase mai devreme, şi codrii, grei de apă,
Se scuturau cu ropot şi n-aţipeau curînd ;
Evlavia tăcerii nu cuteza să-nceapă,
Căci păsările-n cuiburi tot mai cîntau în gînd.
Din umbra ce-şi vărsase mireasma ei jilavă,
Un brad bătrîn și pustnic privea cum, sus, stingher
Urcînd către lumina ce se-nchidea în slavă,
Cu largi rotiri un vultur se-nşuruba în cer.

A-nvinețit deodată văzduhul tot. Din partea
Uitatei nopți un crainic împrăștia fiori :
Urcat pe-un munte galben și-aidoma cu moartea,
Cosea pe zări amurgul livezi de roşii flori.

NOAPTE

Din negrul munte-al nopții, pe pieptul lumii pus,
Au izbucnit obîrşii de slăvi cotropitoare
Și s-au vărsat deodată cernitele izvoare
Rotindu-se, acolo, în mările de sus.

Izvod al morţii, somnul pe toate le-a supus.
Împresurat de umbre şi stele veghetoare,
Şi legănat în poala tăcerii robitoare,
Ca un copil în faşă pămîntul doarme dus.

Un fir nu se prelinge din marele mister :
Căci noaptea stînd de pază nimica să nu-i scape,
Cu mîinile-apăsate pe naltul zodier,

Dospind întunecimea în care să se-ngroape,
Cu grijă își strecoară posacele ei ape
Prin vastul ciur de aur al veşnicului cer.

PEISAJ

S-a abătut pe șesuri un stol greoi de pluguri
Ce sfîșiară cîmpul în lung și-n lat, lihnite,
Iar peste carnea vie trecură tăvăluguri,
Și cheaguri mari de humă se mărunţeau, strivite.

În piept cu-o rană neagră zăcea lungit pămîntul,
Mîncat de ciori și singur, fără un pai ori floare :
Doar cerul milostivnic și fratele său vîntul
Îl mai spălau cu ploaie şi-l oblojeau cu soare.

TOAMNA

Fugari pe mii de toamne peste răscruci de vînturi,
Rupţi funigei ce cîntă din firele subţiri,
Trec uluiţi cocorii departe de pămînturi
Şi stepele vieţii foşnesc de amintiri.

O seară mîhnitoare urzește peste creste
Lumină căptușită cu umbră de zamfir,
Şi liniștea, asemeni cetăţii din poveste,
Se sprijină pe-o floare, se razimă de-un fir.

Doar apele albastre se fac încet de sînge
Și-n fiecare iezer străbate cîte-o stea.
Un înger în fîntîna durerilor mai plînge,
Dar nimeni nu-l aude cînd lacrimile-i bea.

IUBIRE ÎMBĂTRÎNITĂ

De vreme ce iubirea, bătrînă slăbănoagă,
Își ia de-acum toiagul și pleacă-ncet spre schit,
Cu sila smulge-i floarea ce-n mîna ei se roagă
Și țăndări fă oglinda în care s-a privit ;

Sfîșie-i lung hlamida, despoaie-o de inele
Și-i zvîrle-n foc condurii cu aur la călcîi.
Ucide-n cuib perechea de sure turturele
Ce v-a-ngînat sărutul în zilele dintîi ;

Dar lasă-i amintirea cu miros trist de ceară :
Cînd va veghea în miezul tăcerii din chilii
La iezere de apă cu negură și seară,
Din sloiul ei să-și toarne urîtului făclii.

CALIACRA

Sihastre porți de mare cu stînci desferecate,
Spărturi pustii în maluri cu prăvăliri în gol
Spre rîpile căscate,
Aci se isprăvește pămîntul. Adunate
Stau păsările albe sau sufletele, stol ?

Și iată altă lume zbucnind pe neașteptate
Cu zările suite pe coame de pripor ;
Și-atît cît ochiul bate,
Albastre bărăgane de ape clătinate,
Cu alte bărăgane de cer deasupra lor.

EFIGII MARINE

Un vînt zburlit pornește din țărmuri să tresalte
Și ia de hățuri fumul, iar sprintenul vapor,
Ajuns în piscul mării cu apele înalte,
Se clatină pe muchea albastrului pripor.

E-o seară uriașă ca un sfîrșit de lume —
Din albe clăbucĕturi de ape ce se sparg,
Mînînd cirezi de valuri, săltați pe șei de spume,
Se-ntorc ciobanii mării, delfinii dinspre larg.

Apusul se tîrăște pe-un cer de pietre scumpe
Și cade-n mierea mării, cu luntrile furnici,
Din redia pietroasă privesc departe cum pe
Un mal de aur arde o casă de chirpici.

AMIAZA

Amiaza neclintită atîrnă ca o spadă
Pe creștetul vieții cu vîrful ațintit :
Adînca împietrire se urcă la zenit,
Cu liniștea-nclеștată de spaimă să nu cadă.

Amiaza mea s-anină de-un funigel de gînd :
Rupă-se, dar, firul plăpînd,
Prăvale-se tăişul oricînd ;
Aud ciocîrlia ! Nu mai pot sta :
Mă-ntorc să-mi iau din ţarini inima ce cînta.

DIMINEAŢĂ DUNĂREANĂ

Bate vîntul Dunărea, o scoală
Şi-i aruncă pîclele pe maluri.
Apele rămase-n piele goală
Tremură şi se-nvelesc cu valuri.

Muţi, pescarii-şi spală grabnic faţa
Şi smeriţi se-ntorc de se închină
Unde-n cer anină dimineaţa
Albele-i icoane de lumină.

Plescăind din labe de lopată,
Stol de lotci acopăr răsăritul,
Şi-aplecaţi pe unda-nvolburată
Oameni cătrăniţi iau pescuitul.

Unul singur mrejile nu-şi suie,
Nici cîrlige, nici voloc, nici plasă,
Ci sărind în şaica lui cea şuie,
Drept pe sforul apelor se lasă.

Fără preget năzuie la vale,
Taie-n lung șuvoaiele năuce :
Șerpii Dunării să-i iasă toți în cale,
Ar răzbi prin ei și s-ar tot duce.

La ostroave jos își mînă șaica
Unde-n sălcii, albă-subțirică,
Îl așteaptă Crina bulgăroaica,
Cu ochi mari și umezi de vițică.

Bate vîntul Dunărea în față,
Cîrd de lotci adîncurile-i scurmă,
Numai șaica, pasăre răzleață,
Dup-un cot s-a șters fără de urmă.

HOȚI DE CAI

Pocnet de harapnic scurt a detunat.
Spartă,-n gol tăcerea țăndări a zburat ;
Valvîrtej prin vadul nopții trec năluci,
Om cu ghebă neagră, cai plini de clăbuci.
Pe un cer cît lumea stelele nu-ncap,
Și sub cerul ăsta nu se merge-n trap.
Urcă din porumburi șopot nențeles ;
Cît o șură aprinsă iese luna-n șes.
„Hii, căluții tatii, hii la drum întins.
Pîn-acuma nimeni urma nu ne-a prins.
Am gonit o noapte, de-am scăpa încai
Să intrăm în țara hoților de cai :
Înecat de iarbă, sur de praf ori glod,
Bărăganul slobod n-are voievod.

Iureş, ca la nuntă ! Hii şi hai şi hai,
C-am pătruns în raiul hoţilor de cai !
Alei, şarg amarnic, tu leu-paraleu,
Ce tot fluturi capul şi ciuleşti mereu ?
Ori ţi-e dor de hamul vechi cu clopoţei
Şi nu-ţi place ştreangul din curmei de tei ?
Înteţeşte goana, fulger să te văz,
Că nu-ţi dau merticul, traista cu ovăz !"
Îmboldit de vorbă ca de-un şfichi tăios,
Şargul fuge-n salturi sforăind zmeos.
Încovoaie coarda gîtului mlădiu
Şi lungit s-aşterne şleaului pustiu.
Umbra lor pe laturi aripi a deschis
Şi se duc pe apa cîmpului ca-n vis.
Ţuşti ! sar lighioane... uite-le, nu-s... pier...
Şi se umflă zvonul stepei, val, la cer.
„Lăturaş, bălane, goană la ceatlău,
Că te paşte biciul, ceasul tău cel rău.
Nu v-am scos din grajduri, noaptea, să vă plimb,
Telegarii tatii, vreau doar să vă schimb :
Ducem toţi o vreme viaţă de soboli,
Şi-ntr-un tîrg departe vă prefac în poli.
Dracul ne-o cunoaşte colo în oraş
Şargul schimbă părul, eu mă fac geambaş !
Hii, cîrlanii tatii, hii şi hai şi hai,
Trageţi la limanul hoţilor de cai !
Poposim la hanul unde-n prag, cărunt,
Şade hoţomanul, moşul Dor-mărunt,
Aşteptînd ciracii cu chimirul plin
Să le ia cîştigul pe-o vadră de vin.
Dar acum abateţi către alt tărîm
Şi-mi zburaţi pe mirişti, brişca s-o sfărîm.
Nu simţiţi că vine de la tîrle fum ?
Ies hoţeşte zorii şi ne prind în drum.
Zor, s-ajung bordeiul cu parmaci căzuţi.
Şi-o-nghiţi pămîntul caii nevăzuţi.

Larg e Bărăganul, Doamne,-ţi mulţumim,
Hai, căluţii tatii, să ne mistuim!
hii şi hii şi hai
bieţii hoţi de cai!"
Somnoroasă, stepa toarce tot mai lin.
Vîntul amiroase-a fîn şi a pelin.
Văruit de lună, şesul aţipit
Dintr-un singur greier ţîrîie-aiurit.
Ei prin apa lunii merg pîn'la oblînc
Şi se şterg din roata cîmpului adînc
Şi cu apa lunii se tot duc pe-ascuns,
Hăul stepei-i soarbe mut şi nepătruns,
Zările iau faţa solzului de crap,
Lumea-şi trage ţolul nopţii de pe cap.

DIN FLORI

Nu se clintea o frunză în codrii de porumb.
O fată doar tîrîndu-şi picioarele de plumb,
Cu gleznele umflate şi coapsele butuci,
Trecea plîngînd năucă sub arşiţa de tuci
Şi blestema, călcîndu-l, răzorul, azi urît,
Pe unde colindase cu dragostea de gît.
Umbla de mult fugara gonită de părinţi,
Şi-a-ngenuncheat deodată cu scrîşnete din dinţi,
Pe maică-sa chemînd-o cu jale un răstimp,
C-a apucat-o chinul de facere în cîmp.
Trîntită în neştire pe-un maldăr de pelin,
Îşi cuprinsese-n braţe tot pîntecul ei plin,
Şi-l apăsa strîngîndu-l cu vaiet rătăcit,
Că-l spintecau din şale cuţit după cuţit.
Sub soarele năprasnic cu vîlvoră de foc,
O încingeau mai tare dureri peste mijloc.

N-avea o mînă dragă s-o mîngîie cu-alean,
La cap şi-n sîn să-i puie un fir de leuştean.
De-atîtea munci cîinoase şi crîncen zvîrcolit,
A ostenit să geamă şi-o clipă-a aţipit,
Cît să-şi înghită cleiul amar al arsei guri,
Şi iar o înteţiră cumplite tăieturi.
S-a-ngemănat un ţipăt c-un scîncet lin, apoi
Muţenia cuprinse pădurile de foi.
Tîrziu zbură o barză la cuib c-un şarpe-n cioc ;
Scotea o iepuroaică puiendrii ei la joc ;
Sub cortul unui brustur ciulit şi verzi ca el,
O broască pitulase un tainic brotăcel
Şi-o fată amăgită, sub arşiţa de plumb,
Lăpta un pui sălbatec în codrii de porumb.

ZMEU BĂTRÎN

Muriră zmeii, parte în poveste
Şi parte în dricul zilelor de rînd ;
Mai este unul, dacă tot mai este,
Dar va pieri şi-acesta pe curînd :

Vădan de aripi, n-are nici măsele
Cît pietrele din morile domneşti,
Ci nişte găunoase pietricele,
Cu care glojdăie baboi de peşti.

Dar bea tutun şi spirt de cel mai tare
Şi scoate fumul vălătuc pe nări,
Iar limba-i veninoasă tihnă n-are,
Scuipînd mereu sudalme şi ocări.

Cînd pandalii îi vin, se ia la sfadă
Cu lumea-ntreagă arţăgosul moş,
Cotonogeşte cîinii din ogradă,
Zvîrle cu paloşul după cocoş.

Deşi e gîrbov, fiara, şi tuşeşte,
Zmeoaica-l ţine în bordei, legat,
Căci ar mînca, aşa bătrîn cum este,
Hapsînul, toate fetele din sat.

BĂRĂGAN ÎN AMURG

În aur de pojarnic şi spumă de scumpie,
Rostogolind apusul la margini de pămînt,
Îşi joacă Bărăganul talazu-i de cîmpie
Cu iezere de ierburi zănatice în vînt.

Sălbătecimi albastre, sus, cerurile toate ;
Jos nici un nor de dealuri pe-atît pămînt senin.
Un car şoldiu şi-afundă corabia pe roate,
Călătorind prin vaste limanuri de pelin.

Departe, ancorată-n singurătăţi, umilă,
O tîrlă-şi ţese-alene gogoaşa de fum des.
În jur de arii albe cu ape de argilă,
Dorm turme de căpiţe îngenuncheate-n şes.

Lumina-n zări topită şi-a scurs pe cîmpuri ceara
Şi-n hăul de porumburi trec visuri de polei.
Împotmolită-n grîne abia se mişcă seara,
Dar cresc arhipelaguri de umbră-n urma ei.

Posomorîri înalte ori pasări. Aiurare.
Miraje scoase-n calea însetoșatei nopți,
Sclipind prin somnul stepei dospită de visare,
Amurgu-n fund e-o geană de crîng cu vișini copți.

IONICĂ

Ionică era un copil sălbatec, de țară,
Neam de neamul lui nu ieșise din sat afară...,
Maică-sa, o sărmană vădană,
Torcea zi-noapte pentr-un pic de hrană,
C-atît copilaș îi mai rămăsese din șase.
El crescuse în rînd cu viermii de mătase,
Ei mîncau frunzele și el dudele,
De aceea părul lui era ca borangicul,
Încîlcit, parcă se jucase-n el pisicul.
Ochii lui albaștri își trăgeau asemănare
De la floarea inului pe care
Maică-sa de copilă
Îl strîngea, chite, să-l pună la topilă
Și-l răsucea apoi cu cînepa-n ștreanguri.
În glasul lui cînta stolul de granguri
Cu care-mpărțea frățește cireșile coapte
(Căci da șarpelui casei blidul lui cu lapte),
Tonurile de jos i le împrumutaseră cucii
Pe care-i aștepta de cum înfrunzeau nucii,
Cele de sus i le dăruise privighetoarea bogată,
De cuibul căreia nu se atinsese niciodată.
Și așa s-a trezit cîntînd într-o primăvară,
Culegînd din paragini ștevie amară.
Dar îl strigau pițigoii în ulmetul din preval :
Ici în deal, ici în deal, ici în deal.

Cintezii îl iscodeau din tufiş :
„Cin' ţi-a zis, cin' ţi-a zis, cin' ţi-a zis ?"
Şi el, în poala cămăşuţii cusută cu arnici,
Ducea acasă mai mult brebenei decît urzici.

Toată vara colinda poienile Munceului
Şi păzea boabele de aur ale muşeţelului,
Să nu le fure vîntul, de la gît, horbota cu colţişori,
Parcă satul l-ar fi pus vătaf peste flori.
Seara i se părea că este un roi de albine
Ce zboară încărcate din pajiştile cu sulfine
Şi duc toată mierea zilei — lumina de sus —
În fagurii amurgului din munţii în apus.

Cînd păsările şi frunzele se strecurau de pe cracă,
Venea pentru el o toamnă săracă,
Fără mîngîiere şi fără făină,
Doar c-o poală de gutui de la vecină,
O funie de ceapă spînzurată de grindă
Şi-o crosnie de vreascuri în tindă.
Negurile rodeau încet copacii
Şi pe sfîntul soare îl mîncau vîrcolacii.

Iarna şi-o trecea pe vatră, la cald, în cenuşă,
Cu ochii afară la zăpada jucăuşă,
Şi-urechea-aţintită la greierul cu-avînturi nenfrînte,
Singurul ceteraş ce-l mai îndemna să cînte.
Atunci a-nvăţat povestea cînd a plecat pe cărare,
Lăcrămînd, Maica Domnului cea mare ;
Şi-a făurit în gînd un buzdugan de criţă,
A ucis un zmeu şi-a scăpat o domniţă,
Mai rămăsese doi zmei şi balaurul cu şapte capete,
Ca apoi fata cea mică şi împărăţia să capete.

U-iu... bucuria lui cînd au stat ploile
Şi l-au trimis să pască oile
Pe pajişti, sub codri, departe de tot...
Grivei zburda cu limba scoasă d-un cot,
Iar el păşea mîndru cu traista vărgată-n spate,
Împărţind turmei iarbă şi dreptate.
Atunci a cunoscut întîi pe Dumnezeu :
Cînd a intrat în codrul adînc şi greu !
Umbla uluit, ca pe alt tărîm, aiurea,
Basmul nu era mai frumos ca pădurea,
Sau pădurea era basmele toate la un loc !
Apa vîntului şuia prin frunze ca pe un scoc
Şi-o vrajă-l fura spre funduri, aproape-n silă :
De copacul ăsta a fost legat Murgilă,
I-atîrnă încă funii de viţe sălbatece...
În rariştea de ici au jucat zînele lunatece,
Prin scorburi stau pitici cu căciuli ascuţite,
Ei au strivit pe cărări ciupercile otrăvite ;
În bunget şi-a prăpădit doamna condurul
Pe unde Strîmbă-Lemne îşi duce huzurul...
Dar ce luceşte ca jarul într-un rug din viroagă ?
Doamne, tu te-ai întrupat în zmeură şi fragă !
Ionică gusta carnea căpşunii plină de mireasmă

Cu smerenia cu care lua anafură şi aiasmă.
Apoi a început să ducă oile la scaldă.
Apa se strîngea pe prunduri dulce şi caldă,
Nisipul dogorea ca în culcuşul unei vetre,
Fete albe băteau rufe albe, de pietre,
Pînă ce jiliştea se-nvălea cu pînze ghilite,
Acolo,-n şuviţele de ape risipite,
Gîndind la Isus cum trimetea săracilor hrană,
A prins cu mîna întîia mreană.

Cînd a-mplinit şapte ani a bătut învăţătorul
La poarta maică-sii să-i dea feciorul.
S-a bucurat Maria, dar, aşa, cu sfială,
Şi l-a gătit pe Ionică de şcoală.
Aici era numai ochi, urechi şi minte...
Da răspunsuri ca din cărţile sfinte
Inainte de a sloveni abecedarul.
Din toată făptura lui se revărsa harul ;
În ochii lui se oglindea lumea toată
Aşa de limpede şi descurcată,
Că ştia totdeauna ce trebuie să facă.
Era adînc şi putea să tacă :
Pe ce punea mîna, brodea fără greş,
Îşi făcuse singur cel mai bun fluier din cireş,
Purta vitele fără băţ, căci îi ascultau glasul,
Lăsa dorul zălog, oriunde-i călca pasul,
Îl iubeau albinele şi-l lăsau să le prindă roiul,
Dregea maică-sii vîrtelniţa şi războiul
Şi-i ajuta la ţesut mai bine ca o fată.
Povestea la clăci Alexandria toată,
Ştia conăcăriile şi cimiliturile,
Cînta de căscau păsările la el gurile.
Învăţătorul zicea să-l trimită la carte,
C-o s-ajungă dascăl mare la oraş, departe.
Dar maică-sa, biata Maria,
Rîvnea pentru feciorul ei popia
Aici în sat, la Biserica dintr-un stejar.
De-ar trăi să-l vază slujind la altar
În locul părintelui Nae, care se-mbată
Chiar în Săptămîna luminată
Şi cade-n şanţ tocma-n ziua Învierii,
De-l duc acasă pe mîini străjerii.
Trecuse anul. Biruise zgripţori şi zmei
Şi-n împărăţia gîndului se-ntărea cu temei.
Mai rămăsese de ucis balaurul blestemat,
Ce pîndea la răspîntia drumului spre palat.

Într-o noapte s-au luat la luptă :
A tras sabia, sabia ruptă !
Balaurul l-a-ncolăcit, l-a îmbălat,
I-a trecut coada peste grumaz și l-a sugrumat.
Ionică s-a trezit horcăind, abia trăgînd răsuflarea :
„Mamă, mor... lumînarea !"
Pe Ionică-i lovise anghina.
„Scapă-l, Doamne, scapă-l !" A venit baba Gherghina :
„Guster, maică"... și i-a turnat gaz pe gît,
Ionică pînă seara și-a dat sufletul, și-atît !
Și l-a bocit maică-sa, și cu ea tot satul
Și tot natul.
Parcă le murise împăratul.

COIFUL DE AUR

Așadar, visul s-a izbîndit,
Basmul nu minte, povestea e adevărată :
Coiful de aur, coiful vrăjit
Era pe lume și l-a găsit
Un copil lunatec, pe-o coastă nearată.
Un biet copilaș dintr-un sat de munte
Pășuna vara vitele pe coclaur
Și, scormonind cu bîta mușuroaiele mărunte,
A scos la lumină chivăra de aur.
Plină de pămînt, ponosită, fără luci,
Zăcea uitată sub iarba grasă,
Ca un blid înnegrit, ca un găvan de tuci.
Dar inima copilului a zvîcnit de bucurie
Și chiuind fără să știe
A pus-o-n cap și-a venit cu ea acasă.
A purtat-o așa mîndru ca un împărat
Multă vreme fără să se sinchisească,

Rîdea satul de el ca de un nebun
Ce umblă în cap cu un ceaun,
Dar el simţea pe frunte har adevărat
Şi mir picat din mîna dumnezeiască.
Voi aţi găsit de copii în ţărînă strămoşească
A poeziei chivără de aur.
O îngropase acolo fără să-şi mai amintească,
Norodul, marele faur.
Şi aţi purtat-o de-atunci necontenit
În pofida multor ponoase ;
Părul cîrlionţat sub ea v-a-ncărunţit,
Dar inimile au rămas voioase.

SOSESC CODRII

Se scutură anii frunză cu frunză,
Şi vine o toamnă obositoare,
Cu cer spălăcit ca o pînză
Purtată îndelung şi ieşită de soare.

Oraşul trezit din lîncede linişti
Se umple de care cu lemne şi verze,
Şi spun cărăuşii mîhniţi că din mirişti
S-au smuls spulberate cele din urmă berze.

Lemnele aruncate cad pe caldarîmuri
Şi zgomotele mă izbesc mustrătoare :
Vin codrii la mine de pe alte tărîmuri,
Sosesc păduri doborîte de topoare.

Privind din geam trunchiurile sparte
Clădite la zid stive de stive,
Gîndurile-ntoarse-mi-aleargă departe,
Peste spinări de codri şi plaiuri grive.

Amintiri scăpate de mult din cuşca minţii
Şi-ascunse-n codrii putrezi ai uitării
Vin înapoi momite de holdele căinţii
Şi-abia răzbat prin sita de zile-a-nstrăinării.

Le-ntîmpină cu braţe chircite, fără vine,
Un suflet mic şi galben, uscat ca nişte moaşte:
Cu ochi holbaţi trecutul se uită lung la mine,
Uimit mă cercetează şi nu mă mai cunoaşte.

PRIN SITA ZILELOR

Eram copilul pădurarului din Valea Mătăcinii.
Viaţa nu mă desfăşase din scutecele umbrei şi luminii.
Toată zarea amintirii de copil ridicat copăcel
Mi-o umple un om mare, cu copoii după el,
Cu puşca în mînă şi murgul gata.
Era tata.
Cînd pleca, în scăpăratul zorilor de aur,
Lua cu el noaptea şi o ducea pe coclaur:
Altfel nu s-ar fi făcut ziuă în tot satul.
Cînd, seara, se-ntorcea pe mînă cu o secure
Ştiam că tot el aduce noaptea din pădure
Înadins, ca să mă culce pe mine, neastîmpăratul.
Uneori noaptea intra în sat şi-n ogrăzile mele
Pitulată-n carele-nfoiate cu crăci şi nuiele
Ce coborau legănat prin amurgurile-nvineţite

Cu iarbă și frunzare pentru vite.
O mîncau făr' să știe plăvanii cu coarne ca luna.
De aceea aveau botul negru și umed totdeauna.
Curînd am aflat că noaptea nu este
Roabă la tata, ca-n poveste.
M-am mîngîiat învățînd lucruri și mai minunate :
Cum a prefăcut sfîntul Petru piatra-n azimă
Pentru copiii văduvei, cînd trecea cu traista-n spate
Spre „cetatea-ntr-un pai sprijină și-ntr-un fir razimă".
Mai știam că fîntîna din deal e gîtleju pămîntului,
Cui se pleacă — îi fac vînt în ea știmele mînite ;
Cunoșteam toate fețele vîntului.
Vîntul iernei era alb și des ca un fuior,
Vîntul toamnei, galben și tușea ușor,
Vîntul verei, cînd albastru, cînd volburos ca focul ;
Dar cel mai drag, vîntul de primăvară,
Era un vînt verde, vînt sprinten — cu el îmi făceam jocul
Mă chema șuierînd să ne luăm la trîntă afară ;
Cînd ostenea, se culca pe-o cracă-nflorită,
Suflînd dulce și ușor ca surioara mezină-adormită.

PISICA POPII

Eram un ghindoc și mergeam cu tata în codri odată,
Eu îi duceam cornul cu care chema la judecată,
Ca îngerii din cer, pe furii de lemne.
Pășeam ațintiți la dîre și semne.
Dacă speriam hulubii, se deșteptau gorunii ;
Copacii toți stau smirna, căci noi li-eram stăpînii.
Pe pulpeșele trunchiuri cu vine încordate
Urcau cruciș nojițe de iederi înnodate.
Cînd, ce giuvaer mi-a sclipit jos în iarbă ?
O sculă grea, de aur, bătută-n nestemate !

Astă-noapte, jucîndu-se de-a baba oarbă,
Zînele au pierdut-o din pletele inelate,
Sau s-a desprins din descopoiatele lor rochii ?
Ah, e cu boabe de zmarand de-ţi ia ochii
Şi-n piezi cu două şiruri mărunte de rubine...
Stai, n-o fi căzut cînd şi-a frecat coarnele de tulpine
Cerbul din basme, cerbul vrăjit ?
NU !... Spunea bunicul că-n loc tăinuit
Ies la mari răstimpuri şerpii să se bată
Cînd vor să-şi aleagă împăratul, singuri :
Şerpii din dudaie cu pielea vărgată,
Şerpii şui de apă, negri, cu urechi,
Şerpii groşi cît butea, aţinuţi prin crînguri,
De sub talpa casei, de sub poduri vechi,
Şerpi ce dorm cu anii, descîntaţi prin bozi,
Şerpi bătrîni cît lumea, şerpi mărunţi şi plozi,
Aţîţaţi de slavă, vin plesnind din cozi,
Şuierind din scorburi, lunecînd prin găuri,
Unduind din mlaştini, şerpuind din tăuri,
Furişaţi din bîlciuri unde zac în cuşcă,
Vin şi-ncing cumplită, mută-ncăierare,
Se-mpletesc în funii, spumegînd se muşcă,
Gituiţi se-nnoadă, strînşi într-o-ncleştare,
Se izbesc mai ţepeni ca drugii de fier,
Şi se bat ca orbii, pînă-n zori, cînd pier
Mistuiţi în găuri, înapoi în tăuri.
Dar din cruntul sînge vînzolit în iarbă,
Cu venin şi bale verzi amestecat,
Într-un cheag de aur strălucit se-nchiarbă,
Luminos, un tainic mîndru nestemat.
Cine îl găseşte — asta-i isteţimea —
Se face-mpăratul a toată şerpimea.
Tăticule, tăticule ! şi-n gene-mi tremură stropii.
Las-o, copile, e o omidă : pisica popii,
Din ea iese un flutur ca o nestemată, cînd i-o veni sorocul !
...Am văzut cum mi-a căzut din cer zodia cu norocul !

IARNA DE ALTADATĂ

M-am jucat o vreme lîngă două cruci.
Aud plîngînd pe mama : „Aoleo, unde te duci ?"
Şi văd cum a băgat pe bieţii bunici
Sub două muşuroaie uriaşe de furnici.
Anul s-a veştejit apoi încet şi s-a scuturat peste gropi.
Vara tînjea în şesuri culcată pe snopi,
Apoi toată zestrea toamnei a risipit-o-n grabă,
Crivăţul sturloibat, ginere rău, fără de treabă.
Şi noaptea norilor de iarnă umplu cerul cu nomol.
Codrul tot mai zdrenţăros se despuia domol,
Şi prin răvăşeala copacilor zgribuliţi de frig
Soarele se prevedea ca un inel, luna ca un cîrlig.
Doar brazii răsculaţi băteau cu vîrfurile norii
Şi făceau semn lung încotro s-alungau cocorii.
Peste tot pregătiri ascunse, tremur şi şoapte,
Cerul toamnei îşi scutura stelele coapte,
Pînă ce m-am trezit deodată cu o dimineaţă bălană,
Şi toţi codrii îmbrăcaţi într-o albă blană,
Mai frumoasă ca sarica tatii din cui.
Fruntea pămîntului era plină de troiene, cucui lîngă cucui,
Şi pădurile nămeţite dormeau nepătrunse,
Doar lupii desflorau alba lor taină.
Tata îşi ardea în lulea gîndurile ascunse,
Îngînînd o veche daină :
„Codrule, straiele-ţi grele
Ţi le smulge vînturi rele
Şi le-azvîrle prin vîlcele,
Zace zăpada pe ele.
Şi de părăsit ce eşti,
Iarna te călugăreşti".
Şi vedeam aievea un uriaş călugăr culcat pe spate,
Cu plete albe peste rasa neagră de crengi uscate.

Cînd cerul aspru se tăia cărări-cărări-limpezişuri,
Ieşeam cu tata sus în grui pe-o pîrtie cît palma,
Croită de lupi, de iepuri, de vulpi, cu cîinii de-a valma,
Şi priveam în sat peste răzoarele de acoperişuri.
Din hornul nostru, ca din o glastră,
Pe tulpina mlădioasă,
Înflorea învoaltă peste casă
Floarea fumului, albastră.
Alteori, cînd vîntul bătea peste ogeacuri,
Fîlfîiau fumurile ca nişte steaguri.
Jur împrejur se semeţeau pe zările line,
Înălţaţi peste norodul de muncele şi coline,
În caftane de zăpadă, munţii strînşi ca la divan,
Penteleul ca un vodă purta soarele gugiuman.
La coborîş alunecam pe dărdăuşuri lustruite,
Peste ape tari şi lucii ca pietrele sclivisite.
Prin negurile ici-colo sparte,
Lumea pădurilor înţelenite se ivea departe,
Ca namile de codri suitori
Sub cerurile pecetluite cu nori...
Şi din vrăjmăşia albă de afară intram la vatră
Cu inimile grele de piatră.

CHEIA DE AUR

Pe vremea aceea mă închinam mereu,
La masă, la culcare, la sculare :
Rugăciunea era cheia de aur cu care
Întorceam ornicul sufletului meu
Şi-l potriveam că meargă după Dumnezeu,
Seara, dimineaţa şi la tot pasul,
Cum îşi îndrepta tata după soare ceasul.
Domnul mă asculta şi puteam orice să-i cer.
Dar aveam cunoscuţi şi prieteni toţi sfinţii din cer:

Isus mi-era ca frate-miu ce dormea-n copaie ;
Îl născuse mama în tinda de lîngă odaie,
Culcată, ca Maica Domnului, pe-o mînă de paie.
Acolo mai erau adăpostite două oi bolnave,
Un vițeluș cu picioarele slabe,
O cloșcă sub pat și-o pisică cu pisoi,
Care s-au bucurat la naștere împreună cu noi.
Într-o noapte ne-au cîntat îngerii la prag,
Am sărit din somn să-i apăr de cîini :
Duceau, doinind, o lumină mare, ca un steag,
Și purtau steble de stele-n mîini.
Glasurile cădelnițau în vînt :
„Hai, ler, leroi, Doamne sfînt“.
Multă vreme le-am auzit, pînă au zburat din sat.
Cheia de aur s-a pierdut și sufletul a stat.

VARA ÎN MIEZUL CODRILOR

Fața pămîntului nu mai era goală și spealbă.
Soarele păscuse iarba cea albă,
Înverzea peste tot cocleala ierbii adevărate,
Pajiștile se făceau ca ouăle încondeiate,
Bubuiau bolovanii tunetului rostogoliți în slavă,
Lumina agăța pe dîmburi un puf, o pleavă,
Scuturată din lîna turmelor de nori călătoare,
Pădurile se umpleau de umbră turburătoare,
Sufletul se umbrea de dor și jind,
Trupul verii se zărea mijind
Prin cămăși de frunze în carnea cireșelor pîrguite,
Sus, între coapsele pomilor atîrnînd ispite...
Știam un cotlon zăvorît în inima bungetului, unde
Un brad pustnic se-nchina frînt de jumătate,
În fața unui stejar ce-și rotunjea biserica de crengi plecate

Pînă-n ocolnița cerurilor afunde.
Intram ziua-n amiază ca-ntr-un amurg aicea
Unde nu străbăteau decît mierla și pitulicea,
Țîrîind fugărite de ereți.
Ruji și carpeni împleteau o colibă cu pereți
Și m-afundam cu gîndurile într-un vis fără nume.
Lumina de amurg verde era de pe altă lume,
Și-n inima aprinsă simțeam printre bătăi
Cum gîlgîie tăcerea vărsată peste văi.
Cînd mi se ura să mă uit în zările sufletului,
Mă suiam ușor în foișorul de foi al stejarului,
Într-un cuib uriaș de vultur, părăsit,
Unde vedenia lumii mă ținea aiurit :
Munți voinici de gît cu cerul se-nălțau cutezători,
Cu pieptare verzi de codri și căciuli albe de nori.
Albastre sihăstrii de plaiuri, coame negre de păduri.
Deasupra mărilor de frunză, stropindu-le cu picături,
La nunta-mpărătească a firii pe-ntinsul drumului de cer
Alerga soarele de vară ca un năvalnic colăcer...
Ades se abăteau furtunile. Apucat de furii,
Vîntul se umfla ca o foală și țipau cimpoaiele pădurii,
Nori focoși treceau ca niște îngeri luptători,
Codrii huiau și se vînzoleau sub nori.
Cînd se potolea urgia, din fund de lumi, duruitori,
Încărcați cu ploi mănoase porneau chervane mari de nori.
După ce negura își împrăștia scama puzderii,
Dumnezeu anina luceafărul cercel în urechea serii,
Pe albe lespezi de nori rămași culcați în trepte,
Urcam cu gîndul la el scările drepte.

SOMNUL LA MARGINE DE CODRU

Închid ochii și mă gîdilă aievea pe gene
Toată vraja nopților codrene.
Dormeam pe pajişti la marginea pădurii, afară.
Codrii aromeau ușor în poala cerului de vară.
Seara cu ochi galbeni, închiși pe jumătate,
Ca o ibovnică arzuie întîrzia pe culmi înnoptate.
Cerul de fildeș vechi îl scrijeleau lăstunii,
Pînă ce se albăstrea lin ca bruma prunii.
Trîntit pe-un polog de fîn, cu ochi în stele,
Le priveam pînă se amestecau cu gîndurile mele.
Răsăreau ca niște flori prinse în al cerului plaur ;
Neașteptată primăvară a văzduhului, în care
Aerul tremurat îmbăta ca un vin tare.
Din apele nopții îngerii scoteau căușul lunii de aur,
Să adape nevăzutele păsări din rai.
Gîndurile mi-erau de stele
Numai lumină, fără grai,
Uluit țineam miezul scînteios din ele
Pînă ce simțeam cum de sus, din adîncuri line,
Se scutură neagra floare a somnului pe mine.
Prin păienjenișul genelor umbre se torceau ațe
Și ne trezeam cu roua pe visuri și flori în brațe,
Prinzînd dimineața, ca pe fata din dafin goală,
Cum întindea mîna și culegea stelele-n poală.
Jos pe plaiuri unduia o fîneață de ceață.
Pe care soarele o cosea cu o rază.
O strîngea pale-pale cu pază,
Și o înălța căpițe deasupra pămîntului.
Hrană pentru telegarii vîntului.

LA SCHIT ÎN MUNTE

De Rusalii suiam o zi-ntreagă pe poteci mărunte,
La hramul Sfintei Treimi, sus la schit, în munte,
Ocoleam văgăuni, urcam în piept dihamuri,
Prin codrii grei numai vălmăşag de umbre şi ramuri.
În fund de chiojduri clocoteau fierbători în furii,
Din trunchiuri înţesate se zideau întunecimile pădurii,
Aburi se tîrau din ascunzişuri să facă vrăjile pămîntului,
Frunzele jucau ca ielele pe funiile vîntului.
Spiriduşii săpau în măruntaie hrube de sobol,
Muntele sub picior suna găunos a gol.
Cu răcori de teamă ne strecuram prin gîtlejuri
Unde şerpii curpenilor sălbateci aţineau cîrcei de vrejuri,
Noroc că înaintea noastră cu aur pe pene şi creastă
Sălta din copac în copac, călăuză, pasărea măiastră.
Apoi începeau să sticlească uşor zările săgetate,
Şi deodată scăpam în raiuri de poiene luminate :
Micşunea lîngă micşunea, cicoare lîngă cicoare,
Ochii pămîntului se deschideau limpezi, de floare,
Şi ne priveau cum trecem, căprioare.
Nu se clintea nimic şi totuşi simţeam o adiere.
Oare gîndurile noastre miroseau a miere
Sau din sufletul florilor, unde se plămădea ascunsă,
Răzbătea mireasma mierei nenăscute încă ?
De-acuma, bucuroase că văd făpturi noi,
Pajiştile se ţineau tot drumul după noi.
În vîrf încremenii. Urcate de nevăzute puteri,
Pietre uriaşe atîrnau în cer,
Prin norii, strînşi pe furcile colţilor caier,
Stînci despletite pluteau în aer,
Culmi spînzurau de-un fir de ceaţă ;
Albe stane, ca sloi năprasnici de gheaţă

Prelinși din strașinele tăriei albastre,
Se desprindeau aeriene peste genunile lumii noastre.
Nămestii de țancuri se sprijineau pe vînt,
Încît muntele ținea mai mult de cer decît de pămînt
Și-n nemărginirea tăriei ce-l primea în inima ei,
Muntele, tot, sta în zbor oprit, cu aripi de stei,
Vîrtej de piatră cotropind văzduhul plin,
Despărțit de lume, cu prăpăstii de senin.
Ca Moisi desculț călcam cu evlavie pietrele cerești,
Prin spărturi priveam în jos ca prin ferești,
Departe sub noi, cum cu fulgere fără bubuituri,
O furtună neagră crăpa pe păduri.
Graiul se sfia de muțeniile străvechi,
Numai tăcerea amiezei ne țiuia în urechi.

Pe pajiștea din poarta schitului se ținea hramul.
Ici un moș își lepăda traista, colo un cal hamul,
Și pe curătura cu cîțiva meri întinzînd frunzare
Repede se înfiripa un sobor pestrițat cu ștergare.
Doi coropcari își desfăceau tolbele pline de cordele,
De fluturi, de arnici, bricege și mărgele,
Într-un raft aveau cărți cu cîntece de stea și vicleim,
Un călugăr vindea icoane de la Ierusalim.
Oamenii scoteau merindele din legătură,
Sticle cu țuică treceau din gură în gură...
Dar minunea cea mare era tabla cu alvițe :
Un roi de copii cu plete plăvițe
Ne strîngeam împrejur, gata să ne prindem de ele,
Bîzîind împreună cu muștele pe lîngă acadele.
Atunci m-am dumirit ce erau pietrele scumpe,
Verzi, roșii, galbene, sclipind în basme tot așa cum pe
Scîndurica de brad sticlea aievea în soare
Comoara caramelelor nălucitoare.

Seara ne apuca acolo și potolea poiana.
Un amurg sărbătoresc ca la nunta din Cana
Își pleca peste petrecerea lumească chiupul de zamfir
Cu apele preschimbate în iezere de vin profir.

ZÎNELE DE AUR

Ne-ntorceam odată noaptea de la fîn,
Miresmele se-ntreceau să ne dezmierde
Și la vraja unui basm bătrîn,
Adormisem în car pe maldăr verde.
Mergeam, lin, pe tărîmul celălalt,
Unde m-așteptau un sol de zîne
Pe-un prund de aur pîn' la nori de nalt.
Cînd, la o margine de sat,
A trecut pe lîngă noi, zorit,
Prin întunericul destrămat,
Un cîrd de fete plecate la ghilit.
Purtau pînze-n cap și poale-n brîne —
A fost o vedenie de taină și noroc,
Am crăpat ochii o clipă și i-am strîns la loc :
Jucau sterlici de umbre și lumini, amestecat,
Și cerul se înălbea ușor,
Ca într-un descîntec lin cu vorbe line.
De-atunci zorile au rămas pentru mine
Un cîrd de zîne învoalte și bălane,
O horă zglobie de surate codane,
Cu fote negre suflecate pe pulpele albe,
În cosițe plăvițe înnodînd maci și nalbe
Pornite cu noapte-n cap spre răsărit
Către jiliștea lumii, la ghilit.
Ele trec pe lîngă streji adormite
În vîrful picioarelor,

Și nesimțite
Pe corlățile ponoarelor
Aleargă în tăcere,
Cu vălătuci de beznă, lăicere
Și trîmbe de noapte în panere,
Spre gîrlele de aur tăinuite în fund.
Acolo se apucă să-nălbească grăbite
Pînzele nopții vrăjite
Pe prundurile cerului afund.
Le flutură-n zare și-n vînt
Și le-ntind pe redii de lumină
Dincolo de margini de pămînt.
Apoi s-aruncă și ele-n scalda senină
Și, goale, ies și se tolănesc alături pe prund.

ELEGIE

Tu treci prin ani ca printre copacii gravi ai verii,
Citind mîhnirea vieții pe-al poamelor obraz ;
Spre ieslea cu jăratec întinsă-n fundul serii,
Își încovoaie cerul albastru său grumaz.
Zvîrlite-n zarea moartă ard cioburile zilei
Și lumea-și culcă tîmpla pe-un șarpe lucitor.
Tot mai vrăjit te cheamă descîntecul reptilei,
Din buze de izvoare șoptind aromitor.
Fugară-n șir cu cerul și apele din luncă,
Spre un apus ce crește din pete lungi în rînd,
Tu măsuri bucuria cu umbra ce-o aruncă
Și inima îți bate în fiecare gînd.
Ah, inima, luceafăr ce pîlpîie deodată
În sumbrele văzduhului din peptul necuprins,
Tu n-ai simțit-o-n marea lumină înecată.
Ea prea tîrziu răsare, cînd toate-n jur s-au stins.

Te-ai scufundat în tine, spre taina neștiută,
Dar din adîncul Astăzi cu păcura lui grea
Te uiți către viață cum ai privi, pierdută,
Din puțul unei mine la gura cu o stea.
Te vezi în raiul tînăr cînd te-nfrunzise dorul
Și pomul alb al cărnii sta roditor de sîni.
A înghețat de-atuncea flămînd culegătorul,
Dar forma lui fierbinte o are încă-n mîini.
Bălai ostrov de carne, cicladă răsărită
Pe fața-nvolburată a duhului de foc,
Acum, de-atît cutremur lăuntric zguduită,
Te-nghite iar oceanul zămislitor la loc.
Cuprinsă-n chilimbarul din urm-al asfințirii,
Te-ntuneci luminîndu-l... Ca să te am ca-n vis,
Te scriu cu diamantul suprem al amintirii
Sub veșteda petală a ochiului închis.

CUPRINSUL

POEZII (1916)

DIN ȚARA ZIMBRULUI — Poezii de război (1918)

PÎRGĂ (1921)

POEME CU ÎNGERI (1927)

DESTIN (1933)